

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป	หมายถึง	คุณลักษณะที่มุ่งวัดนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด/สูงที่สุด/ดีมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่มุ่งวัดนั้นอยู่ในระดับมาก/สูง/ดี
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่มุ่งวัดนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่มุ่งวัดนั้นอยู่ในระดับน้อย/ต่ำ/ไม่ดี
ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50	หมายถึง	คุณลักษณะที่มุ่งวัดนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด/ต่ำที่สุด/ไม่ดีอย่างยิ่ง

1.2.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล และเพื่อพิจารณาคัดเลือกตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวและชุมชน

1.2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance) เพื่อศึกษาความแตกต่างของตัวแปรเกี่ยวกับความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวในด้านเทคโนโลยี ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านจิตใจ และด้านสังคมวัฒนธรรม ระหว่างครอบครัวที่มีภูมิลำเนาต่างกันในด้านเขตภูมิภาคที่ครอบครัวตั้งอยู่ ภูมิลำเนาเดิมของหัวหน้าครอบครัว ที่พักอาศัยของหัวหน้าครอบครัว สถานภาพสมรสของหัวหน้าครอบครัว ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนของหัวหน้าครอบครัว อายุของหัวหน้าครอบครัว อาชีพของหัวหน้าครอบครัว ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัว การมีเงินเหลือเก็บของครอบครัว การกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพของหัวหน้าครอบครัว การมีหนี้สินรวมของครอบครัว และการมีสาธารณูปโภคในครอบครัว ได้แก่ การมีไฟฟ้า น้ำประปา และน้ำบาดาลใช้ในครอบครัว

ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน หากผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรอิสระใดทำให้ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามมีค่าแตกต่างกัน ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (multiple comparisons) ต่อด้วยวิธีการ LSD (Fisher's Least-Significant Difference)

1.2.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (second order confirmatory factor analysis) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ LISREL 8.50 for windows เพื่อตรวจสอบความตรงตามทฤษฎี หรือความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเพื่อนำผลที่ได้มาสร้างตัวบ่งชี้วัดความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวและชุมชน

1.2.5 การวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวใน 6 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยี ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านจิตใจ และด้านสังคมวัฒนธรรม และความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวโดยภาพรวมจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองที่ได้ในขั้นตอนที่ 1.2.4 โดยการนำสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ (factor score coefficient) ไปใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัว

1.2.6 การวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชนโดยการนำตัวบ่งชี้ในระดับครอบครัวมาวิเคราะห์รวมค่าตัวแปรให้ได้ตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชน โดยใช้โปรแกรม SPSS คำสั่ง aggregate และนำผลที่ได้ไปเชื่อมต่อกับแฟ้มข้อมูลในระดับชุมชนเพื่อวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

1.2.7 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวและชุมชน ผู้วิจัยแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1.2.7.1 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัว มีวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

1) วิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในระดับครอบครัว โดยมีตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวเป็นตัวแปรตาม และมีตัวแปรเกี่ยวกับภูมิหลังของหัวหน้าครอบครัวและบริบทครอบครัวเป็นตัวแปรอิสระ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม และตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันว่ามีปัญหาเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity) หรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการคัดเลือกตัวแปรอิสระสำหรับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและการวิเคราะห์จำแนก

2) วิเคราะห์จำแนก (discriminant analysis) โดยใช้กลุ่มครอบครัวที่มีความสามารถในการพึ่งตนเองโดยรวม และแยกแต่ละด้านได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มครอบครัวที่มีความสามารถในการพึ่งตนเองต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย เป็นตัวแปรตาม และใช้ตัวแปรภูมิหลังของหัวหน้าครอบครัวและบริบทครอบครัวเป็นตัวแปรอิสระ เพื่อศึกษาว่าครอบครัวที่มีความสามารถในการพึ่งตนเองได้สูงหรือต่ำ มีลักษณะภูมิหลังของหัวหน้าครอบครัวและบริบทครอบครัวเป็นอย่างไร

3) วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

โดยใช้ตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวโดยรวม และตัวบ่งชี้ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านจิตใจ และด้านสังคม วัฒนธรรม เป็นตัวแปรตาม และใช้ตัวแปรภูมิหลังของหัวหน้าครอบครัวและบริบทครอบครัว เป็นตัวแปรต้นหรือตัวแปรทำนาย เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัว

1.2.7.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชน มีขั้นตอนและวิธีการวิเคราะห์เหมือนกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวทุกประการ เพียงแต่ตัวแปรที่ใช้วิเคราะห์เป็นตัวแปรในระดับชุมชน ดังนี้

1) วิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในระดับชุมชน โดยมีตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชนเป็นตัวแปรตาม และมีตัวแปรเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้นำชุมชนและบริบทชุมชนเป็นตัวแปรอิสระ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและคัดเลือกตัวแปรอิสระที่ไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ขั้นตอนต่อไป

2) วิเคราะห์จำแนก โดยใช้กลุ่มชุมชนที่มีความสามารถในการพึ่งตนเองได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มชุมชนที่มีความสามารถในการพึ่งตนเองได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย เป็นตัวแปรตาม และใช้ตัวแปรภูมิหลังของผู้นำชุมชนและบริบทชุมชนเป็นตัวแปรอิสระ เพื่อศึกษาว่าชุมชนที่มีความสามารถในการพึ่งตนเองได้สูงหรือต่ำ มีลักษณะภูมิหลังของผู้นำชุมชนและบริบทชุมชนเป็นอย่างไร

3) วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้ตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชนเป็นตัวแปรตาม และใช้ตัวแปรภูมิหลังของผู้นำชุมชนและบริบทชุมชนเป็นตัวแปรอิสระหรือตัวแปรทำนาย เพื่อศึกษาปัจจัยในระดับชุมชนว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการในการพึ่งตนเองของครอบครัวและชุมชนที่สามารถพึ่งตนเองได้ รวมทั้งความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบและกระบวนการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับชุมชน/หมู่บ้านอื่น ๆ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยมีกรอบในการวิเคราะห์แยกเป็น 4 ประเด็นหลักคือ ประเด็นเกี่ยวกับความเป็นมาและบริบทของชุมชน ปัจจัยสนับสนุน กระบวนการในการพึ่งตนเอง และผลที่เกิดขึ้น โดยใช้โปรแกรม ETLAS/II ช่วยในการจัดระบบข้อมูลขั้นต้น เพื่อให้ง่ายแก่การวิเคราะห์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้มีรายละเอียดของเนื้อหาสาระค่อนข้างมาก ดังนั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรายงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงแยกนำเสนอตามขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย 5 ประการ โดยแบ่งออกเป็น 5 บท คือตั้งแต่บทที่ 4 ถึงบทที่ 8 ดังนี้

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือกตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัว โดยใช้เทคนิคเดลฟาย และผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะหรือสถานภาพโดยทั่วไปของครอบครัวและชุมชนที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 5 ความแตกต่างของสภาพการพึ่งตนเองระหว่างครอบครัวที่มีภูมิลำเนาต่างกัน เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรย่อย ๆ เกี่ยวกับความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวในด้านเทคโนโลยี ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านจิตใจ และด้านสังคมวัฒนธรรม ว่าครอบครัวที่มีภูมิลำเนาต่างกันจะมีสภาพการพึ่งตนเองในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่

บทที่ 6 การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวและชุมชน เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และสร้างตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวและชุมชน โดยใช้การวิเคราะห์โมเดลลิสเรล

บทที่ 7 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวและชุมชน เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ครอบครัวและชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเองแตกต่างกัน

บทที่ 8 รูปแบบและกระบวนการในการพึ่งตนเองของครอบครัวและชุมชน เป็นการเสนอผลการศึกษาในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับบริบทชุมชน ปัจจัยสนับสนุน รูปแบบและกระบวนการในการพึ่งตนเองของครอบครัวและชุมชน ผลที่เกิดขึ้น ตลอดจนความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบและวิธีการของครอบครัวและชุมชนที่พึ่งตนเองได้ไปประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชนอื่น ๆ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือกตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวในเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคเดลฟาย และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของครอบครัวและชุมชนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือกตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวในเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคเดลฟาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของครอบครัว ผลการวิเคราะห์ในตอนนี้จะครอบคลุมถึงภูมิหลังของหัวหน้าครอบครัว และข้อมูลพื้นฐานของครอบครัว รวมถึงสภาพการพึ่งตนเองในด้านต่าง ๆ ของครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของชุมชน ผลการวิเคราะห์ในตอนนี้จะครอบคลุมถึงภูมิหลังของผู้นำชุมชนและบริบทของชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือกตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวในเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคเดลฟาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่นำเสนอในตอนนี้ เป็นผลการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาคัดเลือกตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งดำเนินการโดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 รอบ ในแต่ละรอบได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ผลการพิจารณาคัดเลือกตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวในรอบที่ 1

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวบ่งชี้ในรอบที่ 1 โดยการใช้แบบสอบถามปลายเปิด (open ended questionnaire) ที่มีข้อคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตัวบ่งชี้ในแต่ละมิติ/องค์ประกอบของความสามารถในการพึ่งตนเองทั้ง 6 ด้าน ตามตัวแบบ THERMS ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย พร้อมทั้งคำนิยามของความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวตามมิติ/องค์ประกอบดังกล่าว เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่ามิติ/องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการพึ่งตนเองตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยมีความเหมาะสม ครอบคลุม ชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 41 ฉบับ มาประมวลความคิดเห็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ จนได้ตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวจากการระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 จำนวน 58 ตัวบ่งชี้ ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 มิติ/องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ในรอบที่ 1

มิติ/องค์ประกอบของการพึ่งตนเอง	ตัวบ่งชี้ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย	ตัวบ่งชี้ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
1. การพึ่งตนเองด้านเทคโนโลยี (Technological self-reliance)	1.1 ปริมาณของเทคโนโลยีทางวัตถุ 1.2 คุณภาพของเทคโนโลยีทางวัตถุ 1.3 เทคโนโลยีทางสังคม 1.4 ความสามารถในการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม 1.5 ความสามารถในการประยุกต์ระหว่างเทคโนโลยีดั้งเดิมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ 1.6 การรู้จักใช้และบำรุงรักษาเทคโนโลยี	1.1 ระดับความเพียงพอของเทคโนโลยี 1.2 ระดับคุณภาพของเทคโนโลยี 1.3 ระดับความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี 1.4 ระดับความสามารถในการวางแผนและบริหารจัดการด้านการใช้เทคโนโลยี 1.5 ระดับความสามารถในการประยุกต์ระหว่างเทคโนโลยีดั้งเดิมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ 1.6 ระดับความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยี 1.7 ระดับความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้านเทคโนโลยี 1.8 ระดับความสามารถในการบำรุงรักษาเทคโนโลยี 1.9 เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี 1.10 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี
2. การพึ่งตนเองด้านสาธารณสุข (Health self-reliance)	2.1 พฤติกรรมการดูแลสุขภาพสุขภาพ 2.2 การภาวะการเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัว 2.3 ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น 2.4 การเข้าถึงบริการสาธารณสุข	2.1 พฤติกรรมการดูแลสุขภาพสุขภาพอนามัย 2.2 ระดับความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล 2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ 2.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค 2.5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบำบัดรักษาโรค 2.6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฟื้นฟูสุขภาพอนามัย 2.7 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

มิติ/องค์ประกอบของการพึ่งตนเอง	ตัวบ่งชี้ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย	ตัวบ่งชี้ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
		2.8 ภาวะการเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัว 2.9 ความสามารถในการส่งต่อผู้ป่วย 2.10 ทรัพยากรเพื่อการสาธารณสุขเบื้องต้น 2.11 ความสามารถในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข 2.12 เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณสุข 2.13 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณสุข
3. การพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ (Economic self-reliance)	3.1 ความสามารถในการจัดหาปัจจัยยังชีพ 3.2 ความสมดุลระหว่างรายได้และรายจ่าย 3.3 ความมั่นคงทางอาชีพ 3.4 ภาวะการออม 3.5 พฤติกรรมการบริโภค 3.6 อำนาจการต่อรองและการแข่งขัน 3.7 การเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต 3.8 อัตราการพึ่งพิงในครอบครัว	3.1 ความสามารถในการจัดหาปัจจัยยังชีพ 3.2 ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย 3.3 ความมั่นคงในอาชีพ 3.4 ภาวะการออม 3.5 สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครอบครัว 3.6 อำนาจการต่อรองและการแข่งขัน 3.7 การเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต 3.8 อัตราการพึ่งพิงในครอบครัว 3.9 ความสามารถในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต 3.10 เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ 3.11 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ
4. การพึ่งตนเองด้านทรัพยากรธรรมชาติ (Natural resources self-reliance)	4.1 ความเพียงพอของทรัพยากรธรรมชาติ 4.2 คุณภาพ (ความสมบูรณ์) ของทรัพยากรธรรมชาติ 4.3 ความสามารถในการจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ 4.4 ความสามารถในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	4.1 ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ 4.2 ระดับความเพียงพอของทรัพยากรธรรมชาติ 4.3 ระดับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ 4.4 ระดับความสามารถในการจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ 4.5 ระดับความสามารถในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ 4.6 เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติ 4.7 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

มิติองค์ประกอบของการพึ่งตนเอง	ตัวบ่งชี้ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย	ตัวบ่งชี้ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
5. การพึ่งตนเองด้านจิตใจ (Psychological self-reliance)	5.1 ความเข้มแข็งหรือความสามารถในการแก้ปัญหา 5.2 ความสามารถในการคิดวิพากษ์ ผลกระทบที่ตนเอง 5.3 ความมั่นใจในตนเอง 5.4 ความรับผิดชอบ 5.5 การรู้จักประมาณตน 5.6 ความคิดริเริ่มในการสร้างความร่วมมือ ซึ่งกันและกัน 5.7 แรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์	5.1 ความเข้มแข็งในการแก้ปัญหา 5.2 ระดับความสามารถในการคิดวิพากษ์ ผลกระทบของตนเอง 5.3 ความมั่นใจในตนเอง 5.4 ความรับผิดชอบ 5.5 การรู้จักประมาณตน 5.6 ความคิดริเริ่มในการสร้างความร่วมมือ ซึ่งกันและกัน 5.7 แรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์ 5.8 จิตสำนึกในการพึ่งตนเอง 5.9 จิตสำนึกสาธารณะ
6. การพึ่งตนเองด้านสังคม วัฒนธรรม (Socio-cultural self-reliance)	6.1 ความร่วมมือของสมาชิกในครอบครัว 6.2 การมีส่วนร่วมของครอบครัวในกิจกรรม ชุมชน 6.3 ความเป็นผู้นำของหัวหน้าครอบครัว 6.4 พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร 6.5 ความสามารถในการปรับตัว 6.6 การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์เพื่อ การพึ่งตนเอง 6.7 ความเชื่ออาทรต่อกัน	6.1 ภาวะความเป็นผู้นำของหัวหน้า ครอบครัว 6.2 ความสามารถในการปรับตัว 6.3 ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับ ผู้อื่น 6.4 การพัฒนาความรู้ความสามารถของ สมาชิกในครอบครัว 6.5 ความร่วมมือของสมาชิกในครอบครัว 6.6 การมีส่วนร่วมของครอบครัวในกิจกรรม ชุมชน 6.7 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบทอด ศิลปวัฒนธรรม 6.8 การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทาง สังคม

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ตามกรอบแนวคิดของการวิจัยที่ผู้วิจัยนำเสนอในทุกมิติ/ องค์ประกอบของความสามารถในการพึ่งตนเอง กล่าวคือ ตัวบ่งชี้ตามกรอบแนวคิดของการวิจัยมี 36 ตัวบ่งชี้ ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองด้านเทคโนโลยี ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านจิตใจ และด้านสังคมวัฒนธรรม จำนวน 6, 4, 8, 4, 7 และ 7 ตัวบ่งชี้ ตามลำดับ แต่ตัวบ่งชี้ที่ได้จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 นี้มีจำนวนถึง 58 ตัวบ่งชี้ แยกเป็นตัวบ่งชี้ในมิติ/องค์ประกอบความสามารถในการพึ่งตนเองด้านต่าง ๆ ดังกล่าวจำนวน 10, 13, 11, 7, 9 และ 8 ตัวบ่งชี้ ตามลำดับ ซึ่งตัวบ่งชี้ที่ได้จากการ

พิจารณาของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย แต่มีรายละเอียดที่ชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น

ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงคำนิยามของตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองตามมิติ/องค์ประกอบต่าง ๆ ให้ความเหมาะสมชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามสำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาในรอบที่ 2 ต่อไป

1.2 ผลการพิจารณาฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวจากการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบสอบถามในรอบที่ 2 นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าตัวบ่งชี้ในแต่ละมิติ/องค์ประกอบมีความเหมาะสมในการบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ตามตัวบ่งชี้เหล่านั้น ด้วยว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ผลจากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เพื่อหาฉันทามติ (consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบการได้รับฉันทามติ คือ ตัวบ่งชี้จะได้รับฉันทามติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญก็ต่อเมื่อข้อความนั้นมีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 (Dalkey and Helmer, 1963; Kurth-Schai Poolpatarachewin and Pitiyanuwat, 1998) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมด 27 ฉบับ พบว่าตัวบ่งชี้ที่ได้รับฉันทามติทั้งด้านความเหมาะสมในการบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามตัวบ่งชี้ มีจำนวน 22 ตัวบ่งชี้ จากทั้งหมด 58 ตัวบ่งชี้ ส่วนที่เหลือเป็นตัวบ่งชี้ที่ได้รับฉันทามติในด้านความเหมาะสมในการบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเอง แต่ไม่ได้รับฉันทามติในด้านความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามตัวบ่งชี้ มีจำนวน 20 ตัวบ่งชี้เป็นตัวบ่งชี้ที่ไม่ได้รับฉันทามติในด้านความเหมาะสมในการบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเอง แต่ได้รับฉันทามติในด้านความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวบ่งชี้ มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ และเป็นตัวบ่งชี้ที่ไม่ได้รับฉันทามติทั้งสองด้าน มีจำนวน 10 ตัวบ่งชี้ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดูในภาคผนวก ง

1.3 ผลการพิจารณาคัดเลือกตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัว จากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 3

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบสอบถามในรอบที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในการบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัว และความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวบ่งชี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 3 ที่ได้รับกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 22 ฉบับ พบว่าตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวทั้ง 58 ตัวบ่งชี้ ได้รับฉันทามติจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งในด้านความเหมาะสมในการบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามตัวบ่งชี้ พิจารณาได้จากค่ามัธยฐาน ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยม รวมทั้งค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ในแต่ละด้าน ซึ่งพบว่าในด้านความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในการบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองและความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวบ่งชี้ มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00 ถึง 5.00 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยม มีค่าตั้งแต่ 0.00 ถึง 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าตั้งแต่ 0.00 ถึง 1.50 แสดงว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมในการบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเอง และมีความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามตัวบ่งชี้ดังกล่าวอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 10

ผลจากการคัดเลือกตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองในเบื้องต้น โดยใช้เทคนิคเดลฟายดังกล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงนำตัวบ่งชี้ที่ได้รับการคัดเลือกนี้มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวบ่งชี้ดังกล่าว เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลและพัฒนาตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวต่อไป

ตารางที่ 10 ผลการพิจารณาอันดับของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ความสามารถในการ
พึ่งตนเองของครอบครัว จากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 3

ตัวบ่งชี้การพึ่งตนเอง	ความเหมาะสมในการบ่งชี้ ความสามารถในการพึ่งตนเอง			อันดับ	ความเป็นไปได้ในการเก็บ ข้อมูลตามตัวบ่งชี้			อันดับ
	Mdn	Q3-Q1	Mdn-Mo		Mdn	Q3-Q1	Mdn-Mo	
1. ด้านเทคโนโลยี								
1.1 ระดับความเพียงพอของเทคโนโลยี	4.50	1.00	0.50	ได้	4.00	0.00	0.00	ได้
1.2 ระดับคุณภาพของเทคโนโลยี	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	0.75	0.00	ได้
1.3 ระดับความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี	4.50	1.00	0.50	ได้	4.00	0.75	0.00	ได้
1.4 ระดับความสามารถในการวางแผนและบริหารจัดการด้านการใช้เทคโนโลยี	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
1.5 ระดับความสามารถในการประยุกต์ระหว่างเทคโนโลยีดั้งเดิมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	0.00	0.00	ได้
1.6 ระดับความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยี	5.00	0.75	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
1.7 ระดับความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้านเทคโนโลยี	5.00	1.00	0.00	ได้	4.50	1.00	0.50	ได้
1.8 ระดับความสามารถในการบำรุงรักษาเทคโนโลยี	4.50	1.00	0.50	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
1.9 เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี	5.00	0.75	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
1.10 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี	5.00	0.75	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
2. ด้านสาธารณสุข								
2.1 พฤติกรรมการดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	5.00	0.00	0.00	ได้	5.00	0.00	0.00	ได้
2.2 ระดับความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล	5.00	1.00	0.00	ได้	5.00	0.00	0.00	ได้
2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	5.00	1.00	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
2.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค	5.00	0.75	0.00	ได้	4.00	1.00	1.00	ได้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้การพึงตนเอง	ความเหมาะสมในการบ่งชี้ ความสามารถในการพึ่งตนเอง			อันดับ	ความเป็นไปได้ในการเก็บ ข้อมูลตามตัวบ่งชี้			อันดับ
	Mdn	Q3-Q1	Mdn-Mo		Mdn	Q3-Q1	Mdn-Mo	
2.5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบำบัดรักษาโรค	4.00	1.00	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
2.6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฟื้นฟูสุขภาพอนามัย	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
2.7 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ	5.00	1.00	1.00	ได้	5.00	0.00	0.00	ได้
2.8 ภาวะการเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัว	4.00	1.00	1.00	ได้	5.00	0.75	0.00	ได้
2.9 ความสามารถในการส่งต่อผู้ป่วย	4.0	1.00	1.00	ได้	5.00	0.00	0.00	ได้
2.10 ทรัพยากรเพื่อการสาธารณสุขเบื้องต้น	4.00	1.00	1.00	ได้	4.00	1.00	1.00	ได้
2.11 ความสามารถในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข	5.00	1.00	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
2.12 เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณสุข	5.00	1.00	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
2.13 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณสุข	5.00	0.00	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
3. ด้านเศรษฐกิจ								
3.1 ความสามารถในการจัดหาปัจจัยยังชีพ	5.00	0.75	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
3.2 ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย	4.00	1.00	1.00	ได้	4.50	1.00	0.50	ได้
3.3 ความมั่นคงในอาชีพ	4.00	1.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
3.4 ภาวะการออม	4.00	1.00	1.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
3.5 สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครอบครัว	4.50	1.00	0.50	ได้	4.00	1.00	1.00	ได้
3.6 อำนาจการต่อรองและการแข่งขัน	4.00	1.00	0.00	ได้	4.00	0.75	0.00	ได้
3.7 การเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต	5.00	1.00	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
3.8 อัตราการพึ่งพิงในครอบครัว	4.50	1.00	0.5	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้การพึ่งตนเอง	ความเหมาะสมในการบ่งชี้ ความสามารถในการพึ่งตนเอง			อันทามติ	ความเป็นไปได้ในการเก็บ ข้อมูลตามตัวบ่งชี้			อันทามติ
	Mdn	Q3-Q1	Mdn-Mo		Mdn	Q3-Q1	Mdn-Mo	
3.9 ความสามารถในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์	4.00	1.00	0.00	ได้	4.00	0.00	0.00	ได้
3.10 เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ	5.00	0.75	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
3.11 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ	5.00	0.00	0.00	ได้	5.00	1.00	0.00	ได้
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ								
4.1 ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	0.00	0.00	ได้
4.2 ระดับความเพียงพอของทรัพยากรธรรมชาติ	4.00	1.25	0.00	ได้	4.00	1.25	0.00	ได้
4.3 ระดับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ	4.00	1.25	1.00	ได้	4.00	0.75	0.00	ได้
4.4 ระดับความสามารถในการจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ	5.00	0.75	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
4.5 ระดับความสามารถในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
4.6 เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	1.25	1.00	ได้
4.7 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
5. ด้านจิตใจ								
5.1 ความเข้มแข็งในการแก้ปัญหา	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	0.75	0.00	ได้
5.2 ระดับความสามารถในการคิดวินิจฉัยผลกระทบของตนเอง	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	0.00	0.00	ได้
5.3 ความมั่นใจในตนเอง	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	0.00	0.00	ได้
5.4 ความรับผิดชอบ	5.00	0.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้การพึ่งตนเอง	ความเหมาะสมในการบ่งชี้			ชั้นทามติ	ความเป็นไปได้ในการเก็บ			ชั้นทามติ
	ความสามารถในการพึ่งตนเอง				ข้อมูลตามตัวบ่งชี้			
	Mdn	Q3-Q1	Mdn-Mo		Mdn	Q3-Q1	Mdn-Mo	
5.5 การรู้จักประมาณตน	5.00	0.75	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
5.6 ความคิดริเริ่มในการสร้าง ความร่วมมือซึ่งกันและกัน	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
5.7 แรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์	5.00	0.75	0.00	ได้	4.00	0.00	0.00	ได้
5.8 จิตสำนึกในการพึ่งตนเอง	5.00	0.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
5.9 จิตสำนึกสาธารณะ	5.00	0.00	0.00	ได้	4.00	0.00	0.00	ได้
6. ด้านสังคมวัฒนธรรม								
6.1 ภาวะความเป็นผู้นำของ หัวหน้าครอบครัว	5.00	0.00	0.00	ได้	4.00	1.50	0.00	ได้
6.2 ความสามารถในการปรับตัว	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	0.75	0.00	ได้
6.3 ความสามารถในการติดต่อสื่อ สารกับผู้อื่น	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	1.25	1.00	ได้
6.4 การพัฒนาความรู้ความ สามารถของสมาชิกในครอบ ครัว	5.00	0.75	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
6.5 ความร่วมมือของสมาชิกใน ครอบครัว	5.00	0.75	0.00	ได้	4.00	0.00	0.00	ได้
6.6 การมีส่วนร่วมของครอบครัวใน กิจกรรมชุมชน	5.00	1.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
6.7 เครือข่ายความสัมพันธ์ทาง สังคม	5.00	0.00	0.00	ได้	4.00	1.00	0.00	ได้
6.8 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอดศิลปวัฒนธรรม	5.00	0.00	0.00	ได้	4.00	1.00	1.00	ได้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปและสภาพการพึ่งตนเอง ของครอบครัว

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้ครอบคลุมถึงภูมิหลังของหัวหน้าครอบครัวผู้ให้ข้อมูล และข้อมูลพื้นฐานของครอบครัว รวมถึงสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว ด้านเทคโนโลยี ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านจิตใจ และด้านสังคมวัฒนธรรม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัว

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครอบครัวชนบทในเขตภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย จำนวน 808 ครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยครอบครัวในภาคใต้มากที่สุด จำนวน 232 ครอบครัว (28.7%) รองลงมา คือ ครอบครัวในภาคเหนือ จำนวน 204 ครอบครัว (25.2%) ครอบครัวในภาคกลาง จำนวน 193 ครอบครัว (23.9%) และครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนน้อยที่สุด 179 ครอบครัว (22.2%) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 11

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (56.7%) เป็นเพศหญิง เมื่อพิจารณาแยกตามภูมิภาค พบว่า ผู้ให้ข้อมูลในทุกภูมิภาคเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชายเช่นกัน และส่วนใหญ่ (86.8%) มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน เมื่อพิจารณาตามเขตภูมิภาค พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกันเช่นกัน ส่วนผู้ที่สมรสแล้วแยกกันอยู่ มีน้อยมาก โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผู้ที่แยกกันอยู่น้อยมากเพียงร้อยละ 0.1 เท่านั้น สำหรับภูมิฐานะเดิมของหัวหน้าครอบครัว พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (90.5%) มีภูมิฐานะเดิมอยู่ในจังหวัดนั้นๆ มาตั้งแต่กำเนิด และเมื่อพิจารณาตามเขตภูมิภาค พบว่า ส่วนใหญ่หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์มีภูมิฐานะเดิมอยู่ในจังหวัดนั้นๆ มาตั้งแต่กำเนิดเช่นกัน

ในด้านระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า โดยภาพรวมหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ (69.6%) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา (19.9%) ระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรี (7.4%) ไม่ได้เรียนหนังสือ (2.6%) และมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่จบสูงกว่าปริญญาตรี (0.5%) เมื่อพิจารณาแยกตามภูมิภาค พบว่า หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ ในทุกภูมิภาค จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดและเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค พบว่า หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือปริญญาตรี มีสัดส่วนมากที่สุดในภาคใต้ (3.2%) และเมื่อพิจารณาระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัว พบว่า โดยรวมสมาชิกในครอบครัวจบการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด (47.1%) รองลงมาคือ ระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี (25.8%) ระดับประถมศึกษา (24.9%) สูงกว่าปริญญาตรี (1.6%) และมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่ไม่ได้เรียนหนังสือ (0.6%) หากพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค พบว่า ครอบครัวที่มีสมาชิกจบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีเป็นสัดส่วนมากที่สุดในภาคใต้ (8%) และครอบครัวที่มีสมาชิกจบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีเป็นสัดส่วนน้อยที่สุดอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (5%) และพบว่าครอบครัวที่มีสมาชิกจบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนมากที่สุดในภาคเหนือ (7.3%) ส่วนครอบครัวที่มีสมาชิกจบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนน้อยที่สุดอยู่ในภาคใต้ (5.4%)

สำหรับอาชีพหลักของหัวหน้าครอบครัวนั้น พบว่า โดยรวมแล้วหัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่ (66.7%) ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือ รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ และอื่น ๆ ตามลำดับ (15.8%, 9.8%, 4.5% และ 3.2% ตามลำดับ) ทำนองเดียวกันเมื่อพิจารณาแยกตามภูมิภาค พบว่า หัวหน้าครอบครัวในทุกภูมิภาคประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดเช่นกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค พบว่า หัวหน้าครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสัดส่วนสูงที่สุดในภาคใต้ (20.1%) หัวหน้าครอบครัวที่ประกอบอาชีพค้าขายและรับจ้างมีสัดส่วนสูงที่สุดในภาคกลาง (3.1% และ 5.2% ตามลำดับ) และหัวหน้าครอบครัวที่ประกอบอาชีพรับราชการมีสัดส่วนสูงที่สุดในภาคใต้ (1.6%)

เมื่อพิจารณาในด้านของที่พักอาศัย พบว่า โดยภาพรวมหัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่ (84.3%) มีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง รองลงมาคือ พักอาศัยกับบิดา มารดา (13.4%) และพักบ้านญาติ บ้านเช่า และอื่น ๆ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น (2.4%) และมีลักษณะเช่นนี้ในทุกภูมิภาค ลักษณะบ้านพักโดยภาพรวม เป็นบ้านครึ่งตึกครึ่งไม้มากที่สุด (36.8%) รองลงมาคือ บ้านไม้ (34.8%) บ้านตึก (16.3%) เป็นอาคารคอนกรีต (9.2%) และเป็นบ้านพักชั่วคราวมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (3.0%) และพบว่าสภาพโดยทั่วไปของบ้านพักโดยภาพรวม มีลักษณะมั่นคงแข็งแรงเป็นส่วนใหญ่ (97%) และมีลักษณะเช่นนี้ในทุกภูมิภาค

ในส่วนของการอุปโภคบริโภคในครอบครัว พบว่า โดยภาพรวมครอบครัวส่วนใหญ่ในทุกภูมิภาคมีน้ำประปาและไฟฟ้าใช้ (71.5% และ 98.8% ตามลำดับ) ส่วนน้ำบาดาล พบว่าครอบครัวส่วนใหญ่ (68.9%) ไม่ได้ใช้น้ำบาดาล และมีลักษณะอย่างนี้ในทุกภูมิภาค สำหรับระยะทางจากบ้านพักถึงตัวอำเภอ พบว่า ครอบครัวโดยรวมทุกภูมิภาค มีระยะทางจากบ้านพักถึงตัวอำเภอ โดยเฉลี่ย 11.48 กิโลเมตร และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในแต่ละภูมิภาค พบว่า ในภาคเหนือ มีระยะทางจากบ้านพักถึงตัวอำเภอโดยเฉลี่ยไกลที่สุด ($\bar{X} = 15.91$ กิโลเมตร) รองลงมาคือ ภาคกลาง ($\bar{X} = 12.34$ กิโลเมตร) ภาคใต้ ($\bar{X} = 8.93$ กิโลเมตร) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระยะทางจากบ้านพักถึงตัวอำเภอใกล้ที่สุด ($\bar{X} = 8.83$ กิโลเมตร) และเมื่อพิจารณาระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนับถึงปัจจุบันของหัวหน้าครอบครัว พบว่า โดยภาพรวมหัวหน้าครอบครัวอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นเวลาเฉลี่ยประมาณ 39 ปี และพบว่าหัวหน้าครอบครัวในภาคเหนืออาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นเวลานานที่สุด ($\bar{X} = 41.76$ ปี) รองลงมาหัวหน้าครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($\bar{X} = 38.06$ ปี) ภาคกลาง ($\bar{X} = 37.93$ ปี) และภาคใต้ ($\bar{X} = 37.82$ ปี) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าสถิติเบื้องต้น แสดงลักษณะทั่วไปของครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
จำแนกตามเขตภูมิภาค

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวผู้ให้สัมภาษณ์					
1. จำนวนครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n = 808)	193 (23.9)	179 (22.2)	204 (25.2)	232 (28.7)	808 (100.0)
2. เพศผู้ให้สัมภาษณ์ (n = 808)					
- ชาย	90 (11.1)	76 (9.4)	80 (9.9)	104 (12.9)	350 (43.3)
- หญิง	103 (12.7)	103 (12.7)	124 (15.3)	128 (15.8)	458 (56.7)
3. สถานภาพสมรส (n = 808)					
- โสด	18 (2.2)	7 (0.9)	8 (1.0)	22 (2.7)	55 (6.8)
- สมรส	165 (20.4)	160 (19.8)	179 (22.2)	197 (24.4)	701 (86.8)
- แยกกันอยู่	3 (0.4)	1 (0.1)	3 (0.4)	3 (0.4)	10 (1.2)
- หม้าย/หย่าร้าง	7 (0.9)	11 (1.4)	14 (1.7)	10 (1.2)	42 (5.2)
4. ภูมิลำเนาเดิม (n = 808)					
- จังหวัดที่อยู่ปัจจุบัน	164 (20.3)	161 (20.0)	183 (22.6)	223 (56.3)	731 (90.5)
- ย้ายมาจากจังหวัดอื่น	29 (3.6)	18 (2.2)	21 (2.6)	9 (1.1)	77 (9.5)
5. ระดับการศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครอบครัว (n = 808)					
- ไม่ได้เรียนหนังสือ	6 (0.7)	2 (0.2)	9 (1.1)	4 (0.5)	21 (2.6)
- ประถมศึกษา	135 (16.7)	135 (17.2)	153 (18.9)	135 (16.7)	562 (69.6)
- มัธยมศึกษา	37 (4.6)	30 (3.7)	29 (3.6)	65 (8.1)	161 (19.9)
- อนุปริญญา/ปริญญาตรี	15 (1.9)	8 (1.0)	11 (1.3)	26 (3.2)	60 (7.4)
- สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (0.2)	2 (0.2)	4 (0.5)
6. ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัว (n = 808)					
- ไม่ได้เรียนหนังสือ	2 (0.2)	1 (0.1)	1 (0.1)	1 (0.1)	5 (0.6)
- ประถมศึกษา	51 (6.3)	47 (5.8)	59 (7.3)	44 (5.4)	201 (24.9)
- มัธยมศึกษา	84 (10.4)	88 (10.9)	89 (11.0)	120 (14.8)	381 (47.1)
- อนุปริญญา/ปริญญาตรี	52 (6.5)	40 (5.0)	51 (6.4)	65 (8.0)	208 (25.8)
- สูงกว่าปริญญาตรี	4 (0.5)	3 (0.4)	4 (0.5)	2 (0.2)	13 (1.6)
7. อาชีพหลักของหัวหน้าครอบครัว (n = 804)					
- เกษตรกรรม	111 (13.8)	125 (15.5)	138 (17.2)	162 (20.1)	536 (66.7)
- ค้าขาย	25 (3.1)	19 (2.4)	17 (2.1)	18 (2.2)	79 (9.8)
- รับจ้าง	42 (5.2)	26 (3.2)	27 (3.4)	32 (4.0)	127 (15.8)
- รับราชการ	12 (1.5)	4 (0.5)	7 (0.9)	13 (1.6)	36 (4.5)
- อื่น ๆ	3 (0.4)	5 (0.6)	11 (1.4)	7 (0.9)	26 (3.2)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
8. ที่พักอาศัย (n = 807)					
- บ้านตนเอง	158 (19.6)	152 (18.8)	179 (22.2)	191 (23.7)	680 (84.3)
- บ้านบิดา-มารดา	31 (3.8)	23 (2.9)	22 (2.7)	32 (4.0)	108 (13.4)
- บ้านญาติ	2 (0.2)	3 (0.4)	1 (0.1)	7 (0.9)	13 (1.6)
- บ้านเช่า	1 (0.1)	0 (0.0)	1 (0.1)	1 (0.1)	3 (0.4)
- อื่น ๆ	0 (0.0)	1 (0.1)	1 (0.1)	1 (0.1)	3 (0.4)
9. ลักษณะบ้านพัก (n = 808)					
- เป็นห้องพักรับพักราว	7 (0.9)	7 (0.9)	4 (0.5)	6 (0.7)	24 (3.0)
- บ้านไม้	70 (8.7)	67 (8.3)	99 (12.3)	45 (5.6)	281 (34.8)
- บ้านตึก	38 (4.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	94 (11.6)	132 (16.3)
- บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้	67 (8.3)	88 (10.9)	88 (10.9)	54 (6.7)	297 (36.8)
- เป็นอาคารคอนกรีต	11 (1.4)	17 (2.1)	13 (1.6)	33 (4.1)	74 (9.2)
10. สภาพโดยทั่วไปของบ้านพัก (n = 807)					
- มั่นคงแข็งแรง	185 (22.9)	172 (21.3)	201 (24.9)	225 (27.9)	783 (97.0)
- ไม่มีความแข็งแรง	7 (0.9)	7 (0.9)	3 (0.4)	7 (0.9)	24 (3.0)
11. สาธารณูปโภคในครอบครัว					
1) น้ำประปา (n = 807)					
- ไม่มี	44 (5.5)	64 (7.9)	52 (6.4)	70 (8.7)	230 (28.5)
- มี	149 (18.5)	115 (14.3)	152 (18.8)	161 (20.0)	577 (71.5)
2) ไฟฟ้า (n = 808)					
- ไม่มี	1 (0.1)	3 (0.4)	1 (0.1)	5 (0.6)	10 (1.2)
- มี	192 (23.8)	176 (21.8)	203 (25.1)	227 (28.1)	798 (98.8)
3) น้ำบาดาล (n = 804)					
- ไม่ใช้	112 (13.9)	132 (16.4)	143 (17.8)	167 (20.8)	554 (68.9)
- ใช้	81 (10.1)	47 (5.8)	61 (7.6)	61 (7.6)	250 (31.1)
12. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน นับถึงปัจจุบัน (ปี)	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				
	37.93 (18.65)	38.05 (14.91)	41.76 (17.00)	37.82 (16.94)	38.90 (17.01)
13. ระยะทางจากบ้านพักถึงตัวอำเภอ (กิโลเมตร)	12.34 (10.35)	8.83 (6.79)	15.91 (6.86)	8.93 (5.90)	11.48 (8.13)

2.2 สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวในด้านต่างๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านจิตใจ และด้านสังคมวัฒนธรรม มีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 12 ถึง 18

2.2.1 สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านเทคโนโลยี

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวด้านเทคโนโลยี ตามความคิดเห็นของหัวหน้าครอบครัว / ผู้ให้สัมภาษณ์ จากตารางที่ 12 พบว่า หัวหน้าครอบครัวประเมินระดับความเพียงพอของเทคโนโลยีของครอบครัว อยู่ในระดับปานกลางทั้งในภาพรวมและในแต่ละภูมิภาค ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 6.02 ถึง 6.67 จากช่วงคะแนน 2-10 คะแนน) โดยประเมินระดับคุณภาพของเทคโนโลยีที่มีอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในภาพรวมและในแต่ละภูมิภาคเช่นกัน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 6.65 – 6.98 จากช่วงคะแนน 2 - 10 คะแนน) ส่วนระดับความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี ทั้งในส่วนของเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพและเทคโนโลยีในการดำรงชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีของครอบครัวตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 14.14 – 15.97 จากช่วงคะแนน 5 - 25 คะแนน) โดยมีระยะทางในการเดินทางจากบ้านไปยังแหล่งให้บริการด้านเทคโนโลยี ประมาณ 14.63 กิโลเมตร เมื่อพิจารณารายละเอียดเฉพาะภูมิภาค พบว่าระยะการเดินทางของครอบครัวตัวอย่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไกลที่สุด ($\bar{X}$ = 18.67 กิโลเมตร) ในขณะที่ภาคใต้มีระยะทางสั้นที่สุด ($\bar{X}$ = 8.15 กิโลเมตร)

ด้านระดับความสามารถในการวางแผนและบริหารจัดการด้านการใช้เทคโนโลยี พบว่า หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ประเมินระดับความสามารถของครอบครัวในการวางแผนและบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาค ($\bar{X}$ = อยู่ระหว่าง 17.56 - 19.23 จากช่วงคะแนน 5 - 25 คะแนน) ส่วนความสามารถในการนำเทคโนโลยีดั้งเดิมมาใช้ และ/หรือประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่นั้น ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ($\bar{X}$ = 14.36 จากช่วงคะแนน 6 – 30 คะแนน) ในขณะที่เมื่อพิจารณารายภูมิภาคพบว่าหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ประเมินความสามารถของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 16.09 และ 16.49 ตามลำดับ) ส่วนหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ในภาคกลางและภาคเหนือประเมินความสามารถของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}$ = 12.16 และ 12.50 ตามลำดับ)

ด้านความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยี พบว่า หัวหน้าครอบครัวประเมินความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ ทั้งโดยภาพรวมและแยกเป็นรายภูมิภาค ($\bar{X} = 7.84 - 9.48$ จากช่วงคะแนน 4-20 คะแนน) ด้านความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้านเทคโนโลยี พบว่า หัวหน้าครอบครัวในทุกภูมิภาคประเมินความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้านเทคโนโลยีของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน ($\bar{X} = 12.74 - 15.65$ คะแนน จากช่วงคะแนน 6-30 คะแนน) ส่วนความสามารถในการบำรุงรักษาเทคโนโลยี พบว่า ครอบครัวตัวอย่างในทุกภูมิภาคได้รับการประเมินขีดความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.46 - 6.15$ จากช่วงคะแนน 2 - 10 คะแนน) สำหรับด้านเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีนั้น พบว่า ในภาพรวมครอบครัวตัวอย่างมีการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (น้อย) ($\bar{X} = 4.95$ จากช่วงคะแนน 2 - 10 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาค พบว่า ครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มีการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.34$ และ 5.55 ตามลำดับ) ขณะที่ครอบครัวในเขตภาคกลางและภาคเหนือมีการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีน้อย ($\bar{X} = 4.27$ และ 4.58 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เข้าไปเป็นกรรมการ/คณะทำงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิต การใช้ การบำรุงรักษาหรือการพัฒนาเทคโนโลยีนั้น พบว่ามีน้อยมากในทุกภูมิภาค โดยมีจำนวนคนเฉลี่ยไม่ถึง 1 คน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 0.09-0.30 คน) และเมื่อพิจารณาถึงประเภทของกลุ่มที่สมาชิกในครอบครัวเข้าไปเป็นกรรมการหรือคณะทำงาน พบว่าค่อนข้างมีความหลากหลายในทุกภูมิภาค ที่เด่นชัด ได้แก่ การเป็นกรรมการของกลุ่มอาชีพ สำหรับการจัดตั้งกลุ่มที่เกี่ยวกับการผลิต การใช้ การบำรุงรักษาหรือการพัฒนาเทคโนโลยีในชุมชน/หมู่บ้านนั้น หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ประมาณ 1 ใน 3 (36.3%) ระบุว่า มีการจัดตั้งขึ้น ภูมิภาคต่าง ๆ ที่ระบุว่ามีการจัดตั้งกลุ่มลักษณะนี้มากที่สุดคือภาคใต้ ในขณะที่ภาคกลางระบุว่ามีการจัดตั้งน้อยที่สุด (4.2%) ในส่วนของการมีกลุ่มบุคคล/องค์กรภายนอกที่ เข้าไปให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิต การใช้ การบำรุงรักษา หรือการพัฒนาเทคโนโลยีในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน กล่าวคือ หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ร้อยละ 27 - 28 ของทั้งหมด ระบุว่า มีกลุ่มบุคคล/องค์กรภายนอกเข้าไปดำเนินการให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยมีมากที่สุดในภาคใต้ (9.3%) และน้อยที่สุดในภาคกลาง (4.7%) กลุ่มบุคคล/หน่วยงาน หรือองค์กรภายนอกที่เข้าไปดำเนินการนั้นมีความหลากหลายแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ แต่ที่ค่อนข้างเด่นชัดในทุกภูมิภาค ได้แก่ หน่วยงานด้านการพัฒนา เช่น พัฒนากร เกษตรอำเภอ เป็นต้น รองลงมาคือหน่วยงาน/องค์กรด้านเทคโนโลยี กลุ่มอาชีพและหน่วยงานทางการเงิน ตามลำดับ โดยกิจกรรมที่เข้าไปดำเนินการส่วนใหญ่จะเป็นการฝึกอบรม ให้ความรู้และแนะนำการใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ 12 ค่าสถิติเบื้องต้น แสดงลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทาง
ด้านเทคโนโลยี จำแนกตามเขตภูมิภาค

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เชียงใหม่	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว ทางด้านเทคโนโลยี					
1. ระดับความเพียงพอของเทคโนโลยี	6.67 (1.59)	6.02 (1.74)	6.57 (1.94)	6.50 (1.50)	6.45 (1.71)
2. ระดับคุณภาพของเทคโนโลยี	6.98 (1.65)	6.65 (1.81)	6.90 (1.82)	6.84 (1.55)	6.85 (1.70)
3. ระดับความสามารถในการเข้าถึง เทคโนโลยี	14.58 (4.19)	14.23 (3.63)	14.14 (4.26)	15.97 (3.53)	14.79 (3.98)
4. ระยะทางในการเดินทางไปยังแหล่ง ให้บริการด้านเทคโนโลยี (กิโลเมตร)	15.37 (14.17)	18.67 (14.91)	17.61 (10.92)	8.15 (6.98)	14.63 (13.69)
5. ระดับความสามารถในการวางแผน และบริหารจัดการด้านการใช้ เทคโนโลยี	19.23 (3.20)	18.73 (3.40)	19.01 (3.74)	17.56 (2.51)	18.59 (3.28)
6. ระดับความสามารถในการนำ เทคโนโลยีดั้งเดิมมาใช้และ/หรือ ประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่	12.16 (6.19)	16.09 (6.54)	12.50 (6.15)	16.49 (5.49)	14.36 (6.38)
7. ระดับความสามารถในการพัฒนา เทคโนโลยี	7.84 (3.50)	9.30 (4.42)	7.88 (3.92)	9.48 (3.64)	8.65 (3.94)
8. ระดับความสามารถในการแสวงหา ความรู้ด้านเทคโนโลยี	12.74 (5.42)	14.60 (5.64)	12.75 (5.15)	15.65 (4.82)	13.99 (5.38)
9. ระดับความสามารถในการบำรุง รักษาเทคโนโลยี	5.75 (2.11)	6.15 (2.14)	5.71 (2.30)	5.46 (1.92)	5.74 (2.13)
10. การเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี	4.27 (2.05)	5.34 (2.15)	4.58 (2.11)	5.55 (1.80)	4.95 (2.09)
11. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี					
1) จำนวนสมาชิกของครอบครัว ที่เข้าไปเป็นกรรมการ/คณะ ทำงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการ ผลิต การใช้ การบำรุงรักษา หรือการพัฒนาเทคโนโลยี	0.09 (0.38)	0.30 (1.18)	0.23 (1.12)	0.25 (0.60)	0.22 (0.87)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
2) ประเภทกลุ่มที่เข้าไปเป็น กรรมการ/คณะทำงานทางด้าน เทคโนโลยี (n = 66)					
- กลุ่มอาชีพ (แม่บ้านเกษตรกร ทำน้ำผลไม้ เป็นต้น)	9 (13.64)	13 (19.70)	6 (9.09)	22 (33.33)	50 (75.76)
- สาธารณสุข (อสม.)	0 (0.0)	2 (3.03)	0 (0.0)	3 (4.55)	5 (7.58)
- เทคโนโลยี (เครื่องยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า)	2 (3.03)	0 (0.0)	2 (3.03)	7 (10.61)	11 (16.67)
3) การจัดตั้งกลุ่มที่เกี่ยวกับการ ผลิต การใช้ การบำรุงรักษาหรือ การพัฒนาเทคโนโลยี (n = 808)					
- ไม่มี	159 (19.7)	96 (11.9)	147 (18.2)	113 (14.0)	515 (63.7)
- มี	34 (4.2)	83 (10.3)	57 (7.1)	119 (14.7)	293 (36.3)
4) การเคยได้รับการชักชวนให้เข้า ร่วมกลุ่ม/องค์กรเกี่ยวกับการ ผลิต การใช้ การบำรุงรักษา หรือการพัฒนาเทคโนโลยี (n = 806)					
- ไม่เคย	157 (19.5)	109 (13.5)	167 (20.7)	145 (18.0)	578 (71.7)
- เคย	35 (4.3)	70 (8.7)	36 (4.5)	87 (10.8)	228 (28.3)
5) การมีหน่วยงาน/องค์กร ภายนอกเข้ามาให้ความรู้ เกี่ยวกับการผลิต การใช้ การ บำรุงรักษา หรือการพัฒนา เทคโนโลยีในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (n = 806)					
- ไม่มี	155 (19.2)	113 (14.0)	157 (19.5)	157 (19.5)	582 (72.2)
- มี	38 (4.7)	66 (8.2)	45 (5.6)	75 (9.3)	224 (27.8)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
6) หน่วยงาน/องค์กรที่เข้ามา ดำเนินการทางด้านเทคโนโลยี (n=311)					
- ฝ่ายปกครองและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	4 (1.3)	0 (0.0)	2 (0.6)	10 (3.2)	16 (5.1)
- หน่วยงานเอกชน (บริษัท, โรงงาน)	4 (1.3)	4 (1.3)	4 (1.3)	0 (0.0)	12 (3.9)
- หน่วยงานทางการพัฒนา (เกษตรอำเภอ, พัฒนาการ)	17 (5.5)	59 (18.9)	39 (12.5)	63 (20.2)	178 (57.2)
- หน่วยงานทางการศึกษา (กศน., สถาบันการศึกษา)	1 (0.3)	6 (1.9)	3 (0.9)	7 (2.3)	17 (5.5)
- หน่วยงานทาง สุขอนามัย (ขสม., สัตวแพทย์)	1 (0.3)	1 (0.3)	1 (0.3)	5 (1.6)	8 (2.6)
- หน่วยงานทางการเงิน (กส., กองทุนกู้ยืม)	1 (0.3)	2 (0.6)	2 (0.6)	16 (5.1)	21 (6.7)
- หน่วยงานทางด้านเทคโนโลยี (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, ศูนย์เทคโนโลยี)	8 (2.6)	13 (4.2)	1 (0.3)	12 (3.8)	34 (10.9)
- กลุ่มอาชีพ (แม่บ้าน, เกษตรกร, ทำน้ำผลไม้)	9 (2.9)	7 (2.3)	4 (1.3)	5 (1.6)	25 (8.1)
7) กิจกรรมที่ดำเนินการทางด้าน เทคโนโลยี					
-อบรม ให้ความรู้ บรรยาย แนะนำ	29 (19.7)	22 (15.0)	15 (10.2)	18 (12.2)	84 (57.1)
- สาธิต ประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ จัดตั้ง กลุ่ม	5 (3.4)	22 (15.0)	21 (14.3)	15 (10.2)	63 (42.8)

2.2.2 สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านสาธารณสุข

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวด้านสาธารณสุขตามความคิดเห็นของหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์จากตารางที่ 13 พบว่า หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ประเมินพฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัยของสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับที่ดี มีพฤติกรรมการปฏิบัติที่ถูกสุขอนามัยน้อยมาก ($\bar{x} = 98.62$ จากช่วงคะแนน 26 - 130 คะแนน) และเมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาคพบว่าหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ประเมินพฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัยของสมาชิกในครอบครัวในลักษณะเดียวกัน ($\bar{x}$ อยู่ระหว่าง 96.62 – 100.08 คะแนน)

ในส่วนของการรู้ความเข้าใจของหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฐมพยาบาล พบว่า อยู่ในระดับต่ำทุกภูมิภาค ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 4.98 – 5.52) ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำบัตรรักษาโรคและด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฟื้นฟูสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับปานกลางทุกภูมิภาค ในขณะที่การรู้ความเข้าใจของหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 11.57 – 11.91 คะแนน) ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค อยู่ในระดับที่ดีทุกภูมิภาค ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 9.23 - 9.48 คะแนน)

เมื่อพิจารณาถึงภาวะการเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัว โดยพิจารณาจากจำนวนครั้งที่เจ็บป่วยติดต่อกันนานเกินกว่า 3 วัน ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและแยกแต่ละภูมิภาค สมาชิกของครอบครัวมีการเจ็บป่วยติดต่อกันนานเกินกว่า 3 วัน โดยเฉลี่ยในรอบ 1 ปี ประมาณ 1-2 ครั้ง ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 0.63-2.05 ครั้ง) โดยครอบครัวในภาคใต้มีภาวะการเจ็บป่วยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.05$ ครั้ง) และภาคกลางมีภาวะการเจ็บป่วยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 0.63$ ครั้ง)

ในส่วนของการจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ พบว่า โดยภาพรวม สมาชิกในครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพโดยเฉลี่ย มีจำนวนประมาณ 5 คน ($\bar{X} = 4.8$ คน) และเมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาค พบว่า สมาชิกที่มีการประกันสุขภาพโดยเฉลี่ยมีจำนวน 4-5 คน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 3.75-4.36 คน) โดยครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนสมาชิกที่มีการประกันสุขภาพโดยเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$ คน) และครอบครัวในภาคเหนือมีสมาชิกที่มีการประกันสุขภาพโดยเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.75$ คน)

เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข โดยพิจารณาจากระยะทางจากบ้านถึงโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด พบว่า โดยภาพรวมครอบครัวตัวอย่างอยู่ห่างจากโรงพยาบาลเฉลี่ยประมาณ 11.88 กิโลเมตร ซึ่งครอบครัวในภาคเหนือตั้งอยู่ห่างจากโรงพยาบาลโดยเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 16.08$ กิโลเมตร) และครอบครัวในภาคใต้ตั้งอยู่ใกล้โรงพยาบาลมากที่สุด ($\bar{X} = 8.23$ กิโลเมตร) สำหรับระยะห่างจากบ้านถึงสถานีอนามัยที่ใกล้ที่สุดก็มีลักษณะเช่นเดียวกันโดยมีระยะห่างเฉลี่ยในภาพรวม 9.44 กิโลเมตร ครอบครัวในภาคเหนือตั้งอยู่ห่างจากคลินิกใกล้ที่สุด 11.76 กิโลเมตร และครอบครัวในภาคใต้อยู่ห่างจากคลินิกใกล้ที่สุด 6.63 กิโลเมตร ส่วนระยะห่างจากบ้านถึงสถานีอนามัยที่ใกล้ที่สุดนั้นโดยภาพรวมอยู่ห่างประมาณ 2 กิโลเมตร ($\bar{X} = 1.97$ กิโลเมตร) ครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ห่างจากสถานีอนามัยโดยเฉลี่ย 2.5 กิโลเมตร ขณะที่ระยะห่างจากสถานีอนามัยโดยเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในเขตภาคกลาง ($\bar{X} = 1.60$)

ในด้านการมีทรัพยากรเพื่อการสาธารณสุขเบื้องต้นพบว่า ครอบครัวในแต่ละภูมิภาคมีทรัพยากรเพื่อการสาธารณสุขโดยเฉลี่ย 3-4 รายการ และเมื่อพิจารณาทีละรายการ พบว่า ครอบครัวส่วนใหญ่ (87.3%) มีการเตรียมยาพื้นฐานไว้ใช้ในการปฐมพยาบาล และเมื่อ

พิจารณารายละเอียดเป็นรายภูมิภาค พบว่า ครอบคลุมในแต่ละภูมิภาคส่วนใหญ่ (มากกว่า 78.4%) มีการเตรียมยาสำหรับการปฐมพยาบาลขั้นพื้นฐานไว้ประจำบ้าน และครอบคลุมส่วนใหญ่ในทุกภูมิภาคมีอุปกรณ์การปฐมพยาบาล แต่ในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องยาสมุนไพร เครื่องชั่งน้ำหนัก เครื่องวัดความดันโลหิต เครื่องมือ/อุปกรณ์การออกกำลังกาย และหนังสือหรือเอกสารเกี่ยวกับสุขภาพ ตำรายา กระเป๋าน้ำร้อน ตลอดจนอุปกรณ์อื่น ๆ นั้น ครอบคลุมในทุกภูมิภาคส่วนใหญ่ไม่มีสิ่งเหล่านี้

สำหรับกรณีการเจ็บป่วยที่อาจต้องนำส่งผู้ป่วยไปยังสถานบริการทางด้านสาธารณสุขนั้น พบว่า โดยภาพรวมครอบคลุมส่วนใหญ่ (83.4%) มียานพาหนะของตนเองที่สามารถส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานบริการได้ ซึ่งครอบคลุมส่วนใหญ่ในทุกภูมิภาคจะมียานพาหนะของตนเองเช่นกัน ในจำนวนยานพาหนะที่ครอบครัวยุ่มีอยู่ส่วนใหญ่จะเป็นรถจักรยานยนต์ รองลงมาคือรถยนต์ ซึ่งมีลำดับสอดคล้องกันทุกภูมิภาค ในกรณีของครอบครัวที่ไม่มียานพาหนะที่จะใช้ส่งต่อผู้ป่วยเป็นของตนเองนั้น หากมีความจำเป็นก็จะใช้วิธีการจ้างเหมาหรือเช่ารถเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ การโดยสารรถประจำทาง และการขอความช่วยเหลือจากญาติพี่น้อง ตามลำดับ ซึ่งเป็นลักษณะการแก้ปัญหาที่คล้าย ๆ กันในทุกภูมิภาค

ในส่วนของการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านสาธารณสุข พบว่า ในภาพรวมครอบครัวยุ่ตัวอย่างมีการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 19.63$ จากช่วงคะแนน 7-35 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาค พบว่า ครอบคลุมในทุกภูมิภาคมีการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 17.99-21.38 คะแนน) โดยครอบคลุมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 21.38$) และครอบคลุมในภาคกลางมีการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 17.99$) สำหรับจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เข้าไปเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านสาธารณสุขนี้ พบว่า ทั้งในภาพรวมและแยกแต่ละภูมิภาค มีจำนวนสมาชิกเข้าร่วมน้อยมาก โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวประมาณ 0-1 คน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 0.18-0.72 คน) โดยครอบคลุมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เข้าร่วมมากที่สุด ($\bar{X} = 0.72$) และครอบคลุมในภาคกลางมีจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เข้าร่วมน้อยที่สุด ($\bar{X} = 0.18$)

สำหรับการจัดตั้งกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่ทางด้านสาธารณสุขในหมู่บ้าน พบว่า ครอบคลุมในทุกภูมิภาคส่วนใหญ่ระบุว่ามีการจัดตั้งกลุ่มบุคคลในลักษณะดังกล่าวในหมู่บ้านของตน คิดเป็นร้อยละ 84.0 ของจำนวนครอบครัวทั้งหมด โดยมีครอบครัวประมาณครึ่งหนึ่ง (50.5%) ที่สมาชิกในครอบครัวได้รับการชักชวนให้เข้าร่วมกลุ่ม/องค์กรที่ดำเนินการ

เกี่ยวกับเรื่องสาธารณสุข อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ครอบครัวที่สมาชิกได้รับบริการชักชวนให้เข้าร่วมกลุ่ม/องค์กรดังกล่าวมีสัดส่วนใกล้เคียงกันในทุกภูมิภาค

ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา พบว่า หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่า ในหมู่บ้านของตนนั้นไม่มีกลุ่มบุคคล/องค์กรภายนอกใดเข้าไปดำเนินการด้านสาธารณสุขในหมู่บ้าน สำหรับผู้ที่ระบุว่ามีกลุ่มบุคคล/องค์กรเข้าไปดำเนินการด้านสาธารณสุขในหมู่บ้านนั้น ส่วนใหญ่ระบุว่ากลุ่มบุคคล/องค์กรดังกล่าวคือ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลภายในหมู่บ้านและกลุ่มเจ้าหน้าที่ทางด้านสาธารณสุขจากสถานีอนามัยและโรงพยาบาลต่าง ๆ ซึ่งเป็นภาพที่ค่อนข้างสอดคล้องกันในทุกภูมิภาค

ตารางที่ 13 ค่าสถิติเบื้องต้น แสดงลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านสาธารณสุข จำแนกตามเขตภูมิภาค

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านสาธารณสุข					
1. พฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัยของสมาชิกในครอบครัว	100.08 (9.84)	98.49 (11.68)	99.62 (10.24)	96.62 (10.64)	98.62 (10.67)
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล	4.98 (1.53)	5.52 (1.38)	5.44 (1.36)	5.44 (1.34)	5.35 (1.41)
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	11.87 (2.22)	11.63 (2.18)	11.91 (2.34)	11.57 (2.79)	11.74 (2.42)
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค	9.41 (1.23)	9.28 (1.33)	9.23 (1.39)	9.48 (1.75)	9.36 (1.46)
5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบำบัดรักษาโรค	9.33 (1.64)	9.53 (1.38)	9.70 (1.56)	8.98 (1.94)	9.37 (1.68)
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฟื้นฟูสุขภาพอนามัย	6.88 (2.77)	6.98 (2.15)	6.80 (2.27)	6.72 (2.24)	6.84 (2.36)
7. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ	4.23 (1.71)	4.36 (1.89)	3.75 (1.63)	4.03 (1.81)	4.8 (1.77)
8. ภาวะการเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัว (จำนวนครั้งที่เจ็บป่วยติดต่อกันเกินกว่า 3 วัน ในรอบ 1 ปี)	0.63 (1.11)	0.78 (1.33)	1.01 (2.06)	2.05 (8.75)	1.17 (4.90)
9. การเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณสุข	17.99 (8.13)	21.38 (7.92)	18.20 (7.88)	20.91 (7.40)	19.63 (7.95)
10. จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณสุข	0.18 (0.43)	0.72 (2.00)	0.27 (0.76)	0.37 (1.02)	0.37 (1.19)

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
11. ความสามารถในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข วัดจาก					
1) ระยะทางจากบ้านถึงโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด (กม.)	13.23 (11.34)	10.36 (9.23)	16.08 (10.35)	8.23 (4.06)	11.88 (9.50)
2) ระยะทางจากบ้านถึงคลินิกที่ใกล้ที่สุด (กม.)	11.47 (11.57)	8.02 (9.75)	11.76 (13.53)	6.63 (5.79)	9.44 (10.73)
3) ระยะทางจากบ้านถึงสถานีอนามัยที่ใกล้ที่สุด (กม.)	1.60 (1.19)	2.50 (2.76)	2.24 (1.78)	1.63 (1.02)	1.97 (1.80)
12. ทรัพยากรเพื่อการสาธารณสุขเบื้องต้น	3.80 (1.89)	3.27 (1.91)	3.16 (1.80)	2.81 (2.06)	3.24 (1.95)
1) ยาสำหรับการปฐมพยาบาลขั้นพื้นฐาน (n = 808)	จำนวน (ร้อยละ)				
- ไม่มี	13 (1.6)	18 (2.2)	22 (2.7)	50 (6.2)	103 (12.7)
- มี	180 (22.3)	161 (19.9)	182 (22.5)	182 (22.5)	705 (87.3)
2) เครื่องยาสมุนไพร (n = 808)					
- ไม่มี	108 (13.4)	104 (12.9)	106 (13.1)	127 (15.7)	445 (55.1)
- มี	85 (10.5)	75 (9.3)	98 (12.1)	105 (13.0)	363 (44.9)
3) อุปกรณ์การปฐมพยาบาล (n = 808)					
- ไม่มี	68 (8.4)	93 (11.5)	89 (11.0)	133 (16.5)	383 (47.4)
- มี	125 (15.5)	86 (10.6)	115 (14.2)	99 (12.3)	425 (52.6)
4) เครื่องชั่งน้ำหนัก (n = 808)					
- ไม่มี	167 (20.7)	158 (19.6)	186 (23.0)	210 (26.0)	721 (89.2)
- มี	26 (3.2)	21 (2.6)	18 (2.2)	22 (2.7)	87 (10.8)
5) เครื่องวัดความดันโลหิต (n = 808)					
- ไม่มี	184 (22.8)	174 (21.5)	196 (24.3)	227 (28.1)	781 (96.7)
- มี	9 (1.1)	5 (0.6)	8 (1.0)	5 (0.6)	27 (3.3)
6) เครื่องมือ/อุปกรณ์การออกกำลังกาย (n = 808)					
- ไม่มี	135 (16.7)	149 (18.4)	174 (21.5)	180 (22.3)	638 (79.0)
- มี	58 (7.2)	30 (3.7)	30 (3.7)	52 (6.4)	170 (21.0)
7) หนังสือ/เอกสารเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ (n = 808)					
- ไม่มี	96 (11.9)	100 (12.4)	119 (14.7)	145 (17.9)	460 (56.9)
- มี	97 (12.0)	79 (9.8)	85 (10.5)	87 (10.8)	348 (43.1)

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
8) ตำรายา (n = 808)					
- ไม่มี	142 (17.6)	134 (16.6)	161 (19.9)	177 (21.9)	614 (76.0)
- มี	51 (6.3)	45 (5.6)	43 (5.3)	55 (6.8)	194 (24.0)
9) กระเป๋าน้ำร้อน (n = 808)					
- ไม่มี	152 (18.8)	125 (15.5)	156 (19.3)	188 (23.3)	621 (76.9)
- มี	41 (5.1)	54 (6.7)	48 (5.9)	44 (5.4)	187 (23.1)
10) ช้อน ๗ (n = 808)					
- ไม่มี	131 (16.2)	150 (18.6)	186 (23.0)	232 (28.7)	699 (86.5)
- มี	62 (7.7)	29 (3.6)	18 (2.2)	0 (0.0)	109 (13.5)
13. การมียานพาหนะส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานบริการสาธารณสุข (n = 808)					
- ไม่มี	32 (4.0)	45 (5.6)	39 (4.8)	18 (2.2)	134 (16.6)
- มี	161 (19.9)	134 (16.6)	165 (20.4)	214 (26.5)	674 (83.4)
14. ชนิดของยานพาหนะที่ใช้ในการส่งต่อผู้ป่วย (n = 781)					
- รถยนต์	92 (11.8)	41 (5.3)	76 (9.7)	57 (7.3)	266 (34.1)
- รถจักรยานยนต์	90 (11.5)	85 (10.9)	114 (14.6)	212 (27.1)	501 (64.1)
- รถจักรยาน	2 (0.3)	0 (0.0)	6 (0.8)	0 (0.0)	8 (1.0)
- อื่น ๆ	0 (0.0)	3 (0.4)	3 (0.4)	0 (0.0)	6 (0.8)
15. วิธีการเดินทางไปยังสถานบริการสาธารณสุขในกรณีไม่มียานพาหนะเป็นของตนเอง (n = 150)					
- ไปรถโดยสาร	4 (2.7)	18 (12.0)	17 (11.3)	12 (8.0)	51 (34.0)
- จ้างเหมารถผู้ขึ้น	25 (16.7)	25 (16.7)	16 (10.7)	10 (6.7)	76 (50.7)
- ขอความช่วยเหลือจากญาติพี่น้อง	8 (5.3)	5 (3.3)	5 (3.3)	4 (2.7)	22 (14.7)
- เดิน	1 (0.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.7)
16. การจัดตั้งกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่ทางด้านสาธารณสุขในหมู่บ้าน (n = 807)					
- ไม่มี	26 (3.2)	24 (3.0)	28 (3.5)	51 (6.3)	129 (16.0)
- มี	167 (20.7)	154 (19.1)	176 (21.8)	181 (22.4)	678 (84.0)

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เชียงใหม่	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
17. การเคยได้รับการชักชวนให้เข้าร่วม กลุ่ม/องค์กรด้านสาธารณสุข (n = 806)					
- ไม่เคย	95 (11.8)	73 (9.1)	104 (12.9)	127 (15.8)	399 (49.5)
- เคย	98 (12.2)	105 (13.0)	99 (12.3)	105 (13.0)	407 (50.5)
18. การมีกลุ่มบุคคล/องค์กรภายนอก เข้ามาดำเนินการด้าน สาธารณสุข ในหมู่บ้านในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (n = 806)					
- ไม่มี	142 (17.6)	116 (14.4)	141 (17.5)	116 (14.4)	515 (63.9)
- มี	51 (6.3)	61 (7.6)	63 (7.8)	116 (14.4)	291 (36.1)
19. หน่วยงาน/องค์กรที่เข้ามาดำเนินการด้านสาธารณสุขในหมู่บ้าน (n = 644)					
- ฝ่ายปกครองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.15)	1 (0.15)	2 (0.3)
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	73 (11.3)	48 (7.5)	66 (10.2)	104 (16.1)	291 (45.2)
- สถานีอนามัย, โรงพยาบาล, สสมช.	27 (4.2)	26 (4.0)	17 (2.6)	14 (2.2)	84 (13.0)
- สาธารณสุข (ตำบล อำเภอ จังหวัด)	67 (10.4)	71 (11.0)	72 (11.2)	47 (7.3)	257 (39.9)
- องค์กรเอกชน	2 (0.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.15)	3 (0.5)
- องค์กรเภสัชกรรม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (0.3)	2 (0.3)
- กลุ่มอาชีพต่าง ๆ (เกษตรกร ชุมชน)	0 (0.0)	2 (0.3)	0 (0.0)	2 (0.3)	4 (0.6)
- การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.15)	1 (0.15)

2.2.3 สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านเศรษฐกิจ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านเศรษฐกิจ ตามตารางที่ 14 พบว่า หัวหน้าครอบครัวที่เป็นตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยตลอดปี 59,378.27 บาท โดยหัวหน้าครอบครัวในภาคกลางมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าภาคอื่น ๆ ($\bar{X}$ = 95,362.13) รองลงมาคือภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($\bar{X}$ = 59,703.23, 46,264.00 และ 35,031.45 บาท ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณารายได้รวมของครอบครัว พบว่า แต่ละครอบครัวมีรายได้เฉลี่ย 153,964.76 บาท และเมื่อพิจารณาตามภูมิภาค พบว่า ลำดับค่าเฉลี่ยของรายได้รวมของครอบครัว สอดคล้องกับรายได้ของหัวหน้าครอบครัว โดยครอบครัวในภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 232,736.37 บาท, 138,579.40 บาท, 128,181.76 บาท และ 116,889.29 บาท ตามลำดับ

สำหรับรายจ่ายรวมของครอบครัว พบว่า แต่ละครอบครัวมีรายจ่ายเฉลี่ย 164,758.09 บาทต่อปี โดยครอบครัวในเขตภาคกลางมีรายจ่ายเฉลี่ยสูงสุด 232,755.69 บาท รองลงมาคือภาคใต้ 149,062.91 บาท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 143,308.87 บาท และภาคเหนือ 140,324.93 บาท เมื่อพิจารณาโดยเปรียบเทียบแล้ว ครอบครัวในทุกภูมิภาคมีรายจ่ายตลอดปี สูงกว่ารายได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อให้พิจารณาถึงความสมดุลหรือความพอเพียงของรายได้กับรายจ่ายแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่ (52.1%) ระบุว่ามีความพอเพียง และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายภูมิภาค พบว่า ครอบครัวในเขตภาคกลางและภาคใต้ส่วนใหญ่ระบุว่าพอเพียง ขณะที่ครอบครัวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือส่วนใหญ่ระบุว่า รายได้กับรายจ่ายของครอบครัวไม่สมดุลกัน ในจำนวนรายจ่ายทั้งหมดนี้ เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของรายจ่ายที่เป็นค่าอาหารของครอบครัว พบว่า โดยภาพรวมแล้วเป็นรายจ่ายค่าอาหารถึงร้อยละ 57.0 สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครอบครัวสูงสุดในภาคเหนือ (84.0%) รองลงมาคือในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (64.0%) ภาคใต้ (50.0%) และภาคกลาง (30.0%) ตามลำดับ

ส่วนจำนวนเงินที่เก็บไว้สำหรับการลงทุนในรอบปี/ฤดูกาลต่อไป พบว่า ครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีเงินเก็บออมเพื่อการลงทุนเฉลี่ย 20,644.28 บาท จำนวนเงินเก็บเพื่อการลงทุนนี้ ครอบครัวในเขตภาคกลางมียอดเงินเก็บสูงสุด รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ จำนวนเฉลี่ย 26,691.62 บาท 20,165.92 บาท 19,864.22 บาท และ 16,525 บาท ตามลำดับ

สำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในฤดูกาลต่อไป พบว่า ครอบครัวในชนบทของไทยต้องกู้เงินเฉลี่ยครอบครัวละ 33,627.40 บาท ภูมิภาคที่มีการกู้ยืมมากที่สุดคือภาคใต้ (ครอบครัวละ 41,242.43 บาท) รองลงมาคือภาคกลาง 36,023.32 บาท ภาคเหนือ

32,546.57 บาท และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 22,448.66 บาท ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยเปรียบเทียบแล้ว จำนวนเงินกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพสูงกว่าจำนวนเงินที่ครอบครัวเก็บไว้เองในทุกภูมิภาค

ในด้านการออมและหนี้สิน พบว่า ครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเงินเก็บหรือเงินฝากทุกชนิดของสมาชิกทุกคนรวมกันเฉลี่ยครอบครัวละ 37,738.84 บาท ภูมิภาคที่ครอบครัวมีเงินเก็บสูงสุดคือภาคใต้ เฉลี่ยครอบครัวละ 52,943.44 บาท รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 34,430.75 บาท ภาคกลาง 31,309.85 บาท และภาคเหนือ 29,432.36 บาท ในส่วนของหนี้สิน พบว่า ครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีหนี้สินทุกประเภทของสมาชิกทุกคนรวมกันเฉลี่ยครอบครัวละ 91,704.65 บาท ครอบครัวที่มีหนี้สินเฉลี่ยสูงที่สุดคือครอบครัวในเขตภาคกลาง รองลงมาคือภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นจำนวน 132,829.02 บาท 108,567.90 บาท 70,460.78 บาท และ 55,679.35 บาท ตามลำดับ

สำหรับความสามารถในการจัดหาปัจจัยยังชีพของครอบครัว พบว่า ครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการจัดหาปัจจัยยังชีพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.37 จากทั้งหมด 5 คะแนน และเมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาคพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.04 – 4.67 คะแนน

ด้านความมั่นคงในอาชีพ พบว่า ครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความมั่นคงในอาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ย 22.71 คะแนน จากช่วงคะแนน 6 - 30 คะแนน และมีความสอดคล้องกันในทุกภูมิภาค โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 22.38 – 22.94 คะแนน นอกจากนี้ ยังพบว่าครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอำนาจการต่อรองและการแข่งขันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{X} = 29.81$ คะแนน จากช่วงคะแนน 10 - 50 คะแนน) และมีลักษณะที่สอดคล้องกันในทุกภูมิภาค โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 28.28 – 30.87 คะแนน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับภาวะประชากรในครอบครัว พบว่า ครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีสมาชิกอยู่ประมาณ 4 คน ($\bar{X} = 4.32$) โดยครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสมาชิกโดยเฉลี่ยสูงที่สุด ประมาณ 5 คน ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือครอบครัวในภาคกลาง ภาคใต้ และภาคเหนือ ซึ่งมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 4.39, 4.28 และ 4.02 คน ตามลำดับ ในจำนวนนี้เป็นเด็กที่มีอายุไม่ถึง 15 ปี อยู่เฉลี่ยครอบครัวละ 1 คนในทุกภูมิภาค ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.95) และส่วนหนึ่งมีผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) รวมอยู่ด้วย จำนวนผู้สูงอายุในแต่ละครอบครัวในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ เฉลี่ยครอบครัวละ 0.58 คน 0.58 คน 0.47 คน และ 0.47 คน ตามลำดับ และแต่ละครอบครัวมีประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15 - 59 ปี) ประมาณ 3 คน ($\bar{X} = 2.89$) จำนวนประชากรวัยแรงงานเฉลี่ยต่อครอบครัวสูงที่สุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือภาคกลาง ภาคใต้ และภาคเหนือโดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 คน 2.90 คน, 2.86 คน และ 2.67 คน ตามลำดับ

ในจำนวนสมาชิกของครอบครัวซึ่งมีอยู่ประมาณ 4 คนนี้ มีอยู่ 2-3 คน ($\bar{X} = 2.53$) ที่เป็นผู้มีรายได้ ซึ่งจำนวนผู้มีรายได้ในครอบครัวเฉลี่ยสูงที่สุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($\bar{X} = 2.76$ คน) และต่ำสุดในภาคเหนือ ($\bar{X} = 2.33$ คน) ในทางกลับกันก็จะมีจำนวนผู้ที่ไม่มีรายได้ในแต่ละครอบครัวประมาณ 1-2 คน สภาพดังกล่าวเมื่อพิจารณาถึงอัตราการพึ่งพิงในครอบครัวแล้ว พบว่า มีอัตราการพึ่งพิงโดยเฉลี่ยร้อยละ 89.0 ($\bar{X} = 0.89$) ภูมิภาคที่มีอัตราการพึ่งพิงในครอบครัวสูงที่สุด คือภาคเหนือและภาคใต้ ซึ่งมีอัตราการพึ่งพิงร้อยละ 93.0 ($\bar{X} = 0.93$ ทั้ง 2 ภูมิภาค) รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง คิดเป็นอัตราการพึ่งพิงร้อยละ 88.0 และ 81.0 ตามลำดับ

ในส่วนของการเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต พบว่า ครอบครัวตัวอย่างมีขนาดของที่ดินทำกินเฉลี่ย 23.17 ไร่ โดยขนาดที่ดินทำกินของครอบครัวเฉลี่ยสูงที่สุดในเขตภาคเหนือ ($\bar{X} = 26.75$ ไร่) รองลงมาคือ ภาคกลาง ($\bar{X} = 26.60$) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($\bar{X} = 23.87$) และภาคใต้ ($\bar{X} = 16.63$) สำหรับเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต/ประกอบอาชีพ พบว่าโดยภาพรวมครอบครัวส่วนใหญ่ (70.5%) มีเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต/ประกอบอาชีพอย่างเพียงพอ และมีความสอดคล้องกันในทุกภูมิภาค เครื่องมือที่ครอบครัวมีอยู่นี้เกือบครึ่งหนึ่ง (48.0%) อยู่ในสภาพที่ยังใช้การได้ดี และอีกเกือบครึ่งหนึ่ง (47.8%) อยู่ในสภาพที่พอใช้งานได้

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านเศรษฐกิจ พบว่า สมาชิกของครอบครัวตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 21.91$ จากช่วงคะแนน 8 - 40 คะแนน) สมาชิกของครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง เข้าร่วมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางเศรษฐกิจ ปานกลาง ($\bar{X} = 23.74, 23.08$ และ 20.87 คะแนน ตามลำดับ) ในขณะที่สมาชิกของครอบครัวในเขตภาคเหนือ เข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 19.96$ คะแนน)

สำหรับจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เข้าไปเป็นกรรมการ/คณะทำงานที่ดำเนินการด้านเศรษฐกิจ พบว่า มีสมาชิกของครอบครัวกลุ่มตัวอย่างที่เข้าไปเป็นกรรมการหรือคณะทำงานที่ดำเนินการด้านเศรษฐกิจน้อยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 0.29 - 0.50 คนต่อครอบครัว ประเภทของกลุ่มที่สมาชิกของครอบครัวเข้าไปเป็นกรรมการ/คณะทำงาน ค่อนข้างหลากหลายและที่ค่อนข้างเด่นชัด ได้แก่ กลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์/กองทุน กลุ่มสหกรณ์

ตารางที่ 14 ค่าสถิติเบื้องต้น แสดงลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทาง
ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามเขตภูมิภาค

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เชียงใหม่	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว ทางด้านเศรษฐกิจ					
1. รายได้ต่อปีของหัวหน้า ครอบครัว (บาท)	95,362.13 (151,476.46)	35,031.45 (50,186.83)	46,264.00 (68,298.34)	59,703.23 (73,068.42)	59,378.27 (95,949.68)
2. รายได้รวมของครอบครัว (บาท)	232,736.37 (284,845.40)	116,889.29 (145,237.37)	128,181.76 (196,071.01)	138,579.40 (160,983.02)	153,964.76 (207,879.99)
3. ค่าใช้จ่ายรวมของครอบครัว (บาท)	232,755.69 (367,651.33)	143,308.87 (243,871.53)	140,324.93 (233,722.73)	149,062.91 (158,973.42)	164,758.09 (259,215.30)
4. สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารของ ครอบครัว	0.30 (0.31) 30%	0.64 (0.98) 64%	0.84 (2.60) 84%	0.50 (0.83) 50%	0.57 (1.47) 57%
5. จำนวนเงินที่เก็บไว้สำหรับการลงทุน ในรอบปี/ฤดูกาลต่อไป (บาท)	26,691.62 (62,573.81)	20,165.92 (35,155.25)	19,864.22 (52,621.07)	16,525.34 (72,419.50)	20,644.28 (58,213.76)
6. จำนวนเงินที่ต้องกู้ยืมมาใช้ในการ ประกอบอาชีพในฤดูกาลต่อไป (บาท)	36,023.32 (88,724.91)	22,448.66 (35,231.21)	32,546.57 (80,358.99)	41,242.43 (150,656.17)	33,627.40 (101,482.54)
7. จำนวนเงินเก็บหรือเงินฝากทุกชนิด ของสมาชิกทุกคนรวมกัน (บาท)	31,309.85 (90,092.18)	34,430.75 (77,244.15)	29,432.36 (84,628.93)	52,943.44 (123,226.06)	37,738.84 (97,424.41)
8. จำนวนหนี้สินทุกประเภทของสมาชิก ทุกคนรวมกัน (บาท)	132,829.02 (309,019.97)	55,679.35 (100,024.52)	108,567.90 (333,078.66)	70,460.78 (218,806.02)	91,704.65 (259,676.42)
9. ความสามารถในการจัดหาปัจจัย ยังชีพของครอบครัว	4.46 (0.91)	4.26 (1.21)	4.04 (1.29)	4.67 (0.94)	4.37 (1.12)
10. ความมั่นคงในอาชีพ	22.94 (4.73)	22.93 (5.15)	22.67 (6.18)	22.38 (4.29)	22.71 (5.11)
11. อำนาจการต่อรองและการแข่งขัน ของครอบครัว	28.28 (6.57)	30.54 (6.80)	29.43 (6.56)	30.87 (5.28)	29.81 (6.35)
12. ความสามารถในการเพิ่มมูลค่า ผลผลิต	0.79 (1.14)	0.91 (1.41)	0.99 (1.34)	0.33 (0.81)	0.73 (1.21)
13. จำนวนสมาชิกทั้งหมดของครอบครัว (คน)	4.39 (1.83)	4.64 (1.61)	4.02 (1.43)	4.28 (1.64)	4.32 (1.64)
14. จำนวนเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี)	0.90 (1.00)	0.95 (0.97)	0.71 (0.81)	0.92 (1.01)	0.87 (0.95)
15. จำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปี ขึ้นไป)	0.58 (0.75)	0.47 (0.72)	0.58 (0.79)	0.47 (0.74)	0.52 (0.75)
16. จำนวนประชากรวัยแรงงาน	2.90 (1.51)	3.17 (1.50)	2.67 (1.34)	2.86 (1.42)	2.89 (1.45)
17. จำนวนผู้ที่มีรายได้	2.61 (1.25)	2.76 (1.40)	2.33 (1.05)	2.48 (1.16)	2.53 (1.22)
18. จำนวนผู้ที่ไม่มียาได้	1.76 (1.28)	1.78 (1.29)	1.64 (1.35)	1.77 (1.38)	1.74 (1.33)
19. อัตราการพึ่งพิงในครอบครัว	0.81 (0.77)	0.88 (0.96)	0.93 (1.03)	0.93 (0.93)	0.89 (0.93)

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ตัวแปรลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
20. จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่ เข้าไปเป็นกรรมการ/คณะทำงานที่ ดำเนินการทางด้านเศรษฐกิจ	0.50 (0.90)	0.30 (0.57)	0.36 (0.64)	0.29 (0.55)	0.36 (0.68)
21. ประเภทกลุ่มที่สมาชิกใน ครอบครัวเข้าไปเป็นสมาชิก กรรมการ/คณะทำงาน (n = 248)	จำนวน (ร้อยละ)				
- กลุ่มอาชีพต่าง ๆ	53 (21.4)	36 (14.5)	51 (20.6)	36 (14.5)	176 (71.0)
- กลุ่มออมทรัพย์ กองทุน สหกรณ์ สวัสดิการหมู่บ้าน ธกส.	16 (6.5)	7 (2.8)	5 (2.0)	22 (8.9)	50 (20.2)
- ฝ่ายปกครองและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	3 (1.2)	3 (1.2)	2 (0.8)	0 (0.0)	8 (3.2)
- ศูนย์ฝึกเทคโนโลยีการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.4)	1 (0.4)	2 (0.8)
- หน่วยงานราชการ (เกษตรอำเภอ พัฒนาชุมชน)	0 (0.0)	3 (1.2)	0 (0.0)	3 (1.2)	6 (2.4)
- กรมปศุสัตว์					
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน (อสม.)	0 (0.0)	1 (0.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.4)
	1 (0.4)	2 (0.8)	1 (0.4)	1 (0.4)	5 (2.0)
22. การเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				
	20.87 (9.75)	23.74 (8.19)	19.96 (9.28)	23.08 (7.51)	21.91 (8.81)
23. การเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต	จำนวน (ร้อยละ)				
1) ขนาดที่ดินทำกินของครอบครัว (ไร่)	26.60 (69.53)	23.87 (19.93)	26.75 (46.51)	16.63 (15.89)	23.17 (43.25)
2) ความเพียงพอของเครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิต/การ ประกอบอาชีพ (n = 784)	จำนวน (ร้อยละ)				
- ไม่เพียงพอ	62 (7.9)	70 (8.9)	57 (7.3)	42 (5.4)	231 (29.5)
- เพียงพอ	118 (15.1)	108 (13.8)	142 (18.1)	185 (23.6)	553 (70.5)
3) ความสามารถในการใช้งานได้ ของเครื่องมือเครื่องใช้ในการ ผลิต/การประกอบอาชีพ (n = 785)	จำนวน (ร้อยละ)				
- ใช้งานไม่ได้เลย	0 (0.0)	3 (0.4)	1 (0.1)	3 (0.4)	7 (0.9)
- ใช้งานไม่ค่อยได้	4 (0.5)	5 (0.6)	2 (0.3)	2 (0.3)	13 (1.7)
- ใช้งานได้ไม่ดี	3 (0.4)	1 (0.1)	1 (0.1)	8 (1.0)	13 (1.7)
- พอใช้ได้	92 (11.7)	72 (9.2)	108 (13.8)	103 (13.1)	375 (47.8)
- ใช้งานได้ดี	81 (10.3)	97 (12.4)	87 (11.1)	112 (14.3)	377 (48.0)

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
24. ความสมดุล/ความเพียงพอของรายได้อัตกักรายจ่าย (n = 803)					
- ไม่เพียงพอ (ไม่สมดุล)	78 (9.7)	102 (12.7)	113 (14.1)	92 (11.5)	385 (47.9)
- เพียงพอ (สมดุล)	114 (14.2)	77 (9.6)	89 (11.1)	138 (17.2)	418 (52.1)
25. การจัดตั้งกลุ่มเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ/การสร้างรายได้ในหมู่บ้าน (n = 807)					
- ไม่มี	41 (5.1)	27 (3.3)	50 (6.2)	64 (7.9)	182 (22.6)
- มี	152 (18.8)	152 (18.8)	154 (19.1)	167 (20.7)	625 (77.4)
26. การเคยได้รับการชักชวนให้เข้าร่วมกลุ่ม/องค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ/การสร้างรายได้ (n = 806)					
- ไม่เคย	78 (9.7)	50 (6.2)	97 (12.0)	113 (14.0)	338 (41.9)
- เคย	115 (14.3)	129 (16.0)	107 (13.3)	117 (14.5)	468 (58.1)
27. การมีกลุ่มบุคคล/องค์กรภายนอกเข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ/การสร้างรายได้ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (n = 806)					
- ไม่มี	117 (14.5)	120 (14.9)	146 (18.1)	153 (19.0)	536 (66.5)
- มี	75 (9.3)	58 (7.2)	58 (7.2)	79 (9.8)	270 (33.5)
28. หน่วยงาน/องค์กรที่เข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ/การสร้างรายได้ (n = 572)					
- หน่วยงานราชการ (เกษตรอำเภอพัฒนาชุมชนโครงการต่าง ๆ)	49 (8.6)	102 (17.8)	51 (8.9)	77 (13.5)	279 (48.8)
- กรมแรงงานกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ปศุสัตว์ ประมง	4 (0.7)	14 (2.4)	7 (1.2)	4 (0.7)	29 (5.1)
- กลุ่มอาชีพ (แม่บ้าน)	49 (8.6)	32 (5.6)	28 (4.9)	45 (7.9)	154 (26.9)
- หน่วยงานเอกชน, มูลนิธิ	8 (1.4)	1 (0.2)	6 (1.0)	0 (0.0)	15 (2.6)
- ฝ่ายปกครองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7 (1.2)	2 (0.3)	16 (2.8)	16 (2.8)	41 (7.2)
- กองทุนหมู่บ้าน สหกรณ์ ธกส.	3 (0.5)	5 (0.8)	14 (2.4)	24 (4.2)	46 (8.0)
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	0 (0.0)	2 (0.3)	0 (0.0)	2 (0.3)	4 (0.7)
- การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)	1 (0.2)	1 (0.2)	1 (0.2)	1 (0.2)	4 (0.7)
29. กิจกรรมที่หน่วยงาน/องค์กรภายนอกเข้ามาดำเนินการในหมู่บ้าน (n = 160)					
-อบรมให้ความรู้ บรรยาย แนะนำ	41 (25.6)	10 (6.3)	16 (10.0)	17 (10.6)	84 (52.5)
- สาธิต ประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ จัดตั้งกลุ่ม	18 (11.3)	23 (14.4)	22 (13.7)	13 (8.1)	76 (47.5)

ในด้านการจัดตั้งกลุ่มเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ/การสร้างรายได้ในหมู่บ้าน พบว่า หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ (77.4%) ระบุว่ามีการจัดตั้งกลุ่มประกอบอาชีพ/สร้างรายได้ในหมู่บ้านขึ้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวกระจายอยู่ในทุกภูมิภาค โดยสมาชิกของครอบครัวตัวอย่างส่วนใหญ่ (58.1%) ได้รับการชักชวนให้เข้าร่วมกลุ่ม/องค์กรที่ดำเนินการด้านการประกอบอาชีพ/สร้างรายได้ และเป็นครอบครัวส่วนใหญ่ในทุกภูมิภาคเช่นกัน

ในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนใหญ่ (66.5%) ระบุว่าในหมู่บ้านของตนไม่มีกลุ่มบุคคล/องค์กรภายนอกที่เข้าไปดำเนินการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ/การสร้างรายได้ซึ่งมีความสอดคล้องกันในทุกภูมิภาค สำหรับหมู่บ้านที่มีหน่วยงาน/องค์กรเข้าไปดำเนินการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพนั้น หน่วยงานที่สำคัญได้แก่หน่วยราชการต่าง ๆ กลุ่มอาชีพ กองทุน/สหกรณ์ หน่วยงานด้านการปกครอง เป็นต้น กิจกรรมที่หน่วยงาน/องค์กรเหล่านี้เข้าไปดำเนินการได้แก่ การฝึกอบรมให้ความรู้ การให้คำแนะนำ การสาธิต การผลิต และการจัดตั้งกลุ่ม เป็นต้น

2.2.4 สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ

เพื่อให้เห็นถึงรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติประเภทต่าง ๆ ในประเด็นเกี่ยวกับความหลากหลายของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ระดับความเพียงพอ และความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติตามการรับรู้ของหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอรายละเอียดดังกล่าว จำแนกตามประเภทของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและเขตภูมิภาค ดังแสดงในตารางที่ 15 ก่อนที่จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวด้านทรัพยากรธรรมชาติ ในการนำเสนอข้อมูลในตารางที่ 15 ตัวเลข 1, 2, 3 และ 4 แทนภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ระดับความเพียงพอ และความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติตามการรับรู้ของหัวหน้าครอบครัวผู้ให้สัมภาษณ์ (จำแนกตามประเภทของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและเขตภูมิภาค (n = 808))

รายการ	แหล่งน้ำกิน n(%)				แหล่งน้ำใช้ n(%)				แหล่งอาหารตามธรรมชาติ n(%)				ที่ดินทำกิน n(%)				ป่าไม้ n(%)				แหล่งสมุนไพร n(%)										
	1	2	3	4	รวม	1	2	3	4	รวม	1	2	3	4	รวม	1	2	3	4	รวม	1	2	3	4	รวม						
การมีแหล่งทรัพยากร - ไม่มี	158 (19.6)	94 (11.6)	110 (13.6)	35 (4.3)	397 (49.1)	82 (10.1)	27 (3.3)	54 (6.7)	14 (1.7)	177 (21.9)	29 (3.6)	28 (3.5)	29 (3.6)	66 (8.2)	152 (18.8)	50 (6.2)	38 (4.7)	32 (4.0)	18 (2.2)	138 (17.1)	159 (19.7)	93 (11.5)	109 (13.5)	179 (22.2)	540 (66.8)	149 (18.4)	129 (16.0)	165 (20.4)	177 (21.9)	620 (76.7)	
	35 (4.3)	85 (10.5)	94 (11.6)	197 (24.4)	411 (50.9)	111 (13.7)	152 (18.8)	150 (18.6)	218 (27.0)	631 (78.1)	164 (20.3)	151 (18.7)	175 (21.7)	166 (20.5)	856 (106.2)	143 (17.7)	141 (17.5)	172 (21.3)	214 (26.5)	670 (82.9)	34 (4.2)	86 (10.6)	95 (11.8)	53 (6.6)	268 (33.2)	44 (5.4)	50 (6.2)	39 (4.8)	55 (6.8)	188 (23.3)	
คุณภาพดินในการ ใช้ประโยชน์ - ไม่มี	178 (22.0)	166 (20.5)	173 (21.4)	204 (25.2)	721 (89.2)	143 (17.7)	119 (14.7)	143 (17.7)	195 (24.1)	600 (74.3)	173 (21.4)	147 (18.2)	164 (20.3)	216 (26.7)	700 (86.6)	171 (21.2)	155 (19.2)	157 (19.4)	212 (26.2)	695 (86.0)	176 (21.8)	136 (16.8)	155 (19.2)	220 (27.2)	687 (85.0)	178 (22.0)	161 (19.9)	196 (24.3)	224 (27.7)	759 (93.9)	
	15 (1.9)	13 (1.6)	31 (3.8)	28 (3.5)	87 (10.8)	50 (6.2)	60 (7.4)	61 (7.5)	37 (4.6)	208 (25.7)	20 (2.5)	32 (4.0)	40 (5.0)	16 (2.0)	108 (13.4)	22 (2.7)	24 (3.0)	47 (5.8)	20 (2.5)	113 (14.0)	17 (2.1)	43 (5.3)	49 (6.1)	12 (1.5)	121 (15.0)	15 (1.9)	18 (2.2)	8 (1.0)	8 (1.0)	49 (6.1)	
สิทธิในการเข้าถึง - ไม่มี	164 (20.3)	120 (14.9)	128 (15.8)	72 (8.9)	484 (59.9)	95 (11.8)	61 (7.5)	86 (10.6)	55 (6.8)	297 (36.8)	59 (7.3)	66 (8.2)	61 (7.5)	112 (13.9)	298 (36.9)	-	-	-	-	-	172 (21.3)	117 (14.5)	139 (17.2)	193 (23.9)	621 (76.9)	161 (19.9)	143 (17.7)	178 (22.0)	195 (24.1)	677 (83.8)	
	29 (3.6)	59 (7.3)	76 (9.4)	160 (19.8)	324 (40.1)	98 (12.1)	118 (14.6)	118 (14.6)	177 (21.9)	511 (63.2)	134 (16.6)	113 (14.0)	143 (17.7)	120 (14.9)	510 (63.1)	-	-	-	-	-	21 (2.6)	62 (7.7)	65 (8.0)	39 (4.8)	187 (23.1)	32 (4.0)	36 (4.5)	26 (3.2)	37 (4.6)	131 (16.2)	
ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)																															
ระยะทางจากบ้านถึง แหล่งทรัพยากร (กม.)	1.00 (3.90)	1.26 (1.98)	1.01 (1.07)	0.43 (1.06)	0.77 (1.77)	0.86 (2.42)	1.34 (1.74)	1.12 (1.22)	0.76 (1.97)	1.00 (1.88)	1.25 (1.96)	1.96 (0.17)	2.06 (2.69)	1.22 (2.24)	1.63 (2.28)	1.46 (1.79)	2.24 (2.10)	2.82 (3.53)	3.60 (4.22)	2.63 (3.29)	3.57 (3.18)	2.71 (2.31)	4.31 (4.91)	3.81 (4.78)	3.57 (4.00)	1.87 (4.87)	2.51 (2.94)	2.68 (3.02)	1.69 (2.56)	2.16 (3.39)	
ความสะอาดในการ ใช้ประโยชน์	4.20 (0.85)	4.28 (0.91)	4.18 (0.74)	3.97 (0.72)	4.10 (0.79)	4.30 (0.89)	4.22 (0.90)	4.06 (0.90)	4.00 (0.71)	4.12 (0.84)	3.69 (0.90)	4.05 (0.88)	3.83 (0.92)	3.58 (0.81)	3.78 (0.89)	3.96 (0.78)	4.10 (0.90)	4.15 (0.85)	3.97 (0.83)	4.04 (0.84)	3.03 (1.13)	3.51 (1.10)	3.52 (1.10)	3.50 (0.99)	3.45 (1.09)	3.40 (0.91)	3.62 (1.19)	3.73 (0.99)	3.15 (0.92)	3.45 (1.03)	
ระดับการ ใช้ประโยชน์	4.17 (1.12)	4.11 (1.10)	4.28 (0.86)	4.01 (0.69)	4.10 (0.87)	4.35 (1.07)	4.19 (0.95)	4.18 (0.96)	3.98 (0.70)	4.14 (0.91)	3.17 (1.14)	3.96 (1.01)	3.59 (1.10)	3.64 (0.78)	3.58 (1.05)	3.98 (0.98)	4.11 (0.94)	4.22 (0.89)	4.02 (0.78)	4.08 (0.89)	2.40 (1.17)	3.23 (1.18)	3.18 (1.19)	3.30 (0.91)	3.12 (1.16)	2.73 (1.32)	3.53 (1.19)	3.27 (1.02)	3.35 (1.17)	3.24 (1.17)	
ระดับความอุดม สมบูรณ์	4.00 (0.83)	4.04 (0.94)	4.25 (0.86)	4.05 (0.80)	4.09 (0.84)	4.21 (0.88)	4.01 (0.98)	4.00 (0.88)	4.17 (0.74)	4.10 (0.87)	3.60 (0.88)	3.84 (0.92)	3.65 (0.94)	3.60 (0.81)	3.67 (0.89)	3.50 (0.86)	3.77 (1.07)	3.89 (0.85)	3.94 (0.82)	3.81 (0.90)	3.08 (1.08)	3.48 (1.01)	3.77 (1.04)	3.54 (1.06)	3.53 (1.06)	3.04 (0.85)	3.48 (1.13)	3.19 (1.09)	3.27 (1.02)	3.19 (1.02)	
ความเพียงพอต่อการ ประกอบอาชีพ	-	-	-	-	-	4.24 (1.03)	3.88 (1.21)	3.99 (1.06)	3.77 (0.83)	3.94 (1.04)	-	-	-	-	-	3.60 (1.03)	3.88 (1.15)	3.93 (1.05)	3.77 (0.91)	3.80 (1.04)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ความเพียงพอต่อการ ดำรงชีพ	4.11 (0.92)	4.24 (1.01)	4.15 (0.89)	4.06 (0.76)	4.12 (0.86)	4.17 (0.96)	4.13 (1.00)	4.07 (1.00)	4.04 (0.76)	4.09 (0.91)	3.43 (0.94)	3.97 (0.94)	3.70 (1.05)	3.57 (0.85)	3.66 (0.97)	-	-	-	-	-	2.89 (1.29)	3.46 (1.23)	3.69 (1.13)	3.57 (0.87)	3.50 (1.15)	3.22 (0.17)	3.55 (1.15)	3.67 (1.07)	3.43 (0.87)	3.47 (1.04)	

จากตารางที่ 15 พบว่า หมู่บ้าน/ชุมชนในทุกภูมิภาคส่วนใหญ่มีแหล่งทรัพยากรประเภทแหล่งน้ำกิน (50.9 %) แหล่งน้ำใช้ (78.1 %) แหล่งอาหารตามธรรมชาติ (81.2 %) และมีที่ดินทำกิน (82.9%) ซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะที่สอดคล้องกันในทุกภูมิภาค ยกเว้น แหล่งทรัพยากรประเภทแหล่งน้ำกิน ที่กลุ่มตัวอย่างในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ส่วนใหญ่ระบุว่าในหมู่บ้านของตนไม่มีแหล่งน้ำกิน สำหรับแหล่งทรัพยากรธรรมชาติประเภทป่าไม้ และแหล่งสมุนไพรนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าในหมู่บ้านของตนไม่มี (66.8% และ 76.7% ตามลำดับ) และมีลักษณะเช่นเดียวกันในทุกภูมิภาค

สำหรับกฎเกณฑ์ เงื่อนไขในการเข้าใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ในชุมชนนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการตั้งกฎเกณฑ์ในการใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรทั้ง 6 ประเภทที่กล่าวถึง และมีลักษณะเหมือนกันทุกภูมิภาค ส่วนสิทธิในการเข้าใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (59.9%) ระบุว่าครอบครัวของตนไม่มีสิทธิใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำกินในชุมชนของตน โดยเฉพาะในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ หัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่ในทุกภูมิภาคระบุว่าครอบครัวของตนมีสิทธิใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำใช้และแหล่งอาหารตามธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน แต่ส่วนใหญ่ไม่มีสิทธิใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรประเภทป่าไม้ และแหล่งสมุนไพร

ในส่วนที่เกี่ยวกับระยะทางจากบ้านถึงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า ระยะทางโดยเฉลี่ยจากบ้านของกลุ่มตัวอย่างไปยังแหล่งน้ำกิน แหล่งน้ำใช้ แหล่งอาหารตามธรรมชาติ ที่ดินทำกิน ป่าไม้ และแหล่งสมุนไพร ประมาณ 0.77 กิโลเมตร 1.0 กิโลเมตร 1.63 กิโลเมตร 2.63 กิโลเมตร 3.57 กิโลเมตร และ 2.16 กิโลเมตร ตามลำดับ แหล่งทรัพยากรประเภทป่าไม้ และที่ดินทำกินจึงอยู่ห่างจากบ้านพักของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$)

ด้านความสะดวกในการใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า ครอบครัวตัวอย่างมีความสะดวกในการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำใช้ แหล่งน้ำกิน ที่ดินทำกิน และแหล่งอาหารตามธรรมชาติอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.12, 4.10, 4.04$ และ 3.78 คะแนน ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) และสามารถเข้าใช้ประโยชน์ได้มาก ($\bar{X} = 4.14, 4.10, 4.08$ และ 3.58 คะแนน ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) ส่วนแหล่งทรัพยากรประเภทป่าไม้และแหล่งสมุนไพร ครอบครัวตัวอย่างมีความสะดวกในการเข้าไปใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$ ทั้ง 2 ประเภท) และสามารถเข้าใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$ และ 3.24 คะแนน ตามลำดับ)

เรื่องความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า แหล่งน้ำกิน แหล่งน้ำใช้ แหล่งอาหารตามธรรมชาติ ที่ดินทำกินและป่าไม้ที่มีอยู่ในชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์มาก ($\bar{X} = 4.09, 4.10, 3.67, 3.81$ และ 3.53 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนแหล่งสมุนไพรมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$ คะแนน) ซึ่งแหล่งน้ำใช้และที่ดินทำกินมีความเพียงพอสำหรับการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$ และ 3.80 คะแนน ตามลำดับ) ในขณะที่แหล่งน้ำกิน แหล่งน้ำใช้ แหล่งอาหารตามธรรมชาติ และป่าไม้มีความเพียงพอต่อการดำรงชีพในระดับมาก ยกเว้นแหล่งสมุนไพรที่หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่ามีความเพียงพอต่อการดำรงชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$ คะแนน)

จากสภาพทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนดังกล่าวข้างต้น เมื่อพิจารณารายละเอียดการพึ่งตนเองทางด้านทรัพยากรธรรมชาติรวมทุกประเภทของครอบครัวในแต่ละภูมิภาค ตามตารางที่ 16 แล้ว พบว่า ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างในทุกภูมิภาคมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับดี ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอในทุก ๆ ภูมิภาค ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง $12.16 - 17.86$ จากช่วงคะแนน $7 - 35$ คะแนน) เมื่อพิจารณาความอุดมสมบูรณ์โดยรวมและแยกเป็นรายภูมิภาค พบว่า อยู่ในระดับต่ำทุกภูมิภาค ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง $10.51 - 14.70$ จากช่วงคะแนน $6 - 30$ คะแนน) และครอบครัวกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการจัดการ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากร อยู่ในระดับต่ำทุกภูมิภาคเช่นกัน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง $11.74 - 17.35$ จากช่วงคะแนน $7 - 35$ คะแนน)

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า สมาชิกของครอบครัวตัวอย่างมีขีดความสามารถในเรื่องนี้ปานกลาง ($\bar{X} = 30.20$ จากช่วงคะแนน $11 - 55$ คะแนน) และเมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายภูมิภาค พบว่า สมาชิกของครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ มีความสามารถในการเรื่องนี้ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 32.88, 32.10$ และ 30.02 คะแนน ตามลำดับ) ในขณะที่ขีดความสามารถในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติของสมาชิกในเขตภาคกลางอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 25.60$ คะแนน)

สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า สมาชิกของครอบครัวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 21.72$ และ 21.06 ตามลำดับ จากช่วงคะแนน $8 - 40$ คะแนน) ส่วนในเขตภาคเหนือ และภาคกลาง สมาชิกของครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมในระดับต่ำ ($\bar{X} = 17.82$ และ 16.87 คะแนน ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาถึงจำนวนคนในแต่ละครอบครัวที่เข้าร่วมเป็นกรรมการหรือคณะทำงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแล้ว พบว่า มีน้อยมากโดยมีค่าเฉลี่ยต่อครอบครัวในแต่ละภูมิภาค อยู่ระหว่าง $0.09 - 0.18$ คน ประเภทของกลุ่มที่สมาชิกของครอบครัวกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภูมิภาคเข้าไปเป็นสมาชิกได้แก่ กลุ่มอนุรักษ์/กรมป่าไม้ และโครงการพัฒนาต่าง ๆ

ตารางที่ 16 ค่าสถิติเบื้องต้น แสดงลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทาง
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำแนกตามเขตภูมิภาค

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ					
1. ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ (z-score)	0 (1.00)	0 (1.00)	0 (1.00)	0 (1.00)	0 (1.00)
2. ระดับความเพียงพอของทรัพยากรธรรมชาติ	12.16 (6.92)	17.86 (7.31)	16.02 (7.50)	16.94 (5.68)	15.77 (7.15)
3. ระดับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ	10.51 (4.98)	14.40 (6.01)	13.58 (6.25)	14.70 (4.82)	13.35 (5.75)
4. ระดับความสามารถในการจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ	11.74 (6.11)	16.68 (7.09)	13.81 (6.71)	17.35 (6.59)	14.97 (6.99)
5. ระดับความสามารถในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	25.60 (10.66)	32.88 (10.96)	30.02 (11.02)	32.10 (8.81)	30.20 (10.68)
6. การเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ	16.87 (8.69)	21.72 (8.18)	17.82 (8.38)	21.06 (7.67)	19.39 (8.45)
7. จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เข้าเป็นสมาชิก/คณะทำงาน/กรรมการที่ดำเนินการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	0.09 (0.38)	0.18 (0.56)	0.11 (0.50)	0.12 (0.33)	0.12 (0.45)
8. ประเภทกลุ่มที่สมาชิกในครอบครัวเข้าไปเป็นสมาชิก/กรรมการ/คณะทำงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (n = 37)	จำนวน (ร้อยละ)				
- กรมป่าไม้	0 (0.0)	4 (10.8)	2 (5.4)	4 (10.8)	10 (27.0)
- กรรมการหมู่บ้าน	0 (0.0)	2 (5.4)	1 (2.7)	1 (2.7)	4 (10.8)
- กลุ่มอนุรักษ์	1 (2.7)	3 (8.1)	3 (8.1)	6 (16.2)	13 (35.1)
- กลุ่มอาชีพ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (2.7)	1 (2.7)
- โครงการต่าง ๆ กิจกรรมพิเศษ เช่น ปตท.	0 (0.0)	1 (2.7)	0 (0.0)	8 (21.6)	9 (24.3)
9. การจัดตั้งกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในหมู่บ้าน (n = 806)					
- ไม่มี	132 (16.4)	87 (10.8)	120 (14.9)	127 (15.8)	466 (57.8)
- มี	61 (7.6)	91 (11.3)	83 (10.3)	105 (13.0)	340 (42.2)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
10. การเคยได้รับชักชวนให้เข้าร่วมกลุ่ม/องค์กรที่ดำเนินการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (n = 804)					
- ไม่เคย	149 (18.5)	112 (13.9)	153 (19.0)	154 (19.2)	568 (70.6)
- เคย	44 (5.5)	66 (8.2)	50 (6.2)	76 (9.5)	236 (29.4)
11. การมีกลุ่มบุคคล/องค์กรภายนอกเข้ามาดำเนินการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (n = 800)					
- ไม่มี	161 (20.1)	134 (16.8)	170 (21.3)	167 (20.9)	632 (79.0)
- มี	31 (3.9)	44 (5.5)	31 (3.9)	62 (7.8)	168 (21.0)
12. หน่วยงาน/องค์กรที่เข้ามาดำเนินการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (n = 313)					
- กรมป่าไม้, ททท., โครงการหลวง	16 (5.1)	26 (8.3)	21 (6.7)	52 (16.6)	115 (36.7)
- สหกรณ์ กลุ่มการเงิน ธกส.	3 (0.9)	1 (0.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (1.3)
- กลุ่มอาสาสมัคร (นศ. ชาวบ้าน ชมรมอนุรักษ์)	3 (0.9)	2 (0.6)	4 (1.3)	12 (3.8)	21 (6.7)
- เกษตรอำเภอ พัฒนาการ	7 (2.2)	38 (12.1)	19 (6.1)	14 (4.5)	78 (24.9)
- หน่วยงานด้านการอนุรักษ์ กลุ่มรักษา	1 (0.3)	10 (3.2)	7 (2.2)	12 (3.8)	30 (9.6)
- ฝ่ายปกครองและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	15 (4.8)	3 (0.9)	8 (2.6)	17 (5.4)	43 (13.7)
- กรมประมง	0 (0.0)	1 (0.3)	0 (0.0)	6 (1.9)	7 (2.2)
- กรมชลประทาน	1 (0.3)	3 (0.9)	0 (0.0)	2 (0.6)	6 (1.9)
- สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.3)	2 (0.6)	3 (0.9)
- การศึกษาชานนอกโรงเรียน (กศน.)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.3)	1 (0.3)
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน (อสม.)	3 (0.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (0.6)	5 (1.5)
13. กิจกรรมที่หน่วยงาน/องค์กรภายนอกเข้ามาดำเนินการในหมู่บ้าน (n = 134)					
- รณรงค์ ให้ความรู้ แนะนำ	9 (6.7)	24 (17.9)	13 (9.7)	13 (9.7)	59 (44.0)
- จัดตั้งกลุ่ม รวมกลุ่ม ปลูกป่า	18 (13.4)	12 (13.4)	15 (11.2)	24 (17.9)	75 (55.9)

ในด้านการจัดตั้งกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในหมู่บ้าน หัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่ (57.8%) ระบุว่าไม่มีการจัดตั้งขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกันในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ ส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ระบุว่ามีการจัดตั้งกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในหมู่บ้านของตน โดยหัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ (70.6%) ระบุว่า สมาชิกในครอบครัวของตน ไม่เคยได้รับการชักชวนให้เข้าร่วมกลุ่ม/องค์กรที่ดำเนินการในด้านนี้ ซึ่งมีความสอดคล้องกันในทุกภูมิภาค นอกจากนี้หัวหน้าครอบครัว/ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ (79.0%) ยังระบุว่าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาไม่มีกลุ่มบุคคล/องค์กรจากภายนอกเข้าไปดำเนินการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในหมู่บ้าน ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกันทุกภูมิภาค

สำหรับกลุ่มบุคคลหรือองค์กรภายนอกที่เข้าไปดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่บ้างนั้น ได้แก่ หน่วยงานทางราชการ เกษตรอำเภอ พัฒนาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มอาสาสมัครต่าง ๆ โดยกิจกรรมที่เข้าไปดำเนินการได้แก่ การจัดตั้งกลุ่มทำกิจกรรม การรณรงค์ ให้ความรู้ ให้คำแนะนำต่าง ๆ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

2.2.5 สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านจิตใจ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านจิตใจตามตารางที่ 17 พบว่า หัวหน้าครอบครัวหรือสมาชิกในครอบครัว มีความเข้มแข็งในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 30.68$ จากช่วงคะแนน 8 - 40 คะแนน) และมีความสอดคล้องใกล้เคียงกันทุกภูมิภาค ($\bar{X}$ มีค่าอยู่ระหว่าง 30.23 - 30.90 คะแนน) ด้านความสามารถในการคิดวินิจฉัยผลกระทำของตนเอง พบว่า หัวหน้าครอบครัวมีความสามารถในเรื่องนี้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 44.11$ จากช่วงคะแนน 12 - 60 คะแนน) และมีความสอดคล้องในทุกภูมิภาคเช่นเดียวกัน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 43.92 - 44.29 คะแนน)

สำหรับความสามารถในการพึ่งตนเองด้านจิตใจในมิติอื่น ๆ พบว่า หัวหน้าครอบครัวหรือสมาชิกในครอบครัว โดยรวมมีความมั่นใจในตนเองสูง ($\bar{X} = 33.75$ จากช่วงคะแนน 9-45 คะแนน) มีความรับผิดชอบสูง ($\bar{X} =$ เท่ากับ 40.15 จากช่วงคะแนน 16 - 50 คะแนน) รู้จักการประมาณตนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ($\bar{X} =$ เท่ากับ 33.66 จากช่วงคะแนน 8 - 40 คะแนน) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ($\bar{X} = 50.99$ จากช่วงคะแนน 14 - 70 คะแนน) มีจิตสำนึกในการพึ่งตนเองสูง ($\bar{X} = 25.20$ จากช่วงคะแนน 6 - 30 คะแนน) และมีจิตสำนึกสาธารณะสูง ($\bar{X} = 45.88$ จากช่วงคะแนน 12 - 60 คะแนน) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละภูมิภาค พบว่า มีความสอดคล้องใกล้เคียงกันทุกภูมิภาค และในทุกมิติที่กล่าวมาข้างต้น มีเพียงความคิดริเริ่มในการสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันเพียงประเด็นเดียวที่หัวหน้าครอบครัว หรือสมาชิกในครอบครัวมีความสามารถอยู่ในระดับปานกลางทุกภูมิภาค ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 15.99 - 16.64 คะแนน)

ตารางที่ 17 ค่าสถิติเบื้องต้น แสดงลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านจิตใจ จำแนกตามเขตภูมิภาค

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านจิตใจ					
1. ความเข้มแข็งในการแก้ปัญหา	30.83 (5.08)	30.90 (5.73)	30.23 (5.49)	30.79 (4.62)	30.68 (5.21)
2. ระดับความสามารถในการคิด วิจัยผลกระทบของตนเอง	44.06 (7.19)	44.29 (7.49)	43.92 (7.51)	44.18 (5.78)	44.11 (6.96)
3. ความมั่นใจในตนเอง	33.63 (5.28)	34.21 (5.56)	34.11 (5.23)	33.20 (4.65)	33.75 (5.17)
4. ความรับผิดชอบ	40.95 (5.51)	40.23 (5.60)	41.79 (4.96)	37.99 (4.77)	40.15 (5.39)
5. การรู้จักประมาณตน	34.17 (4.17)	33.83 (4.60)	34.46 (3.78)	32.41 (4.19)	33.66 (4.25)
6. ความคิดริเริ่มในการสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน	15.99 (4.10)	16.64 (3.88)	16.45 (3.82)	16.50 (3.06)	16.40 (3.71)
7. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	51.61 (8.26)	51.71 (8.13)	51.70 (18.68)	49.29 (6.60)	50.99 (7.96)
8. จิตสำนึกในการพึ่งตนเอง	25.50 (3.74)	25.17 (3.68)	25.90 (3.77)	24.37 (3.10)	25.20 (3.60)
9. จิตสำนึกสาธารณะ	45.94 (7.34)	45.49 (6.60)	46.79 (6.89)	45.33 (6.34)	45.88 (6.80)

2.5.6 สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านสังคมวัฒนธรรม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านสังคมวัฒนธรรม ในตารางที่ 18 พบว่า ในด้านภาวะความเป็นผู้นำของหัวหน้าครอบครัว หัวหน้าครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีภาวะความเป็นผู้นำอยู่ในเกณฑ์สูง ($\bar{X}$ = 76.44 จากช่วงคะแนน 20 - 100 คะแนน) และมีลักษณะเช่นเดียวกันนี้ในทุกภูมิภาค ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 75.41 - 77.04 คะแนน) นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการปรับตัวดี ($\bar{X}$ = 35.04 จากช่วงคะแนน 10 - 50 คะแนน) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาคพบว่า หัวหน้าครอบครัวในเขตภาคกลาง และภาคใต้ มีความสามารถในการปรับตัวดี ($\bar{X}$ = 36.17 และ 35.01 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนหัวหน้าครอบครัวในเขตภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสามารถด้านการปรับตัวอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 34.87 และ 34.04 คะแนน ตามลำดับ) สมาชิกของครอบครัวมีความร่วมมือกันดี ($\bar{X}$ = 27.66 จากช่วงคะแนน 7 - 35 คะแนน) และมีความร่วมมือกันดีในทุกภูมิภาค ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 27.15 - 28.04 คะแนน)

ส่วนความสามารถในการพึ่งตนเองทางสังคมวัฒนธรรมในมิติอื่น ๆ พบว่า หัวหน้าครอบครัวมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 39.11$ จากช่วงคะแนน 12 - 60 คะแนน) สมาชิกของครอบครัวมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ปานกลาง ($\bar{X} = 27.99$ จากช่วงคะแนน 9 - 45 คะแนน) มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ปานกลาง ($\bar{X} = 28.59$ จากช่วงคะแนน 10 - 50 คะแนน) และมีการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 23.33$ จากช่วงคะแนน 7 - 35 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาค พบว่า ลักษณะดังกล่าวมีความสอดคล้องกันทุกภูมิภาค

นอกจากนี้ยังพบว่า สมาชิกของครอบครัวมีโอกาสได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม การศึกษาตุนาน โดยมีจำนวนครั้งของการเข้ารับการพัฒนาความรู้ความสามารถในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาเฉลี่ยครอบครัวละ 5 - 6 ครั้ง ($\bar{X} = 5.50$) ครอบครัวที่สมาชิกมีจำนวนครั้งของการพัฒนาความรู้ความสามารถรวมสูงที่สุด คือ ครอบครัวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 9 ครั้ง ($\bar{X} = 8.77$) รองลงมาคือ ครอบครัวในเขตภาคกลาง ภาคใต้ และภาคเหนือ ($\bar{X} = 5.36, 4.83$ และ 3.51 ตามลำดับ)

ตารางที่ 18 ค่าสถิติเบื้องต้น แสดงลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านสังคมวัฒนธรรม จำแนกตามเขตภูมิภาค

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
สภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวทางด้านสังคม วัฒนธรรม					
1. ภาวะความเป็นผู้นำของหัวหน้าครอบครัว	76.80 (10.93)	76.72 (11.68)	77.04 (11.58)	75.41 (9.23)	76.44 (10.82)
2. ความสามารถในการปรับตัว	36.17 (5.78)	34.04 (5.48)	34.87 (5.90)	35.01 (4.97)	35.04 (5.56)
3. ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น	39.49 (6.48)	39.37 (6.74)	38.05 (7.23)	39.52 (6.72)	39.11 (6.82)
4. การพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกในครอบครัว (ครั้ง)	5.36 (8.25)	8.77 (14.46)	3.51 (6.82)	4.83 (11.51)	5.50 (10.74)
5. ความร่วมมือของสมาชิกในครอบครัว	27.55 (4.47)	28.03 (4.51)	28.04 (4.82)	27.15 (4.15)	27.66 (4.49)
6. การมีส่วนร่วมของครอบครัวในกิจกรรมชุมชน	27.30 (9.48)	29.89 (7.99)	27.53 (9.42)	27.52 (7.96)	27.99 (8.77)
7. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	27.67 (11.39)	31.98 (9.66)	29.31 (9.81)	26.11 (8.83)	28.59 (10.13)
8. การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคม	23.65 (5.76)	23.25 (6.14)	22.70 (6.33)	23.68 (4.76)	23.33 (5.74)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของชุมชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าสนใจในตอนนี้ ครอบคลุมถึงข้อมูลภูมิหลังของผู้นำชุมชนและข้อมูลพื้นฐานของชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนจำนวน 87 คน ในทุกภูมิภาค ดังรายละเอียดในตารางที่ 19

3.1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้นำชุมชน

จากตารางที่ 19 ผู้นำชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 87 คน เป็นผู้นำจากภาคใต้มากที่สุด จำนวน 28 คน (32.2%) รองลงมาคือภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง จำนวน 23 คน 20 คน และ 16 คน ตามลำดับ โดยผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (82.8%) เป็นเพศชาย และส่วนใหญ่เป็นเพศชายในทุกๆ ภูมิภาคเช่นกัน สถานภาพของผู้นำชุมชนอยู่ในฐานะผู้ใหญ่/กำนัน มากที่สุด (38.4%) รองลงมาคือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) (32.6%) และผู้นำที่อยู่ในตำแหน่งอื่นๆ (29.1%) เช่น ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน เป็นต้น

ในด้านการศึกษา พบว่า ผู้นำชุมชนมีวุฒิการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับประถมศึกษา มากที่สุด (40.2%) รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (26.4%) มัธยมศึกษาตอนปลาย (21.8%) และระดับการศึกษาที่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย (11.5%) โดยผู้นำเหล่านี้ส่วนใหญ่ (73.6%) ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมและเป็นส่วนใหญ่ในทุกๆ ภูมิภาค รองลงมาคืออาชีพเกี่ยวกับการค้าขาย (13.8%) อาชีพอื่น ๆ มีอยู่บ้างเพียงเล็กน้อย

สำหรับพฤติกรรมในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของผู้นำชุมชนโดยรวม พบว่า ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (90.8%) มีความสนใจในข่าวสารด้านการเกษตร รองลงมาคือด้านการเมืองการปกครอง (80.5%) ด้านการประกอบอาชีพทั่วไป (77.0%) ด้านสุขภาพอนามัย (75.9%) ด้านศิลปวัฒนธรรม (63.2%) ด้านกฎหมาย (62.1%) และด้านการศึกษา (60.9%) ประเภทของข่าวที่สนใจ พบว่า ผู้นำเกือบทั้งหมด (97.7%) สนใจข่าวภายในประเทศ รองลงมาคือข่าวภายในท้องถิ่น ข่าวกีฬา ข่าวพยากรณ์อากาศและข่าวต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 86.2, 74.7, 65.5 และ 59.8 ตามลำดับ

ประเภทของข่าวสารด้านความบันเทิง พบว่า โดยภาพรวมผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (91.8%) สนใจรับฟังข่าวสารเกี่ยวกับการจัดงานประเพณี/งานประจำปี รองลงมาคือข่าวสารเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา (78.8%) สำหรับข่าวสารประเภทการโฆษณา/บริการสินค้า พบว่า ส่วนใหญ่ (74.1%) สนใจการโฆษณาสินค้าเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ รองลงมาคือการโฆษณาสินค้าประเภทของใช้ประจำวัน ยารักษาโรค และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 64.7, 61.2 และ 57.6 ตามลำดับ

สำหรับสื่อที่ผู้นำชุมชนสามารถแสวงหาความรู้ความบันเทิงและการโฆษณาต่าง ๆ ได้นั้น พบว่า ส่วนใหญ่ (90.8%) ได้รับจากโทรทัศน์ รองลงมาคือสื่อบุคคลต่าง ๆ (83.9%) หนังสือพิมพ์ (73.6%) หอกระจายข่าวหรือเสียงตามสายในหมู่บ้าน (71.3%) และทางวิทยุ (64.4%)

ส่วนจุดมุ่งหมายในการเปิดรับข่าวสารของผู้นำชุมชนโดยรวมนั้นพบว่าเกือบทั้งหมด (95.4%) เปิดรับข่าวสารเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รองลงมาคือเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ (67.8%) เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพูดคุยหรือโต้แย้งกับผู้อื่น (62.1%) เพื่อแสวงหาประสบการณ์ (59.8%) และเพื่อรับทราบการโฆษณา/บริการสินค้าต่าง ๆ ที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกซื้อหรือเลือกใช้บริการ ตามลำดับ

ผู้นำชุมชนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,819 บาท โดยผู้นำชุมชนในเขตภาคกลาง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงที่สุด ประมาณ 7,153 บาท รองลงมาคือผู้นำชุมชนในเขตภาคใต้ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 6,659 บาท 5,178 บาท และ 4,380 บาท ตามลำดับ ส่วนรายได้รวมต่อปีของครอบครัวผู้นำชุมชน พบว่า ครอบครัวผู้นำชุมชนมีรายได้เฉลี่ยปีละประมาณ 119,098 บาท ครอบครัวของผู้นำชุมชนในเขตภาคกลางมีรายได้เฉลี่ยต่อปีสูงที่สุด ประมาณ 171,349 บาท ในขณะที่ครอบครัวผู้นำชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้เฉลี่ยต่อปีต่ำที่สุดประมาณปีละ 80,725 บาท

ในภาพรวมเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้นำชุมชน พบว่า ผู้นำชุมชนมีภาวะความเป็นผู้นำสูง ($\bar{X} = 80.63$ จากช่วงคะแนน 21 - 105 คะแนน) ซึ่งเป็นภาวะที่สอดคล้องกันในทุกภูมิภาค

3.2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนในตารางที่ 19 พบว่า ในหมู่บ้านต่าง ๆ มีจำนวนครอบครัวโดยเฉลี่ย 170 ครอบครัว ($\bar{X} = 169.73$) โดยจำนวนครอบครัวของหมู่บ้านในเขตภาคเหนือมีมากที่สุด ($\bar{X} = 184.78$) รองลงมาคือ จำนวนครอบครัวของหมู่บ้านในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($\bar{X} = 180.35$) ภาคกลาง ($\bar{X} = 167.47$) และภาคใต้ ($\bar{X} = 151.00$) ในส่วนของจำนวนประชากรพบว่าในแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนประชากรเฉลี่ย 745 คน ($\bar{X} = 744.85$) โดยหมู่บ้านในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนประชากรมากที่สุด รองลงมาคือ หมู่บ้านในเขตภาคใต้ ภาคเหนือและภาคกลาง ซึ่งมีประชากรประมาณ 771 คน 683 คน และ 658 คน ตามลำดับ ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (80.2%) อยู่ในหมู่บ้านที่มีถนนลาดยาง/ถนนคอนกรีต รองลงมาคือมีถนนลูกรังและมีเส้นทางเดินเท้า/ทางเรือ สำหรับการคมนาคมในหมู่บ้าน ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (83.9%) ระบุว่าการคมนาคมติดต่อกับชุมชนภายนอกของคนในหมู่บ้านมีความสะดวก ในด้านสาธารณูปโภคของหมู่บ้าน ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ระบุว่าในหมู่บ้านของตนมีแหล่งน้ำใช้ มีไฟฟ้า และมีถนนหนทางเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 62.1, 81.6 และ 52.3 ตามลำดับ และมีความสอดคล้องกัน

ในทุกภูมิภาค ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับถนน พบว่า ผู้นำชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือที่ส่วนใหญ่ระบุว่าในหมู่บ้านของตนยังมีไม่เพียงพอ นอกจากนี้ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (66.7%) ยังระบุว่าในหมู่บ้าน/ชุมชนที่อาศัยอยู่มีสถานพยาบาลอยู่ด้วย ซึ่งสอดคล้องกันในทุกภูมิภาค

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะหรือปัญหารบกวนในหมู่บ้าน/ชุมชน พบว่า ปัญหาที่มีการระบุหรือกล่าวถึงมากที่สุด คือ การมีเสียงดังจากยานพาหนะ/โรงงานอุตสาหกรรม รองลงมาคือปัญหาเกี่ยวกับฝุ่นละอองหรือควันพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตามผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (59.0%) ระบุว่าในหมู่บ้านของตนไม่มีปัญหารบกวนแต่อย่างใด

สำหรับด้านความมีชื่อเสียงของหมู่บ้าน/ชุมชน พบว่าผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (64.2%) เห็นว่าหมู่บ้านของตนมีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับในด้านการผลิตทางการเกษตร ด้านการแปรรูปผลผลิตหรือการถนอมอาหาร และด้านการอุตสาหกรรมในครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 64.2, 55.6 และ 55.6 ตามลำดับ ซึ่งความเห็นดังกล่าวมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง เมื่อพิจารณารายละเอียดในระดับภูมิภาค กล่าวคือ ผู้นำชุมชนในภาคกลางส่วนใหญ่เห็นว่าหมู่บ้านของตนไม่ได้มีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับทางด้านการผลิตทางการเกษตร และการอุตสาหกรรมในครัวเรือน ขณะที่ผู้นำชุมชนในภาคเหนือส่วนใหญ่เห็นว่า หมู่บ้านของตนไม่ได้มีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับในด้านการแปรรูปผลผลิตหรือการถนอมอาหาร และผู้นำชุมชนในภาคใต้ส่วนใหญ่เห็นว่าหมู่บ้านของตนไม่ได้มีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับทางด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน ส่วนความมีชื่อเสียงของหมู่บ้านด้านการตลาดหรือธุรกิจชุมชนและด้านการปลูกพืชสมุนไพรพื้นบ้านนั้น พบว่า ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ของทุกภูมิภาคมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หมู่บ้านของตนไม่ได้มีชื่อเสียงในเรื่องนี้

เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน พบว่า ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (72.4%) เห็นว่าครอบครัวส่วนใหญ่ในหมู่บ้านของตนมีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับพอกินพอใช้ มีผู้นำชุมชนเพียงร้อยละ 10.3 ที่เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่วนใหญ่ในหมู่บ้านอยู่ในระดับดี และมีร้อยละ 17.2 ของผู้นำชุมชนที่เห็นว่าครอบครัวส่วนใหญ่ในหมู่บ้านของตนมีฐานะยากจนหรือค่อนข้างยากจน

ในด้านความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมของครอบครัวในกิจกรรมชุมชน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ (61.6%) เห็นว่าความร่วมมือของครอบครัวในหมู่บ้าน/ชุมชนของตนอยู่ในระดับมาก และมีผู้นำชุมชนอีกร้อยละ 20.9 ที่เห็นว่าครอบครัวในหมู่บ้านของตนให้ความร่วมมือมากที่สุด

สำหรับการสนับสนุนจากภายนอก ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ของทั้งหมด (83.1%) และส่วนใหญ่ของทุกภูมิภาค ระบุว่า มีหน่วยงาน/องค์กรภายนอกที่เข้าไปสนับสนุนด้านการพัฒนาในหมู่บ้าน/ชุมชนของตน รวมทั้งการมีนโยบายหรือโครงการพัฒนาต่างๆ เข้าไปในชุมชน นอกจากนี้ ในหมู่บ้านยังมีการจัดตั้งกองทุนประเภทต่างๆ อีกหมู่บ้านละประมาณ 3 กองทุน ($\bar{X} = 3.16$)

เกี่ยวกับกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นและยังคงมีกิจกรรมต่อเนื่องอยู่ในหมู่บ้าน พบว่าหมู่บ้านต่าง ๆ มีกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ประมาณ 6 - 7 กลุ่ม ($\bar{X} = 6.59$) โดยหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีกลุ่มกิจกรรมในหมู่บ้านมากที่สุด ($\bar{X} = 7.52$) ในขณะที่หมู่บ้านในเขตภาคกลางมีกลุ่มกิจกรรมในหมู่บ้านน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) กลุ่มกิจกรรมที่เด่นชัดได้แก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.63$) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ($\bar{X} = 1.38$) กลุ่มแม่บ้านการเกษตร ($\bar{X} = 0.73$) เป็นต้น นอกจากนี้ภายในหมู่บ้านยังมีบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ จำนวนโดยเฉลี่ยหมู่บ้านละ 1-3 คน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 0.23-2.36) โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านองค์กรชุมชน ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านปรัชญา ศาสนาและประเพณี และด้านศิลปกรรม

ตารางที่ 19 ค่าสถิติเบื้องต้น แสดงลักษณะทั่วไปของผู้นำชุมชนและชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามเขตภูมิภาค

ตัวแปรลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้นำชุมชน					
1.1 จำนวนผู้นำชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n = 87)	16 (18.4)	20 (23.0)	23 (26.4)	28 (32.2)	87 (100.0)
1.2 เพศ (n = 87)					
- ชาย	13 (14.9)	19 (21.8)	17 (19.5)	23 (26.4)	72 (82.8)
- หญิง	3 (3.4)	1 (1.1)	6 (6.9)	5 (5.7)	15 (17.2)
1.3 สถานภาพของผู้นำ (n = 86)					
- ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน	7 (8.1)	8 (9.3)	9 (10.5)	9 (10.5)	33 (38.4)
- สมาชิก อบต.	5 (5.8)	9 (10.5)	9 (10.5)	5 (5.8)	28 (32.6)
- อื่น ๆ	4 (4.7)	3 (3.5)	4 (4.7)	14 (16.3)	25 (29.1)
1.4 ระดับการศึกษาสูงสุด (n = 87)					
- ประถมศึกษา	6 (6.9)	9 (10.3)	7 (8.0)	13 (14.9)	35 (40.2)
- มัธยมศึกษาตอนต้น	3 (3.4)	7 (8.0)	4 (4.6)	9 (10.3)	23 (26.4)
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	5 (5.7)	3 (3.4)	8 (9.2)	3 (3.4)	19 (21.8)
- สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	2 (2.3)	1 (1.1)	4 (4.6)	3 (3.4)	10 (11.5)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
1.5 อาชีพหลัก (n = 87)					
- เกษตรกรรม	14 (16.1)	17 (19.5)	14 (16.1)	19 (21.8)	64 (73.6)
- ค้าขาย	2 (2.3)	3 (3.4)	6 (6.9)	1 (1.1)	12 (13.8)
- รับจ้าง	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (2.3)	5 (5.7)	7 (8.0)
- อื่น ๆ	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.1)	3 (3.4)	4 (4.6)
1.6 พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของผู้นำชุมชน (n = 87)					
1.6.1 ข่าวสารที่สนใจได้รับฟัง รับทราบเป็นประจำ					
1) ประเภทความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)					
- ด้านการเกษตร	13 (14.9)	18 (20.7)	21 (24.1)	27 (31.0)	79 (90.8)
- ด้านการประกอบอาชีพทั่วไป	13 (14.9)	18 (20.7)	17 (19.5)	19 (21.8)	67 (77.0)
- ด้านกฎหมาย	8 (9.2)	15 (17.2)	17 (19.5)	14 (16.1)	54 (62.1)
- ด้านการเมืองการปกครอง	12 (13.8)	17 (19.5)	18 (20.7)	23 (26.4)	70 (80.5)
- ด้านสุขภาพอนามัย	10 (11.5)	15 (17.2)	18 (20.7)	23 (26.4)	66 (75.9)
- ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	9 (10.3)	15 (17.2)	17 (19.5)	14 (16.1)	55 (63.2)
- ด้านการท่องเที่ยว	2 (2.3)	7 (8.0)	9 (10.3)	9 (10.3)	27 (31.0)
- ด้านธุรกิจการค้า	5 (5.7)	15 (17.2)	16 (18.4)	5 (5.7)	41 (47.1)
- ด้านการศึกษา	8 (9.2)	14 (16.1)	14 (16.1)	17 (19.5)	53 (60.9)
- อื่น ๆ	0 (0.0)	3 (3.4)	1 (1.2)	2 (2.3)	6 (6.9)
2) ประเภทข่าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)					
- ข่าวกีฬา	14 (16.1)	19 (21.8)	12 (13.8)	20 (23.0)	65 (74.7)
- ข่าวท้องถิ่น	13 (14.9)	17 (19.5)	19 (21.8)	26 (29.9)	75 (86.2)
- ข่าวในประเทศ	16 (18.4)	20 (23.0)	23 (26.4)	26 (29.9)	85 (97.7)
- ข่าวต่างประเทศ	10 (11.5)	15 (17.2)	11 (12.6)	16 (18.4)	52 (59.8)
- ข่าวพยากรณ์อากาศ	11 (12.6)	17 (19.5)	13 (14.9)	16 (18.4)	57 (65.5)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
3) ประเภทความบันเทิง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)					
- เกี่ยวกับวงการดารา นักร้อง นักแสดง	2 (2.4)	4 (4.7)	8 (9.4)	2 (2.4)	16 (18.8)
- เกี่ยวกับวงการเพลง	5 (5.9)	10 (11.8)	12 (14.1)	8 (9.4)	35 (41.2)
- เกี่ยวกับการจัดงานประเพณี/งานประจำปี	16 (18.8)	17 (20.0)	18 (21.2)	27 (31.8)	78 (91.8)
- เกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา	14 (16.5)	15 (17.6)	16 (18.8)	22 (25.9)	67 (78.8)
- เกี่ยวกับการแสดงดนตรี	4 (4.7)	6 (7.1)	9 (10.6)	5 (5.9)	24 (28.2)
- ละคร ภาพยนตร์ (หนังกลางแปลง)	5 (5.9)	5 (5.9)	4 (4.7)	3 (3.5)	17 (20.0)
4) ประเภทโฆษณา					
บริการสินค้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)					
- การโฆษณาสินค้าประเภทของใช้ประจำวัน	10 (11.8)	10 (11.8)	19 (22.4)	16 (18.8)	55 (64.7)
- การโฆษณายารักษาโรค	10 (11.8)	12 (14.1)	14 (16.5)	16 (18.8)	52 (61.2)
- การโฆษณาสินค้าสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต	9 (10.6)	10 (11.8)	12 (14.1)	18 (21.2)	49 (57.6)
- การโฆษณาสินค้าเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ	14 (16.5)	11 (12.9)	17 (20.0)	21 (24.7)	63 (74.1)
- การโฆษณาบริการสินค้าอื่นๆ	3 (3.5)	2 (2.4)	3 (3.5)	2 (2.4)	10 (11.8)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
1.6.2 สื่อที่สามารถแสวงหาความรู้ความบันเทิงและการโฆษณาต่างๆได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)					
- สื่อบุคคล (เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระครู เพื่อนบ้าน ฯลฯ)	13 (14.9)	19 (21.8)	17 (19.5)	24 (27.6)	73 (83.9)
- วิทยุ	9 (10.3)	12 (13.8)	16 (18.4)	19 (21.8)	56 (64.4)
- โทรทัศน์	15 (17.2)	19 (21.8)	20 (23.0)	25 (28.7)	79 (90.8)
- หนังสือพิมพ์	14 (16.1)	11 (12.6)	16 (18.4)	23 (26.4)	64 (73.6)
- นิตยสาร	4 (4.6)	6 (6.9)	8 (9.2)	6 (6.9)	24 (27.6)
- ใบปลิว	3 (3.4)	5 (5.7)	9 (10.3)	1 (1.2)	18 (20.7)
- แผ่นป้ายหรือโปสเตอร์	4 (4.6)	7 (8.0)	11 (12.6)	8 (9.2)	30 (34.5)
- ภาพยนตร์หรือหนังสือกลางแปลง	0 (0.0)	4 (4.6)	3 (3.4)	1 (1.1)	8 (9.2)
- หอกระจายข่าวหรือเสียงตามสาย	8 (9.2)	17 (19.5)	17 (19.5)	20 (23)	62 (71.3)
- หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่	4 (4.6)	7 (8.0)	8 (9.2)	8 (9.2)	27 (31.0)
- อื่น ๆ	0 (0.0)	2 (2.3)	1 (1.1)	0 (0.0)	3 (3.4)
1.6.3 จุดมุ่งหมายในการเปิดรับข่าวสาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)					
- เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น	15 (17.2)	20 (23.0)	23 (26.4)	25 (28.7)	83 (95.4)
- เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่จะกระทำ	11 (12.6)	16 (18.4)	18 (20.7)	14 (16.1)	59 (67.8)
- เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพูดคุยนหรือโต้แย้ง	9 (10.3)	16 (18.4)	15 (17.2)	14 (16.1)	54 (62.1)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
- เพื่อสร้างความรู้สึก ว่าได้รวมอยู่ใน เหตุการณ์ที่กำลัง เกิดขึ้น	5 (5.7)	7 (8.0)	11 (12.6)	11 (12.6)	34 (39.1)
- เพื่อสร้างความ มั่นใจในการกระทำ หรือการตัดสินใจ ที่ผ่านมาแล้ว	7 (8.0)	8 (9.2)	8 (9.2)	7 (8.0)	30 (34.5)
- เพื่อทราบถึงการ โฆษณาบริการสิน- ค้าต่าง ๆ ที่ช่วยใน การตัดสินใจเลือก ซื้อ/เลือกใช้บริการ	10 (11.5)	9 (10.3)	15 (17.2)	10 (11.5)	44 (50.6)
- เพื่อพักผ่อนหย่อน ใจ/ความบันเทิง	8 (9.2)	12 (13.8)	13 (14.9)	8 (9.2)	41 (47.1)
- เพื่อแสวงหา ประสบการณ์	7 (8.0)	11 (12.6)	15 (17.2)	19 (21.8)	52 (59.8)
ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)					
1.7 รายได้ต่อเดือนของผู้นำ ชุมชน (บาท)	7,153.33 (1,859.90)	4,380.02 (554.72)	5,178.26 (621.58)	6,659.32 (713.34)	5,819.36 (456.13)
1.8 รายได้รวมต่อปีของครอบครัว (บาท)	171,349.33 (40,040.03)	80,725 (13,621.07)	144,130.43 (24,055.36)	97,170.37 (13,015.00)	119,098.12 (11,330.82)
1.9 ภาวะความเป็นผู้นำของผู้นำ ชุมชน	77.13 (2.10)	79.9 (2.00)	81.74 (1.81)	82.25 (1.40)	80.63 (0.90)
จำนวน (ร้อยละ)					
2. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน					
2.1 การคมนาคมภายในหมู่บ้าน/ ชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 86)					
- มีถนนลาดยาง/ถนน คอนกรีต	16 (18.6)	9 (10.5)	19 (22.1)	25 (29.1)	69 (80.2)
- มีถนนลูกรัง	5 (5.8)	8 (9.3)	12 (14.0)	23 (26.7)	48 (55.8)
- ทางเดินเท้า/ทางเรือ	3 (3.5)	7 (8.1)	2 (2.3)	5 (5.8)	17 (19.8)
- อื่น ๆ	0 (0.0)	1 (1.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.2)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
2.2 สภาพการคมนาคมติดต่อกับชุมชนภายนอก (ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชน) (n = 87)					
- สะดวก	14 (16.1)	16 (18.3)	19 (21.8)	24 (27.6)	73 (83.9)
- ค่อนข้างสะดวก	2 (2.3)	4 (4.6)	4 (4.6)	4 (4.6)	14 (16.1)
- ไม่สะดวก	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
2.3 สาธารณูปโภคของหมู่บ้าน/ชุมชน					
1) แหล่งน้ำใช้ (n = 87)					
- ไม่มี	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.1)	1 (1.1)
- มีแต่ไม่เพียงพอ	4 (4.6)	7 (8.0)	9 (10.3)	12 (13.8)	32 (36.8)
- มีเพียงพอ	12 (13.8)	13 (14.9)	14 (16.1)	15 (17.2)	54 (62.1)
2) ไฟฟ้า (n = 87)					
- ไม่มี	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.1)	1 (1.1)
- มีแต่ไม่เพียงพอ	4 (4.6)	4 (4.6)	1 (1.1)	6 (6.9)	15 (17.2)
- มีเพียงพอ	12 (13.8)	16 (18.4)	22 (25.3)	21 (24.1)	71 (81.6)
3) ถนน (n = 86)					
- ไม่มี	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.1)	1 (1.1)
- มีแต่ไม่เพียงพอ	5 (5.8)	11 (12.8)	14 (16.3)	10 (11.6)	40 (46.5)
- มีเพียงพอ	10 (11.6)	9 (10.5)	9 (10.5)	17 (19.8)	45 (52.3)
2.4 สถานพยาบาลในหมู่บ้าน/ชุมชน (n = 87)					
- ไม่มี	6 (6.9)	6 (6.9)	8 (9.2)	9 (10.3)	29 (33.3)
- มี	10 (11.5)	14 (16.1)	15 (17.2)	19 (21.8)	58 (66.7)
2.5 สภาพมลภาวะหรือปัญหารบกวนในหมู่บ้าน/ชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 83)					
- ไม่มี	11 (13.3)	6 (7.2)	12 (14.5)	20 (24.1)	49 (59.0)
- มีเสียงดังจากยานพาหนะโดยสาร/โรงงานอุตสาหกรรม	2 (2.4)	10 (12.0)	5 (6.0)	5 (6.0)	22 (26.5)
- มีกลิ่นเหม็นจากขยะ/น้ำเสีย	0 (0.0)	4 (4.8)	7 (8.4)	4 (4.8)	15 (18.1)
- มีฝุ่นละอองหรือควันพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม	2 (2.4)	5 (6.0)	6 (7.2)	5 (6.0)	18 (21.7)
- อื่น ๆ ไม่ระบุ	4 (4.8)	13 (15.7)	11 (13.3)	5 (6.0)	33 (39.8)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
2.6 ความมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในด้านต่าง ๆ ของชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 81)					
1) ด้านการผลิตทางการเกษตร					
- ไม่มีชื่อเสียง	9 (11.1)	6 (7.4)	5 (6.2)	9 (11.1)	29 (35.8)
- มีชื่อเสียง	7 (8.6)	12 (14.8)	15 (18.5)	18 (22.2)	52 (64.2)
2) ด้านการแปรรูปผลผลิตหรือการถนอมอาหาร					
- ไม่มีชื่อเสียง	7 (8.6)	8 (9.9)	11 (13.6)	10 (12.3)	36 (44.4)
- มีชื่อเสียง	9 (11.1)	10 (12.3)	9 (11.1)	17 (21.0)	45 (55.6)
3) ด้านการอุตสาหกรรมในครัวเรือน					
- ไม่มีชื่อเสียง	9 (11.1)	4 (4.9)	4 (4.9)	19 (23.5)	36 (44.4)
- มีชื่อเสียง	7 (8.6)	14 (17.3)	16 (19.8)	8 (9.9)	45 (55.6)
4) ด้านการตลาดหรือธุรกิจชุมชน					
- ไม่มีชื่อเสียง	14 (17.3)	14 (17.3)	14 (17.3)	9 (11.1)	51 (63.0)
- มีชื่อเสียง	2 (2.5)	4 (4.9)	6 (7.4)	18 (22.2)	30 (37.0)
5) ด้านการปลูกพืชสมุนไพรพื้นบ้าน					
- ไม่มีชื่อเสียง	13 (16.0)	13 (16.0)	17 (21.0)	23 (28.4)	66 (81.5)
- มีชื่อเสียง	3 (3.7)	5 (6.2)	3 (3.7)	4 (4.9)	15 (18.5)
2.7 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน (n = 87)					
- ดี	1 (1.1)	0 (0.0)	3 (3.4)	5 (5.7)	9 (10.3)
- พอกินพอใช้	13 (14.9)	16 (18.4)	15 (17.2)	19 (21.8)	63 (72.4)
- ค่อนข้างยากจน	2 (2.3)	4 (4.6)	3 (3.4)	4 (4.6)	13 (14.9)
- ยากจน	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (2.3)	0 (0.0)	2 (2.3)
2.8 ความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมของครอบครัวในกิจกรรมชุมชน (พิจารณาโดยภาพรวม) (n = 86)					
- มากที่สุด	2 (2.3)	6 (7.0)	6 (7.0)	4 (4.7)	18 (20.9)
- มาก	10 (11.6)	11 (12.8)	13 (15.1)	19 (22.1)	53 (61.6)
- พอมีบ้าง	4 (4.7)	3 (3.5)	4 (4.7)	4 (4.7)	15 (17.4)
- ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เจียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
2.9 การสนับสนุนจากภายนอก					
1) การมีหน่วยงาน/องค์กร เข้ามาสนับสนุน (n = 77)					
- ไม่มี	4 (5.2)	2 (2.6)	2 (2.6)	5 (6.5)	13 (16.9)
- มี	7 (9.1)	18 (23.4)	19 (24.7)	20 (26.0)	64 (83.1)
2) การมีนโยบาย/โครงการ พัฒนาต่าง ๆ					
- ไม่มี	6 (8.2)	3 (4.1)	6 (8.2)	11 (15.1)	26 (35.6)
- มี	3 (4.1)	17 (23.3)	15 (20.5)	12 (16.4)	47 (64.4)
3) จำนวนกองทุนประเภท ต่าง ๆ ที่เข้ามาในหมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				
	2.82 (0.25)	3.21 (0.39)	3.66 (0.29)	2.54 (0.26)	3.16 (0.16)
2.10 จำนวนกลุ่มกิจกรรมที่ยังคง ดำเนินการอยู่ในหมู่บ้าน	4.71 (2.22)	7.52 (2.28)	6.53 (2.79)	7.08 (3.22)	6.59 (2.85)
- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ ผลิต (กลุ่มการเงิน)	0.99 (0.59)	1.55 (0.90)	1.83 (2.04)	1.15 (0.50)	1.38 (1.22)
- กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	0.27 (0.44)	0.74 (1.45)	0.17 (0.39)	0.32 (0.45)	0.36 (0.67)
- กลุ่มยุวเกษตรกร	0.01 (0.03)	0.05 (0.23)	0.22 (0.42)	0.12 (0.31)	0.12 (0.32)
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	0.53 (0.49)	0.89 (0.32)	0.70 (0.47)	0.75 (0.49)	0.73 (0.46)
- กลุ่มผู้สูงอายุ	0.22 (0.40)	0.42 (0.51)	0.65 (0.65)	0.44 (0.48)	0.46 (0.53)
- กลุ่มอาชีพต่าง ๆ	1.10 (1.24)	2.00 (1.15)	1.03 (0.96)	2.19 (2.40)	1.63 (1.70)
- กลุ่มพัฒนาเด็ก	0.01 (0.05)	0.26 (0.45)	0.09 (0.29)	0.30 (0.53)	0.19 (0.42)
- กลุ่มสตรี	0.73 (0.44)	0.58 (0.51)	0.57 (0.73)	0.81 (0.45)	0.68 (0.55)
- กลุ่มอาสาสมัคร	0.54 (0.62)	0.95 (1.13)	0.65 (0.88)	0.62 (0.55)	0.69 (0.81)
- กลุ่มอื่น ๆ	0.003 (0.09)	0.17 (0.31)	0.53 (1.16)	0.20 (0.55)	0.25 (0.70)
2.11 จำนวนผู้ที่เป็นภูมิปัญญา ชาวบ้าน					
- ด้านเกษตรกรรม	1.73 (0.38)	2.87 (0.09)	2.50 (0.17)	1.47 (0.34)	2.22 (0.14)
- ด้านอุตสาหกรรมและ หัตถกรรม	1.55 (0.16)	2.75 (0.11)	2.64 (0.17)	1.07 (0.32)	2.11 (0.13)
- ด้านการแพทย์แผนไทย	0.55 (0.28)	1.81 (0.28)	1.41 (0.23)	0.93 (0.27)	1.25 (0.14)
- ด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	0.00 (0.00)	0.81 (0.29)	0.18 (0.08)	0.00 (0.00)	0.27 (0.09)
- ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน	1.00 (0.19)	1.31 (0.25)	1.18 (0.19)	1.07 (0.32)	1.16 (0.12)
- ด้านศิลปกรรม	1.27 (0.30)	0.56 (0.13)	1.05 (0.25)	0.47 (0.13)	0.83 (0.11)
- ด้านภาษาและวรรณกรรม	0.00 (0.00)	0.38 (0.18)	0.36 (0.10)	0.00 (0.00)	0.23 (0.06)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ตัวแปร/ลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				รวม
	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	
- ด้านปรัชญา ศาสนา และ ประเพณี	0.73 (0.30)	0.88 (0.22)	0.91 (0.21)	0.77 (0.28)	0.84 (0.12)
- ด้านโภชนาการ	1.45 (0.39)	1.06 (0.17)	0.68 (0.24)	0.27 (0.18)	0.81 (0.13)
- ด้านองค์การชุมชน	2.55 (0.16)	2.44 (0.18)	1.95 (0.24)	2.73 (0.18)	2.36 (0.11)
2.12 จำนวนครอบครัวในหมู่บ้าน	167.47 (15.90)	180.35 (17.23)	184.78 (19.21)	151.00 (12.55)	169.73 (8.18)
2.13 จำนวนประชากรทั้งหมดใน หมู่บ้าน	658.20 (66.67)	844.35 (78.38)	683.22 (73.40)	770.68 (74.68)	744.85 (38.13)

บทที่ 5

ความแตกต่างของสภาพการพึ่งตนเองระหว่างครอบครัวที่มีภูมิลำเนาต่างกัน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นเพื่อตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 ว่า ครอบครัวที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีสภาพการพึ่งตนเองแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) เมื่อตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรจัดประเภทแบบแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (dichotomous variable) และทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance) เมื่อตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรจัดประเภทแบบแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม (polytomous variable) โดยมีตัวแปรภูมิลำเนาของครอบครัวเป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย เขตภูมิภาคที่ครอบครัวตั้งอยู่ อายุของหัวหน้าครอบครัว (ช่วงอายุ) สถานภาพสมรสของหัวหน้าครอบครัว ภูมิลำเนาเดิมของหัวหน้าครอบครัว ที่พักอาศัยของหัวหน้าครอบครัว ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัว อาชีพหลักของหัวหน้าครอบครัว การมีเงินเหลือเก็บของครอบครัว การกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพของหัวหน้าครอบครัว การมีหนี้สินรวมของครอบครัว ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนของหัวหน้าครอบครัว และสาธารณูปโภคในครอบครัว ได้แก่ การมีไฟฟ้า การมีน้ำประปาใช้ และการใช้น้ำบาดาล และมีตัวแปรเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองซึ่งเป็นตัวแปรบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัวด้านเทคโนโลยี ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านจิตใจ และด้านสังคมวัฒนธรรม รวม 58 ตัวแปร เป็นตัวแปรตาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for windows การวิเคราะห์ในตอนนี้เป็นศึกษาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายตัวแปร ผู้วิจัยจึงมิได้นำเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับตัวแปรพหุนาม (multivariate analysis of variance) มาใช้ในการวิเคราะห์ สำหรับในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรอิสระตัวใดตัวหนึ่งทำให้ค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ต่อด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (multiple comparisons) ตามวิธีการของ LSD (Fisher's Least-Significant Difference) เพื่อศึกษาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้ คือผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) จากนั้นเป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน และตามด้วยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการพึ่งตนเอง ระหว่างกลุ่มครอบครัวที่มีภูมิลำเนาต่างกันโดยใช้สถิติทดสอบที

ผลการวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวในตัวแปรต่าง ๆ ทั้ง 58 ตัวแปร ระหว่างกลุ่มครอบครัวที่มีภูมิลำเนาต่างกันโดยใช้สถิติทดสอบที โดยตัวแปรภูมิลำเนาดังกล่าวประกอบด้วย ภูมิฐานะเดิมของหัวหน้าครอบครัว (1 = ย้ายมาจากจังหวัดอื่น, 2 = อยู่ในจังหวัดนั้นตั้งแต่กำเนิด) สถานภาพสมรสของหัวหน้าครอบครัว (1 = โสด/แยกกันอยู่/หย่าร้าง, 2 = สมรสอยู่ด้วยกัน) ที่พักอาศัยของหัวหน้าครอบครัว (1 = บ้านญาติ/บ้านเช่า/อื่น ๆ, 2 = บ้านพักของตนเอง) การมีเงินเหลือเก็บของครอบครัว (1 = ไม่มี, 2 = มี) การกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพของหัวหน้าครอบครัว (1 = ไม่ต้องกู้, 2 = ต้องกู้) การมีหนี้สินรวมของครอบครัว (1 = ไม่มี, 2 = มี) การมีไฟฟ้าใช้ (1 = ไม่มี, 2 = มี) การมีน้ำประปาใช้ (1 = ไม่มี, 2 = มี) และการใช้น้ำบาดาล (1 = ไม่ใช้, 2 = ใช้) รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังกล่าวแสดงในตารางที่ 20 – 28 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการพึ่งตนเองระหว่างกลุ่มครอบครัวที่มีภูมิลำเนาต่างกันในตารางที่ 20 – 28 พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำมาศึกษาทำให้ค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปรากฏผลดังนี้

ในด้านภูมิฐานะเดิมของหัวหน้าครอบครัว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มหัวหน้าครอบครัวที่มีภูมิฐานะต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองแตกต่างกันในเรื่องของความเพียงพอของเทคโนโลยี (TSUF) ความสามารถในการนำเทคโนโลยีดั้งเดิมมาใช้และ/หรือประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ (TAPP) ความสามารถในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข (HACC) ความเข้มแข็งในการแก้ปัญหา (MPSO) ความสามารถในการคิดวินิจฉัยผลกระทำของตนเอง (MDIA) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MACH) ภาวะความเป็นผู้นำของหัวหน้าครอบครัว (SLEA) และความสามารถในการปรับตัว (SADJ) กล่าวคือ กลุ่มหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ ตั้งแต่กำเนิดมีความสามารถในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ความเข้มแข็งในการแก้ปัญหา ความสามารถในการคิดวินิจฉัยผลกระทำของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาวะความเป็นผู้นำ และความสามารถในการปรับตัวสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครอบครัวที่ย้ายมาจากจังหวัดอื่น ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือจะมีคุณลักษณะต่ำกว่า

ในด้านสถานภาพสมรสของหัวหน้าครอบครัว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 21 พบว่า กลุ่มหัวหน้าครอบครัวที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีสภาพหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพึ่งตนเองแตกต่างกันในเรื่องพฤติกรรม การดูแลสุขภาพอนามัย (HBEH) จำนวนสมาชิกใน

ครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ (HINS) ความมั่นคงในอาชีพ (EFIR) ความสามารถในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต (EVAD) และการรู้จักประมาณตน (MSES) กล่าวคือ กลุ่มหัวหน้าครอบครัวที่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัยของสมาชิกในครอบครัว และความมั่นคงในอาชีพสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครอบครัวที่เป็นโสด แยกกันอยู่ หม้าย หรือหย่าร้าง ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือมีคุณลักษณะต่ำกว่า

ในด้านที่พหุอาศัยของหัวหน้าครอบครัว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 22 พบว่า กลุ่มหัวหน้าครอบครัวที่มีที่พหุอาศัยต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบำบัดรักษาโรค (HCUR) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฟื้นฟูสุขภาพอนามัย (HREH) จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ (HINS) และความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ (RFAC) แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มหัวหน้าครอบครัวที่มีที่พหุอาศัยเป็นของตนเองมีคุณลักษณะดังกล่าวนี้สูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครอบครัวที่ไม่มีที่พหุอาศัยเป็นของตนเอง

เมื่อพิจารณาในด้านการมีเงินเหลือเก็บของครอบครัว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 23 พบว่า กลุ่มครอบครัวที่มีและไม่มีเงินเหลือเก็บ มีสภาพการพึ่งตนเองในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันเกือบทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปรเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี (TMEM) จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ (HINS) ภาวะการเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัว (HILL) จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณสุข (HMEM) สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครอบครัว (EFOP) และการรู้จักประมาณตน (MSES) ในจำนวนตัวแปรที่มีความแตกต่างกันนั้น พบว่า กลุ่มครอบครัวที่มีเงินเหลือเก็บมีสภาพการพึ่งตนเองสูงกว่ากลุ่มครอบครัวที่ไม่มีเงินเหลือเก็บเกือบทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปรเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข (HACC) ซึ่งวัดจากระยะทางระหว่างบ้านถึงโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด และอัตราการพึ่งพิงในครอบครัว (EDER) แสดงว่ากลุ่มครอบครัวที่มีเงินเหลือเก็บมีระยะทางจากบ้านถึงโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด และอัตราการพึ่งพิงในครอบครัวน้อยกว่ากลุ่มครอบครัวที่ไม่มีเงินเหลือเก็บ

ในด้านการกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพของหัวหน้าครอบครัว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 24 พบว่า กลุ่มครอบครัวที่ไม่ต้องกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพมีสภาพการพึ่งตนเองเกี่ยวกับความเพียงพอของเทคโนโลยี (TSUF) คุณภาพของเทคโนโลยี (TQUA) ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี (TACC) พฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัย (HBEH) ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย (EBAL) ภาวะการออม (ECUM) การเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต (EFAC) และความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (SCOM) สูงกว่ากลุ่มครอบครัวที่ต้องกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) และพบว่ากลุ่มครอบครัวที่ไม่ต้องกู้ยืมเงิน มีจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน

เทคโนโลยี (TMEM) จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ (HINS) อัตราการพึ่งพิงในครอบครัว (EDER) ความสามารถในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต (EVAD) การเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ (ENET) การเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ (RNET) และการพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกในครอบครัว (SDEV) น้อยกว่ากลุ่มครอบครัวที่ต้องกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพ

ในด้านการมีหนี้สินรวมของครอบครัว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 25 พบว่ากลุ่มครอบครัวที่ไม่มีและมีหนี้สิน มีสภาพการพึ่งตนเองแตกต่างกันในเรื่องของความสามารถในการบำรุงรักษาเทคโนโลยี (TMAI) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบำบัดรักษาโรค (HCUR) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฟื้นฟูสุขภาพอนามัย (HREH) จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ (HINS) ความสามารถในการส่งต่อผู้ป่วย (HTRA) ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย (EBAL) ภาวะการออม (ECUM) การเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต (EFAC) ความสามารถในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต (EVAD) การเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านเศรษฐกิจ (ENET) ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ (RFAC) และการพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกในครอบครัว (SDEV) โดยกลุ่มครอบครัวที่ไม่มีหนี้สินมีความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย ภาวะการออม และการเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตมากกว่ากลุ่มครอบครัวที่มีหนี้สิน ส่วนด้านอื่น ๆ มีคุณลักษณะต่ำกว่ากลุ่มครอบครัวที่มีหนี้สิน

เมื่อพิจารณาในด้านของการมีสาธารณูปโภคต่าง ๆ ในครอบครัว จากตารางที่ 26 พบว่ากลุ่มครอบครัวที่ไม่มีและมีไฟฟ้าใช้ มีสภาพการพึ่งตนเองแตกต่างกันในเรื่องของความสามารถในการวางแผนและบริหารจัดการด้านการใช้เทคโนโลยี (TPLA) จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี (TMEM) พฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัย (HBEH) ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย (EBAL) จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ (EMEM) ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ (RFAC) และความเพียงพอของทรัพยากรธรรมชาติ (RSUF) โดยกลุ่มครอบครัวที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ มีสภาพการพึ่งตนเองในเรื่องดังกล่าวนี้ต่ำกว่ากลุ่มครอบครัวที่มีไฟฟ้าใช้ ยกเว้นความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ และความเพียงพอของทรัพยากรธรรมชาติ ที่กลุ่มครอบครัวที่ไม่มีไฟฟ้าใช้เห็นว่ามีความสามารถในการเข้าถึงและมีความเพียงพอของทรัพยากรธรรมชาติสูงกว่ากลุ่มครอบครัวที่มีไฟฟ้าใช้

ในด้านการมีน้ำประปาใช้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 27 พบว่า กลุ่มครอบครัวที่มีน้ำประปาใช้มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัย (HBEH) และจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางเศรษฐกิจ (EMEM) มากกว่ากลุ่มครอบครัวที่ไม่มีน้ำประปาใช้ แต่มีจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ (HINS) อำนาจการต่อรองและการแข่งขัน (ENPO) ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ (RFAC) และความสามารถในการคิดวินิจฉัยผลกระทำของตนเอง (MDIA) ต่ำกว่า

สำหรับด้านการใช้น้ำบาดาล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 28 พบว่า กลุ่มครอบครัวที่ไม่ใช้และใช้น้ำบาดาล มีสภาพการพึ่งตนเองแตกต่างกันในเรื่องของความสามารถในการวางแผนและบริหารจัดการด้านการใช้เทคโนโลยี (TPLA) ความสามารถในการบำรุงรักษาเทคโนโลยี (TMAI) จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี (TMEM) จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่มีการประกันสุขภาพ (HINS) อำนาจการต่อรองและการแข่งขัน (ENPO) ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ (RFAC) คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ (RQUA) ความสามารถในการจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ (RMAN) ความเข้มแข็งในการแก้ปัญหา (MPSO) ความสามารถในการคิดวินิจฉัยผลกระทำของตนเอง (MDIA) ความมั่นใจในตนเอง (MSCO) ความรับผิดชอบ (MRES) การรู้จักประมาณตน (MSES) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MACH) จิตสำนึกในการพึ่งตนเอง (MSRS) จิตสำนึกสาธารณะ (MPCO) ภาวะความเป็นผู้นำของหัวหน้าครอบครัว (SLEA) ความสามารถในการปรับตัว (SADJ) ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (SCOM) ความร่วมมือของสมาชิกในครอบครัว (SCOO) และการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคม (SNET) กล่าวคือกลุ่มครอบครัวที่ใช้น้ำบาดาล มีสภาพการพึ่งตนเองดังกล่าวเหล่านี้สูงกว่ากลุ่มครอบครัวที่ไม่ได้ใช้น้ำบาดาล ยกเว้นในเรื่องของความสามารถในการจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว
จำแนกตามภูมิลำเนาเดิมของหัวหน้าครอบครัว

ตัวแปร	X̄(S.D.)		t	P
	กลุ่ม 1 ย้ายมาจากที่อื่น	กลุ่ม 2 อยู่ในจังหวัดนั้น ๆ		
กลุ่มตัวแปรด้านเทคโนโลยี				
TSUF	6.08(1.87)	6.50(1.69)	-2.04	0.04*
TQUA	6.71(1.72)	6.86(1.70)	-0.73	0.47
TACC	14.61(3.78)	14.81(4.00)	-0.42	0.67
TPLA	18.64(3.24)	18.58(3.29)	0.14	0.89
TAPP	12.68(6.48)	14.54(6.35)	-2.45	0.02*
TDEV	8.88(4.37)	8.62(3.89)	0.55	0.58
TINQ	14.82(5.87)	13.90(5.32)	1.42	0.16
TMAI	6.09(2.12)	5.71(2.13)	1.51	0.13
TNET	5.23(2.08)	4.92(2.09)	1.24	0.22
TMEM	0.17(0.85)	0.23(0.88)	-0.54	0.59
กลุ่มตัวแปรด้านสาธารณสุข				
HBEH	100.44(11.35)	98.43(10.58)	1.58	0.12
HKNO	5.47(1.32)	5.34(1.42)	0.77	0.44
HPRO	11.78(2.31)	11.74(2.43)	0.15	0.88
HPRT	9.30(1.31)	9.36(1.47)	-0.36	0.72
HCUR	9.43(1.59)	9.36(1.69)	0.33	0.74
HREH	7.12(2.11)	6.81(2.39)	1.10	0.27
HINS	4.38(1.89)	4.05(1.76)	1.54	0.13
HILL	0.82(1.17)	1.21(5.14)	-0.65	0.51
HTRA	0.83(0.38)	0.83(0.37)	-0.07	0.94
HRES	3.49(2.14)	3.21(1.93)	1.22	0.23
HACC	17.03(11.87)	11.34(9.06)	5.07	0.00**
HNET	18.75(7.59)	19.72(7.98)	-1.02	0.31
HMEM	0.42(1.52)	0.37(1.15)	0.32	0.75
กลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจ				
ESUB	4.19(1.15)	4.39(1.11)	-1.45	0.15
EBAL	0.51(0.50)	0.52(0.50)	-0.26	0.79
EFIR	22.81(5.08)	22.70(5.12)	0.17	0.86
ECUM	72,051.96(181,737.48)	34,124.46(83,167.41)	1.81	0.07
EFOP	0.43(0.68)	0.58(1.53)	-0.90	0.37

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ย้ายมาจากที่อื่น	กลุ่ม 2 อยู่ในจังหวัดนั้น ๆ		
ENPO	29.60(6.23)	29.83(6.36)	-0.31	0.76
EFAC	-0.03(1.19)	0.003(0.98)	-0.24	0.81
EDER	0.86(0.86)	0.89(0.93)	-0.30	0.77
EVAD	0.91(1.33)	0.72(1.19)	1.34	0.18
ENET	21.84(9.18)	21.92(8.78)	-0.07	0.95
EMEM	0.40(0.63)	0.36(0.68)	0.56	0.58
กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
RFAC	-0.10(1.01)	0.01(1.00)	-0.95	0.34
RSUF	14.27(7.07)	15.93(7.14)	-1.93	0.054
RQUA	12.13(5.76)	13.48(5.74)	-1.95	0.051
RMAN	13.91(7.00)	15.08(6.98)	-1.40	0.16
RMAI	29.34(10.65)	30.29(10.68)	-0.74	0.46
RNET	19.16(7.98)	19.41(8.50)	-0.26	0.80
RMEM	0.18(0.76)	0.12(0.40)	0.75	0.46
กลุ่มตัวแปรด้านจิตใจ				
MPSO	31.92(5.49)	30.55(5.17)	2.20	0.03*
MDIA	45.62(6.62)	43.95(6.98)	2.01	0.04*
MSCO	30.81(5.40)	33.64(5.13)	1.88	0.06
MRES	40.47(5.58)	40.12(5.37)	0.54	0.59
MSES	33.60(4.46)	33.67(4.24)	-0.14	0.89
MIEC	16.55(3.92)	16.38(3.69)	0.37	0.71
MACH	52.87(8.28)	50.79(7.91)	2.18	0.03*
MSRS	25.53(3.58)	25.17(3.60)	0.84	0.40
MPCO	45.73(7.03)	45.90(6.77)	-0.21	0.84
กลุ่มตัวแปรด้านสังคมวัฒนธรรม				
SLEA	79.04(11.05)	76.17(10.77)	2.22	0.03*
SADJ	36.42(5.74)	34.89(5.53)	2.92	0.02*
SCOM	40.45(7.06)	38.96(6.78)	1.83	0.07
SDEV	5.87(8.89)	5.46(10.93)	0.32	0.75
SCOO	28.08(4.39)	27.62(4.50)	0.85	0.40
SPAR	28.55(9.32)	27.94(8.72)	0.58	0.56
SCON	28.96(10.78)	28.55(10.07)	0.34	0.74
SNET	24.52(4.91)	23.21(5.21)	1.91	0.06

หมายเหตุ: * $P < .05$ ** $P < .01$

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว
จำแนกตามสถานภาพสมรสของหัวหน้าครอบครัว

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 โสด, แยกกันอยู่, หม้าย, หย่าร้าง	กลุ่ม 2 สมรสอยู่ด้วยกัน		
กลุ่มตัวแปรด้านเทคโนโลยี				
TSUF	6.46(1.73)	6.45(1.70)	0.02	0.98
TQUA	6.81(1.69)	6.85(1.71)	-0.23	0.81
TACC	15.06(3.66)	14.75(4.03)	0.74	0.46
TPLA	18.36(3.06)	18.62(3.31)	-0.76	0.45
TAPP	15.26(6.39)	14.22(6.37)	1.57	0.12
TDEV	8.69(3.65)	8.64(3.98)	0.13	0.90
TINQ	14.13(5.21)	13.97(5.41)	0.29	0.77
TMAI	5.56(2.09)	5.77(2.13)	-0.96	0.34
TNET	5.02(2.00)	4.94(2.09)	0.34	0.73
TMEM	0.31(1.00)	0.21(0.85)	1.12	0.26
กลุ่มตัวแปรด้านสาธารณสุข				
HBEH	101.22(11.56)	98.22(10.48)	2.72	0.01*
HKNO	5.34(1.56)	5.35(1.39)	-0.09	0.93
HPRO	12.04(2.55)	11.69(2.40)	1.37	0.17
HPRT	9.34(1.15)	9.36(1.50)	-0.17	0.86
HCUR	9.59(1.81)	9.33(1.66)	1.46	0.14
HREH	7.15(2.33)	6.79(2.37)	1.48	0.14
HINS	3.66(1.71)	4.15(1.77)	-2.63	0.01*
HILL	1.65(5.79)	1.09(4.75)	1.09	0.27
HTRA	0.78(0.42)	0.84(0.36)	-1.75	0.08
HRES	3.38(1.89)	3.21(1.96)	0.84	0.40
HACC	11.96(10.68)	11.87(9.32)	0.10	0.92
HNET	20.13(7.66)	19.55(7.99)	0.70	0.48
HMEM	0.46(1.31)	0.36(1.17)	0.79	0.43
กลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจ				
ESUB	4.32(1.15)	4.38(1.11)	-0.52	0.60
EBAL	0.52(0.50)	0.52(0.50)	0.06	0.95
EFIR	21.34(5.46)	22.92(5.03)	3.00	0.00**
ECUM	39,148.03(88,026.48)	37,523.74(98,836.44)	0.16	0.87
EFOP	0.88(2.92)	0.52(1.09)	1.24	0.22
ENPO	30.19(7.04)	29.75(6.24)	0.66	0.51

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 โสด, แยกกันอยู่, หม้าย, หย่าร้าง	กลุ่ม 2 สมรสอยู่ด้วยกัน		
EFAC	0.07(1.29)	0.01(0.95)	-0.73	0.47
EDER	1.00(1.23)	0.87(0.87)	1.05	0.30
EVAD	0.53(1.13)	0.76(1.22)	-1.96	0.05*
ENET	21.64(8.39)	21.95(8.88)	-0.35	0.73
EMEM	0.34(0.55)	0.36(0.70)	-0.35	0.72
กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
RFAC	0.08(1.03)	-0.01(0.99)	0.88	0.38
RSUF	16.51(7.37)	15.65(7.11)	1.15	0.25
RQUA	14.20(5.58)	13.22(5.77)	1.65	0.10
RMAN	15.87(6.92)	14.83(6.99)	1.43	0.15
RMAI	31.27(10.21)	30.03(10.74)	1.12	0.26
RNET	20.64(8.73)	19.20(8.39)	1.65	0.10
RMEM	0.11(0.40)	0.12(0.46)	-0.17	0.86
กลุ่มตัวแปรด้านจิตใจ				
MPSO	30.50(5.36)	30.71(5.19)	-0.39	0.71
MDIA	43.46(6.69)	44.21(7.00)	-1.04	0.30
MSCO	33.26(5.63)	33.83(5.09)	-1.06	0.29
MRES	39.28(5.71)	40.29(5.32)	-1.80	0.07
MSES	32.91(4.77)	33.78(4.16)	-1.98	0.05*
MIEC	16.09(3.54)	16.44(3.73)	-0.91	0.36
MACH	50.63(7.84)	51.05(7.99)	-0.51	0.61
MSRS	24.89(3.84)	25.25(3.56)	-0.97	0.33
MPCO	45.17(6.93)	45.99(6.77)	-1.17	0.24
กลุ่มตัวแปรด้านสังคมวัฒนธรรม				
SLEA	75.30(11.12)	76.62(10.77)	-1.17	0.24
SADJ	34.23(6.07)	35.16(5.47)	-1.49	0.14
SCOM	39.54(6.22)	39.04(6.90)	0.71	0.48
SDEV	6.63(15.44)	5.32(9.84)	0.85	0.40
SCOO	26.96(5.11)	27.77(4.38)	-1.74	0.08
SPAR	28.10(8.29)	27.98(8.85)	0.14	0.89
SCON	29.64(9.34)	28.43(10.24)	1.14	0.25
SNET	22.71(5.40)	23.43(5.79)	-1.20	0.23

หมายเหตุ: * $P < .05$ ** $P < .01$

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว
จำแนกตามที่พักอาศัยของหัวหน้าครอบครัว

ตัวแปร	X(S.D.)		t	P
	กลุ่ม 1 บ้านของผู้อื่น	กลุ่ม 2 บ้านตนเอง		
กลุ่มตัวแปรด้านเทคโนโลยี				
TSUF	6.32(1.71)	6.48(1.71)	-0.97	0.33
TQUA	6.66(1.74)	6.88(1.70)	-1.34	0.18
TACC	14.98(3.88)	14.75(4.00)	0.60	0.55
TPLA	18.21(3.36)	18.66(3.26)	-1.39	0.17
TAPP	15.16(6.82)	14.21(6.29)	1.55	0.12
TDEV	9.18(4.01)	8.55(3.92)	1.67	0.09
TINQ	14.33(5.20)	13.93(5.41)	0.78	0.44
TMAI	5.80(2.23)	5.73(2.11)	0.31	0.76
TNET	4.97(2.13)	4.95(2.08)	0.09	0.93
TMEM	0.28(0.96)	0.21(0.86)	0.86	0.39
กลุ่มตัวแปรด้านสาธารณสุข				
HBEH	98.78(10.61)	98.59(10.69)	0.19	0.85
HKNO	5.38(1.50)	5.34(1.40)	0.30	0.77
HPRO	12.03(2.40)	11.69(2.42)	1.49	0.14
HPRT	9.56(1.21)	9.32(1.50)	1.76	0.08
HCUR	9.80(1.73)	9.29(1.66)	3.11	0.00**
HREH	7.31(2.17)	6.75(2.40)	2.50	0.01*
HINS	4.50(1.96)	4.00(1.72)	2.68	0.01*
HILL	1.58(6.24)	1.09(4.60)	1.03	0.31
HTRA	0.84(0.37)	0.83(0.37)	0.06	0.95
HRES	3.42(1.87)	3.20(1.97)	1.17	0.24
HACC	11.94(10.83)	11.87(9.24)	0.08	0.94
HNET	20.27(7.11)	19.51(8.10)	1.09	0.28
HMEM	0.36(1.16)	0.45(1.21)	0.73	0.47
กลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจ				
ESUB	4.36(1.18)	4.37(1.11)	-0.11	0.91
EBAL	0.50(0.50)	0.52(0.50)	-0.51	0.61
EFIR	22.21(4.96)	22.80(5.14)	-1.20	0.23
ECUM	39,439.06(109,285.93)	37,418.79(95,111.74)	0.22	0.83
EFOP	0.57(1.65)	0.57(1.45)	0.03	0.97
ENPO	29.63(4.47)	29.85(6.33)	-0.35	0.73

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}$ (S.D.)		t	P
	กลุ่ม 1 บ้านของผู้อื่น	กลุ่ม 2 บ้านตนเอง		
EFAC	-0.08(1.25)	0.01(0.95)	-0.91	0.37
EDER	0.91(0.95)	0.89(0.92)	0.31	0.76
EVAD	0.59(1.11)	0.76(1.22)	-1.61	0.11
ENET	21.74(7.98)	21.94(8.96)	-0.25	0.80
EMEM	0.42(0.66)	0.35(0.68)	1.15	0.25
กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
RFAC	0.16(1.08)	-0.02(0.98)	1.96	0.05*
RSUF	16.11(7.45)	15.70(7.09)	0.59	0.55
RQUA	13.98(5.89)	13.23(5.72)	1.36	0.17
RMAN	15.70(6.90)	14.83(7.00)	1.29	0.20
RMAI	29.98(10.47)	30.24(10.72)	-0.25	0.81
RNET	19.45(8.14)	19.38(8.51)	0.08	0.94
RMEM	0.13(0.42)	0.12(0.45)	0.12	0.90
กลุ่มตัวแปรด้านจิตใจ				
MPSO	31.10(4.61)	30.60(5.31)	0.99	0.32
MDIA	44.09(7.15)	44.11(6.93)	-0.04	0.97
MSCO	33.18(5.54)	33.86(5.09)	-1.37	0.17
MRES	39.95(5.17)	40.19(5.43)	-0.48	0.63
MSES	33.39(4.46)	33.71(4.22)	-0.79	0.43
MIEC	16.59(3.38)	16.36(3.77)	0.63	0.53
MACH	50.97(8.00)	51.00(7.96)	-0.03	0.97
MSRS	25.26(3.39)	25.20(3.64)	0.19	0.85
MPCO	46.04(7.11)	45.85(6.74)	0.29	0.78
กลุ่มตัวแปรด้านสังคมวัฒนธรรม				
SLEA	78.08(10.08)	76.51(10.96)	-0.42	0.68
SADJ	35.10(6.03)	35.03(5.47)	0.14	0.89
SCOM	39.63(6.83)	39.01(6.81)	0.94	0.35
SDEV	7.87(16.23)	5.05(9.31)	1.91	0.06
SCOO	27.15(4.39)	27.76(4.50)	-1.42	0.16
SPAR	27.87(7.62)	28.02(8.98)	-0.20	0.86
SCON	28.88(9.51)	27.54(10.25)	0.35	0.72
SNET	22.88(5.83)	23.42(5.72)	-0.96	0.33

หมายเหตุ: * $P < .05$ ** $P < .01$

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว
จำแนกตามการมีเงินเหลือเก็บของครอบครัว

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่มีเงินเก็บ	กลุ่ม 2 มีเงินเก็บ		
กลุ่มตัวแปรด้านเทคโนโลยี				
TSUF	6.22(1.80)	6.64(1.62)	-3.51	0.00**
TQUA	6.60(1.77)	7.05(1.62)	-3.76	0.00**
TACC	13.70(4.08)	15.64(3.71)	-6.99	0.00**
TPLA	18.10(3.40)	18.97(3.14)	-3.77	0.00**
TAPP	13.75(6.28)	14.84(6.43)	-2.41	0.02*
TDEV	8.10(3.74)	9.08(4.03)	-3.51	0.00**
TINQ	12.94(5.24)	14.79(5.36)	-4.91	0.00**
TMAI	5.43(2.15)	5.99(2.08)	-3.79	0.00**
TNET	4.55(1.95)	5.27(2.14)	-4.92	0.00**
TMEM	0.16(0.71)	0.27(0.98)	-1.89	0.06
กลุ่มตัวแปรด้านสาธารณสุข				
HBEH	97.47(11.09)	99.53(10.25)	-2.73	0.01*
HKNO	5.16(1.51)	5.50(1.32)	-3.30	0.00**
HPRO	11.41(2.47)	12.01(2.34)	-3.53	0.00**
HPRT	9.13(1.37)	9.52(1.50)	-3.87	0.00**
HCUR	9.22(1.64)	9.48(1.70)	-2.20	0.03*
HREH	6.31(2.39)	7.25(2.27)	-5.71	0.00**
HINS	4.12(1.82)	4.05(1.73)	.55	0.58
HILL	1.27(5.50)	1.06(4.36)	.61	0.54
HTRA	0.80(0.40)	0.86(0.35)	-2.40	0.02*
HRES	2.71(1.82)	3.64(1.94)	-6.96	0.00**
HACC	12.68(9.92)	11.28(9.14)	2.08	0.04*
HNET	18.07(7.68)	20.82(7.97)	-4.95	0.00**
HMEM	0.38(1.31)	0.37(1.10)	.11	0.91
กลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจ				
ESUB	4.14(1.29)	4.54(0.93)	-4.89	0.00**
EBAL	0.39(0.49)	0.62(0.49)	-6.39	0.00**
EFIR	22.02(5.44)	23.24(4.79)	-3.12	0.00**
ECUM	0.00(0.00)	66,705.05(122,057.21)	-11.67	0.00**
EFOP	0.60(1.24)	0.55(1.63)	0.44	0.66
ENPO	28.43(6.28)	30.86(6.21)	-5.47	0.00**

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่มีเงินเก็บ	กลุ่ม 2 มีเงินเก็บ		
EFAC	-0.17(1.03)	0.13(0.96)	-4.30	0.00**
EDER	0.97(0.99)	0.82(0.86)	2.24	0.03*
EVAD	0.57(1.00)	0.86(1.33)	-3.53	0.00**
ENET	20.17(8.58)	23.24(8.77)	-4.98	0.00**
EMEM	0.24(0.46)	0.51(0.77)	-4.96	0.00**
กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
RFAC	-0.21(0.97)	0.16(1.00)	-5.24	0.00**
RSUF	14.72(7.19)	16.56(7.03)	-3.65	0.00**
RQUA	12.33(5.71)	14.12(5.67)	-4.42	0.00**
RMAN	14.14(6.74)	15.59(7.12)	-2.94	0.00**
RMAI	28.75(11.01)	31.29(10.31)	-3.37	0.00**
RNET	18.06(8.35)	20.41(8.41)	-3.94	0.00**
RMEM	0.07(0.40)	0.16(0.48)	-2.57	0.01*
กลุ่มตัวแปรด้านจิตใจ				
MPSO	29.73(5.25)	31.41(5.07)	-4.58	0.00**
MDIA	42.74(7.13)	45.16(6.65)	-4.97	0.00**
MSCO	33.30(5.38)	34.09(4.96)	-2.14	0.03*
MRES	39.32(5.68)	40.81(5.06)	-3.86	0.00**
MSES	33.40(4.40)	33.87(4.14)	-1.56	0.12
MIEC	15.84(3.72)	16.82(3.65)	-3.74	0.00**
MACH	49.85(8.22)	51.89(7.66)	-3.64	0.00**
MSRS	24.67(3.90)	25.61(3.30)	-3.60	0.00**
MPCO	44.72(6.68)	46.78(6.73)	-4.32	0.00**
กลุ่มตัวแปรด้านสังคมวัฒนธรรม				
SLEA	74.50(11.32)	77.94(10.15)	-4.47	0.00**
SADJ	34.12(5.39)	35.76(5.60)	-4.19	0.00**
SCOM	37.93(6.87)	40.00(6.64)	-4.31	0.00**
SDEV	3.97(7.83)	6.68(12.43)	-3.79	0.00**
SCOO	26.96(4.70)	28.22(4.24)	-3.94	0.00**
SPAR	26.09(8.68)	29.47(8.59)	-5.51	0.00**
SCON	26.83(9.87)	29.95(10.14)	-4.37	0.00**
SNET	22.30(5.84)	24.11(5.53)	-4.50	0.00**

หมายเหตุ: * $P < .05$ ** $P < .01$

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว
จำแนกตามการกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพของหัวหน้าครอบครัว

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่ต้องกู้	กลุ่ม 2 ต้องกู้		
กลุ่มตัวแปรด้านเทคโนโลยี				
TSUF	6.67(1.79)	6.32(1.64)	2.76	0.01*
TQUA	7.13(1.77)	6.68(1.64)	3.70	0.00**
TACC	15.20(4.06)	14.53(3.91)	2.33	0.02*
TPLA	18.84(3.45)	18.43(3.16)	1.74	0.08
TAPP	14.24(6.51)	14.44(6.30)	-0.44	0.66
TDEV	8.52(3.95)	8.74(3.39)	-0.76	0.45
TINQ	13.75(5.32)	14.14(5.42)	-1.01	0.31
TMAI	5.75(2.06)	5.74(2.17)	0.10	0.92
TNET	4.92(2.07)	4.98(2.10)	-0.37	0.71
TMEM	0.15(0.60)	0.27(1.01)	-2.03	0.04*
กลุ่มตัวแปรด้านสาธารณสุข				
HBEH	100.60(10.34)	97.73(10.77)	3.04	0.00**
HKNO	5.33(1.58)	5.37(1.30)	-0.38	0.70
HPRO	11.87(2.43)	11.67(2.40)	1.14	0.25
HPRT	9.39(1.56)	9.33(1.40)	0.58	0.56
HCUR	9.32(1.82)	9.40(1.59)	-0.59	0.55
HREH	6.95(2.39)	6.77(2.35)	1.04	0.30
HINS	3.79(1.75)	4.27(1.76)	-3.77	0.00**
HILL	1.45(5.45)	0.99(4.52)	1.26	0.21
HTRA	0.82(0.38)	0.84(0.37)	-0.59	0.56
HRES	3.41(2.07)	3.14(1.87)	1.92	0.06
HACC	11.92(9.72)	11.86(9.38)	0.09	0.93
HNET	19.47(7.91)	19.72(7.98)	-0.44	0.66
HMEM	0.34(1.11)	0.40(1.24)	-0.74	0.46
กลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจ				
ESUB	4.45(1.06)	4.32(1.15)	1.58	0.11
EBAL	0.71(0.45)	0.40(0.49)	9.27	0.00**
EFIR	22.79(5.12)	22.67(4.85)	0.32	0.75
ECUM	59,477.12(135,093.58)	23,965.39(59,134.07)	4.39	0.00**
EFOP	0.46(1.24)	0.64(1.60)	-1.80	0.07
ENPO	29.85(6.67)	29.78(6.15)	0.16	0.87

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่ต้องกู้	กลุ่ม 2 ต้องกู้		
EFAC	0.08(1.02)	0.05(0.98)	2.00	0.05*
EDER	0.78(0.80)	0.96(0.99)	-2.75	0.01*
EVAD	0.61(1.15)	0.81(1.24)	-2.38	0.02*
ENET	20.77(8.67)	22.62(8.83)	-2.92	0.00**
EMEM	0.32(0.63)	0.39(0.71)	-1.31	0.19
กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
RFAC	0.07(0.97)	0.04(1.02)	-1.54	0.12
RSUF	15.55(6.83)	15.90(7.35)	-0.70	0.49
RQUA	13.13(5.40)	13.48(5.96)	-0.88	0.38
RMAN	14.65(6.98)	15.16(6.99)	-1.01	0.31
RMAI	29.70(11.01)	30.51(10.46)	-1.05	0.29
RNET	18.48(8.39)	19.96(8.45)	-2.42	0.02*
RMEM	0.12(0.44)	0.13(0.46)	-0.33	0.75
กลุ่มตัวแปรด้านจิตใจ				
MPSO	30.83(5.27)	30.60(5.18)	0.61	0.54
MDIA	44.31(7.22)	44.00(6.80)	0.62	0.54
MSCO	34.03(5.09)	33.59(5.22)	1.18	0.24
MRES	40.15(5.57)	40.17(5.27)	-0.06	0.95
MSES	33.64(4.26)	33.68(4.26)	-0.15	0.88
MIEC	16.42(3.73)	16.38(3.70)	0.17	0.87
MACH	51.33(8.21)	50.79(7.80)	0.93	0.35
MSRS	25.09(3.74)	25.29(3.51)	-0.77	0.44
MPCO	45.71(7.03)	46.02(6.63)	-0.64	0.52
กลุ่มตัวแปรด้านสังคมวัฒนธรรม				
SLEA	76.53(10.80)	76.43(10.82)	0.13	0.90
SADJ	35.12(5.61)	35.00(5.54)	0.28	0.78
SCOM	40.11(7.00)	38.48(6.63)	3.32	0.00**
SDEV	4.59(7.66)	6.07(12.29)	-2.10	0.04*
SCOO	27.61(4.58)	27.71(4.43)	-0.32	0.75
SPAR	28.34(9.05)	27.79(8.60)	0.87	0.39
SCON	28.58(10.37)	28.62(9.99)	-0.05	0.96
SNET	23.41(5.66)	23.29(5.80)	0.31	0.76

หมายเหตุ: * P < .05 ** P < .01

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว
จำแนกตามการมีหนี้สินรวมของครอบครัว

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่มีหนี้สิน	กลุ่ม 2 มีหนี้สิน		
กลุ่มตัวแปรด้านเทคโนโลยี				
TSUF	6.54(1.81)	6.42(1.67)	0.80	0.43
TQUA	6.98(1.79)	6.80(1.67)	1.22	0.22
TACC	14.73(3.82)	14.81(4.03)	-0.24	0.81
TPLA	18.34(3.51)	18.67(3.19)	-1.26	0.21
TAPP	14.26(6.16)	14.40(6.46)	-0.28	0.78
TDEV	8.38(3.79)	8.74(3.98)	-1.16	0.25
TINQ	13.45(5.44)	14.18(5.35)	-1.68	0.09
TMAI	5.46(2.17)	5.84(2.10)	-2.28	0.02*
TNET	4.77(2.06)	5.02(2.09)	-1.48	0.14
TMEM	0.14(0.62)	0.25(0.95)	-1.82	0.07
กลุ่มตัวแปรด้านสาธารณสุข				
HBEH	99.18(10.30)	98.42(10.80)	0.88	0.38
HKNO	5.23(1.53)	5.39(1.37)	-1.44	0.15
HPRO	11.50(2.53)	11.82(2.38)	-1.64	0.10
HPRT	9.30(1.61)	9.37(1.40)	-0.58	0.56
HCUR	9.11(1.79)	9.46(1.64)	-2.59	0.01*
HREH	6.38(2.50)	7.00(2.30)	-3.26	0.00**
HINS	3.71(1.75)	4.21(1.76)	-3.56	0.00**
HILL	1.68(6.35)	0.99(4.27)	1.47	0.14
HTRA	0.77(0.42)	0.86(0.35)	-2.62	0.01*
HRES	3.08(2.04)	3.29(1.92)	-1.34	0.18
HACC	12.04(9.95)	11.82(9.35)	0.28	0.78
HNET	19.22(8.05)	19.77(7.91)	-0.86	0.39
HMEM	0.35(1.14)	0.38(1.21)	-0.30	0.76
กลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจ				
ESUB	4.44(1.04)	4.35(1.14)	1.03	0.31
EBAL	0.71(0.45)	0.45(0.50)	7.06	0.00**
EFIR	22.22(5.79)	22.88(4.84)	-1.47	0.14
ECUM	60,846.38(143,127)	29,624.15(73,517.16)	3.02	0.03*
EFOP	0.52(1.47)	0.59(1.47)	-0.54	0.59
ENPO	29.51(7.03)	29.92(6.10)	-0.55	0.59

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่มีหนี้สิน	กลุ่ม 2 มีหนี้สิน		
EFAC	0.15(1.01)	-0.05(0.99)	2.56	0.01*
EDER	0.79(0.83)	0.93(0.96)	-1.83	0.06
EVAD	0.58(1.10)	0.79(1.24)	-2.27	0.02*
ENET	20.69(9.01)	22.34(8.70)	-2.34	0.02*
EMEM	0.29(0.65)	0.38(0.69)	-1.70	0.09
กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
RFAC	-0.11(0.90)	0.04(1.03)	-1.96	0.05*
RSUF	15.37(6.70)	15.91(7.29)	-0.94	0.35
RQUA	12.90(5.11)	13.51(5.95)	-1.41	0.16
RMAN	14.69(7.08)	15.07(6.96)	-0.67	0.50
RMAI	29.44(11.31)	30.46(10.44)	-1.19	0.23
RNET	18.60(8.87)	19.67(8.28)	-1.57	0.12
RMEM	0.09(0.42)	0.13(0.46)	-1.21	0.23
กลุ่มตัวแปรด้านจิตใจ				
MPSO	30.38(5.38)	30.79(5.15)	-0.97	0.33
MDIA	43.61(7.37)	44.28(6.81)	-1.21	0.23
MSCO	34.02(5.24)	33.66(5.14)	0.87	0.39
MRES	39.60(5.67)	40.35(5.32)	-1.75	0.08
MSES	33.45(4.30)	33.74(4.24)	-0.84	0.40
MIEC	16.28(3.80)	16.44(3.67)	-0.53	0.60
MACH	50.60(8.65)	51.13(7.71)	-0.84	0.40
MSRS	25.17(3.85)	25.22(3.51)	-0.17	0.86
MPCO	45.10(7.04)	46.16(6.69)	-1.94	0.53
กลุ่มตัวแปรด้านสังคมวัฒนธรรม				
SLEA	75.55(11.34)	76.76(10.62)	-1.39	0.17
SADJ	34.54(5.45)	34.21(5.60)	-1.51	0.13
SCOM	38.96(7.38)	39.16(6.61)	-0.35	0.73
SDEV	4.02(7.62)	6.01(11.61)	-2.81	0.00**
SCOO	27.43(4.81)	27.75(4.37)	-0.89	0.37
SPAR	27.53(9.07)	28.16(8.67)	-0.89	0.37
SCON	28.22(10.94)	28.72(9.84)	-0.62	0.54
SNET	22.90(6.00)	23.48(5.64)	-1.27	0.21

หมายเหตุ: * $P < .05$ ** $P < .01$

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว
จำแนกตามการมีไฟฟ้าใช้ของครอบครัว

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่มี	กลุ่ม 2 มี		
กลุ่มตัวแปรด้านเทคโนโลยี				
TSUF	5.50(2.27)	6.47(1.70)	-1.78	0.07
TQUA	6.1(2.69)	6.86(1.69)	-0.89	0.40
TACC	14.40(4.79)	14.80(3.97)	-0.31	0.75
TPLA	16.00(4.24)	18.62(3.26)	-2.52	0.01*
TAPP	16.10(7.89)	14.34(6.36)	0.87	0.39
TDEV	10.50(5.44)	8.62(3.91)	1.50	0.13
TINQ	14.20(7.50)	13.99(5.35)	0.13	0.90
TMAI	5.60(2.95)	5.75(2.12)	-0.22	0.83
TNET	4.80(2.30)	4.96(2.08)	-0.24	0.81
TMEM	0.00(0.00)	0.22(0.88)	-7.17	0.00**
กลุ่มตัวแปรด้านสาธารณสุข				
HBEH	90.30(15.06)	98.72(10.57)	-2.49	0.01*
HKNO	5.60(0.84)	5.35(1.42)	0.57	0.57
HPRO	11.90(1.66)	11.74(2.43)	0.21	0.83
HPRT	9.50(1.08)	9.35(1.46)	0.32	0.75
HCUR	9.20(1.23)	9.37(1.69)	-0.32	0.75
HREH	7.10(2.47)	6.83(2.36)	0.36	0.72
HINS	4.60(1.20)	4.08(1.78)	0.93	0.35
HILL	3.09(6.66)	1.14(4.87)	1.25	0.21
HTRA	0.80(0.42)	0.83(0.37)	-0.29	0.77
HRES	2.30(1.50)	3.25(1.96)	-1.53	0.13
HACC	13.60(10.37)	11.86(9.50)	0.58	0.56
HNET	16.50(7.28)	19.67(7.95)	-1.25	0.21
HMEM	0.00(0.00)	0.38(1.20)	-1.00	0.32
กลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจ				
ESUB	4.20(1.75)	4.37(1.11)	-0.48	0.63
EBAL	0.20(0.42)	0.52(0.50)	-2.41	0.04*
EFIR	23.00(4.60)	22.71(5.12)	0.18	0.86
ECUM	8,400.00(13,623.51)	38,106.49(97,967.21)	-0.96	0.34
EFOP	0.46(0.28)	0.57(1.48)	-0.24	0.81
ENPO	29.90(7.08)	29.81(6.34)	0.04	0.96

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่มี	กลุ่ม 2 มี		
EFAC	-0.16(0.87)	0.001(1.00)	-0.50	0.62
EDER	1.07(0.92)	0.89(0.93)	0.60	0.55
EVAD	0.70(0.82)	0.73(1.21)	-0.09	0.93
ENET	19.20(7.25)	21.94(8.82)	-0.98	0.33
EMEM	0.00(0.00)	0.37(0.68)	-15.17	0.00**
กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
RFAC	0.79(0.89)	0.009(1.00)	2.51	0.01*
RSUF	20.20(5.29)	15.71(7.15)	1.98	0.05*
RQUA	16.30(6.75)	13.31(5.73)	1.64	0.10
RMAN	14.80(6.93)	14.97(6.99)	-0.08	0.94
RMAI	31.30(11.94)	30.18(10.67)	0.33	0.74
RNET	0.10(0.32)	0.12(0.45)	-0.16	0.87
RMEM	0.10(0.32)	0.12(0.45)	-0.16	0.87
กลุ่มตัวแปรด้านจิตใจ				
MPSO	31.60(4.43)	30.67(5.22)	0.56	0.57
MDIA	44.50(7.01)	44.10(6.96)	0.18	0.86
MSCO	35.40(4.30)	33.73(5.18)	1.01	0.31
MRES	39.60(5.95)	40.16(5.39)	-0.033	0.74
MSES	32.30(4.32)	33.68(4.25)	-1.02	0.31
MIEC	15.50(2.46)	16.41(3.72)	-0.77	0.44
MACH	50.40(7.24)	51.00(7.98)	-0.24	0.81
MSRS	24.20(3.61)	25.22(3.60)	-0.89	0.38
MPCO	45.90(7.16)	45.88(6.80)	0.01	0.99
กลุ่มตัวแปรด้านสังคมวัฒนธรรม				
SLEA	72.90(12.22)	76.49(10.80)	-1.04	0.30
SADJ	33.20(5.45)	35.06(5.56)	-1.05	0.29
SCOM	35.70(8.03)	39.15(6.79)	-1.59	0.11
SDEV	9.60(17.18)	5.44(10.65)	0.76	0.46
SCOO	27.80(3.19)	27.66(4.50)	0.10	0.92
SPAR	22.80(8.38)	28.06(8.77)	-1.89	0.06
SCON	23.80(9.85)	28.65(10.13)	-1.51	0.13
SNET	20.30(6.29)	23.37(5.73)	-1.68	0.09

หมายเหตุ: * $P < .05$ ** $P < .01$

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว
จำแนกตามการมีน้ำประปาใช้ของครอบครัว

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่มี	กลุ่ม 2 มี		
กลุ่มตัวแปรด้านเทคโนโลยี				
TSUF	6.40(1.81)	6.47(1.67)	-0.53	0.60
TQUA	6.71(1.74)	6.91(1.68)	-1.47	0.14
TACC	14.58(3.96)	14.87(3.99)	-0.92	0.36
TPLA	18.62(3.40)	18.57(3.24)	0.19	0.85
TAPP	14.03(6.18)	14.49(6.46)	-0.94	0.35
TDEV	8.81(3.99)	8.59(3.91)	0.73	0.47
TINQ	13.69(5.21)	14.12(5.44)	-1.03	0.31
TMAI	5.87(2.13)	5.70(2.12)	1.03	0.31
TNET	4.97(2.09)	4.95(2.09)	0.16	0.87
TMEM	0.18(0.91)	0.24(0.86)	-0.87	0.39
กลุ่มตัวแปรด้านสาธารณสุข				
HBEH	97.02(10.65)	99.23(10.63)	-2.69	0.01*
HKNO	5.38(1.41)	5.34(1.41)	0.38	0.70
HPRO	11.54(2.51)	11.82(2.38)	-1.45	0.15
HPRT	9.30(1.32)	9.37(1.51)	-0.62	0.54
HCUR	9.36(1.70)	9.37(1.67)	-0.10	0.92
HREH	6.86(2.34)	6.83(2.38)	0.17	0.86
HINS	4.29(1.80)	4.00(1.75)	2.14	0.03*
HILL	0.84(2.38)	1.30(5.59)	-1.22	0.23
HTRA	0.84(0.37)	0.83(0.37)	0.25	0.80
HRES	3.21(1.94)	3.25(1.96)	-0.24	0.81
HACC	10.98(9.72)	12.25(9.40)	-1.72	0.09
HNET	19.49(7.78)	19.67(8.02)	-0.29	0.77
HMEM	0.32(1.09)	0.40(1.23)	-0.86	0.39
กลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจ				
ESUB	4.36(1.05)	4.37(1.14)	-0.14	0.89
EBAL	0.47(0.50)	0.54(0.50)	-1.73	0.08
EFIR	22.95(4.93)	22.60(5.18)	0.87	0.38
ECUM	41,659.30(108,293.51)	35,721.56(92,227.40)	0.78	0.43
EFOP	0.44(0.49)	0.62(1.71)	-1.54	0.13
ENPO	30.70(6.40)	29.44(6.29)	2.54	0.01*

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่มี	กลุ่ม 2 มี		
EFAC	0.06(0.98)	-0.02(1.01)	1.18	0.24
EDER	0.90(0.88)	0.89(0.94)	0.16	0.88
EVAD	0.80(1.24)	0.71(1.20)	0.90	0.37
ENET	21.64(8.62)	22.00(8.89)	-0.52	0.60
EMEM	0.29(0.64)	0.39(0.69)	-1.98	0.05*
กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
RFAC	0.014(0.98)	0.005(1.01)	2.54	0.01*
RSUF	15.89(6.86)	15.71(7.27)	0.32	0.75
RQUA	13.34(5.51)	13.35(5.58)	-0.02	0.99
RMAN	15.12(7.17)	14.92(6.92)	0.36	0.72
RMAI	30.01(10.88)	30.31(10.58)	-0.36	0.72
RNET	19.26(8.39)	19.45(8.49)	-0.29	0.77
RMEM	0.11(0.37)	0.13(0.48)	-0.69	0.49
กลุ่มตัวแปรด้านจิตใจ				
MPSO	31.19(5.20)	30.47(5.20)	1.78	0.08
MDIA	45.03(7.15)	43.74(6.86)	2.38	0.02*
MSCO	34.11(4.75)	33.61(5.32)	1.24	0.21
MRES	40.27(5.50)	40.11(5.35)	0.38	0.71
MSES	33.94(4.35)	33.56(4.21)	1.14	0.25
MIEC	16.62(3.77)	16.31(3.68)	1.06	0.29
MACH	51.59(7.77)	50.75(8.04)	1.36	0.17
MSRS	25.30(3.47)	25.16(3.66)	0.50	0.62
MPCO	45.93(7.21)	45.86(6.34)	0.15	0.88
กลุ่มตัวแปรด้านสังคมวัฒนธรรม				
SLEA	77.51(10.37)	76.00(10.98)	1.80	0.07
SADJ	35.33(5.92)	34.94(5.40)	0.88	0.38
SCOM	39.63(6.79)	38.90(6.83)	1.38	0.17
SDEV	5.85(11.50)	5.36(10.45)	0.58	0.56
SCOO	27.78(4.61)	27.62(4.44)	0.44	0.66
SPAR	28.13(8.90)	27.96(8.73)	0.24	0.81
SCON	29.34(10.42)	28.32(10.00)	1.30	0.20
SNET	23.45(5.69)	23.29(5.77)	0.36	0.72

หมายเหตุ: * $P < .05$

**ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึ่งตนเองของครอบครัว
จำแนกตามการใช้น้ำบาดาล**

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่ใช้	กลุ่ม 2 ใช้		
กลุ่มตัวแปรด้านเทคโนโลยี				
TSUF	6.41(1.76)	6.60(1.58)	-1.50	0.13
TQUA	6.80(1.73)	6.99(1.62)	-1.48	0.14
TACC	14.66(4.00)	15.10(3.95)	-1.43	0.15
TPLA	18.39(3.34)	19.07(3.09)	-2.71	0.01*
TAPP	14.36(6.46)	14.38(6.26)	-0.02	0.98
TDEV	8.60(3.95)	8.73(3.91)	-0.46	0.65
TINQ	13.93(5.43)	14.14(5.28)	-0.52	0.60
TMAI	5.64(2.09)	5.98(2.18)	-2.13	0.03*
TNET	4.89(2.10)	5.08(2.07)	-1.16	0.25
TMEM	0.26(0.97)	0.14(0.60)	2.00	0.05*
กลุ่มตัวแปรด้านสาธารณสุข				
HBEH	98.53(11.22)	98.80(9.43)	-0.34	0.73
HKNO	5.31(1.43)	5.43(1.39)	-1.18	0.24
HPRO	11.71(2.41)	11.78(2.44)	-0.37	0.71
HPRT	9.33(1.48)	9.40(1.41)	-0.64	0.52
HCUR	9.35(1.68)	9.41(1.69)	-0.48	0.63
HREH	6.82(2.23)	6.84(2.64)	-0.10	0.92
HINS	3.97(1.74)	4.34(1.81)	-2.69	0.01*
HILL	1.20(5.22)	1.09(4.16)	0.31	0.75
HTRA	0.84(0.36)	0.81(0.39)	1.25	0.21
HRES	3.21(1.96)	3.30(1.95)	-0.64	0.53
HACC	11.59(8.52)	12.65(11.39)	-1.32	0.19
HNET	19.75(7.98)	19.38(7.86)	0.60	0.55
HMEM	0.36(1.10)	0.40(1.34)	-0.43	0.67
กลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจ				
ESUB	4.41(1.07)	4.27(1.21)	1.61	0.11
EBAL	0.53(0.50)	0.51(0.50)	0.45	0.65
EFIR	22.60(5.30)	23.01(4.67)	-1.06	0.29
ECUM	35,284.01(94,465.89)	43,670.56(104,297.35)	-1.13	0.26
EFOP	0.60(1.42)	0.52(1.59)	0.69	0.49
ENPO	29.45(6.26)	30.62(6.50)	-2.41	0.02*

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}(S.D.)$		t	P
	กลุ่ม 1 ไม่ใช้	กลุ่ม 2 ใช้		
EFAC	-0.01(0.96)	0.03(1.08)	-0.56	0.58
EDER	0.92(0.95)	0.82(0.87)	1.35	0.18
EVAD	0.72(1.20)	0.78(1.22)	-0.61	0.54
ENET	21.99(8.85)	21.82(8.74)	0.25	0.80
EMEM	0.34(0.63)	0.38(0.74)	-0.77	0.44
กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
RFAC	0.05(2.96)	0.12(1.08)	-2.17	0.03*
RSUF	15.52(7.06)	16.35(7.35)	-1.52	0.13
RQUA	13.06(5.63)	14.03(5.98)	-2.21	0.03*
RMAN	15.32(7.09)	14.16(6.71)	2.18	0.03*
RMAI	30.51(10.55)	29.56(11.00)	1.18	0.24
RNET	19.56(8.58)	19.00(8.20)	0.87	0.38
RMEM	0.12(0.47)	0.13(0.40)	-0.27	0.79
กลุ่มตัวแปรด้านจิตใจ				
MPSO	30.29(5.23)	31.52(5.07)	-3.11	0.00**
MDIA	43.60(7.00)	45.18(6.80)	-3.00	0.00**
MSCO	33.42(5.08)	34.43(5.29)	-2.60	0.01*
MRES	39.71(5.50)	41.12(5.06)	-3.47	0.00**
MSES	33.38(4.22)	34.30(4.31)	-2.84	0.00**
MIEC	16.24(3.67)	16.74(3.80)	-1.78	0.08
MACH	50.34(8.12)	52.40(7.44)	-3.42	0.00**
MSRS	24.97(3.74)	25.72(3.24)	-2.88	0.00**
MPCO	45.55(6.88)	46.56(6.59)	-1.95	0.05*
กลุ่มตัวแปรด้านสังคมวัฒนธรรม				
SLEA	75.75(10.93)	77.94(10.49)	-2.67	0.01*
SADJ	34.59(5.52)	36.00(5.57)	-3.35	0.00**
SCOM	38.53(6.79)	40.38(6.76)	-3.58	0.00**
SDEV	5.32(11.02)	5.98(10.19)	-0.80	0.42
SCOO	27.40(4.54)	28.25(4.36)	-2.49	0.01*
SPAR	27.68(8.64)	28.76(9.08)	-1.61	0.11
SCON	28.27(9.93)	29.43(10.55)	-1.51	0.13
SNET	23.05(5.80)	23.98(5.59)	-2.12	0.03*

หมายเหตุ: * $P < .05$ ** $P < .01$

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการพึงตนเอง ระหว่างกลุ่มครอบครัวที่มีภูมิหลังต่างกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการพึงตนเองของครอบครัวในตัวแปรต่าง ๆ ทั้ง 58 ตัวแปร ระหว่างกลุ่มครอบครัวที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance) ในกรณีที่ตัวแปรภูมิหลังของครอบครัวที่นำมาศึกษาเป็นตัวแปรจัดประเภทแบบแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม (polytomous variable) ตัวแปรภูมิหลังที่นำมาวิเคราะห์ในตอนนี้มีทั้งหมด 6 ตัวแปร ประกอบด้วย เขตภูมิภาคที่ครอบครัวตั้งอยู่ (a = ภาคกลาง, b = ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, c = ภาคเหนือ, d = ภาคใต้) อายุของหัวหน้าครอบครัว (a = ตั้งแต่ 30 ปีลงมา, b = 31-40 ปี, c = 41-50 ปี, d = ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านของหัวหน้าครอบครัว (a = น้อยกว่า 10 ปี, b = 10-20 ปี, c = 21-30 ปี, d = 31-40 ปี, e = ตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป) อาชีพของหัวหน้าครอบครัว (a = เกษตรกรรม, b = รับราชการ/ค้าขาย, c = รับจ้าง/อื่น ๆ) ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว (a = ประถมศึกษา, b = มัธยมศึกษา, c = สูงกว่ามัธยมศึกษา) และระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัว (a = ประถมศึกษา, b = มัธยมศึกษา, c = สูงกว่ามัธยมศึกษา) ในกรณีที่พบว่าสภาพการพึงตนเองของครอบครัวมีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ตามตัวแปรอิสระเหล่านี้ จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ตามวิธีการของ LSD เพื่อศึกษาว่ากรณีใดบ้างที่สภาพการพึงตนเองของครอบครัวมีความแตกต่างกัน ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ผู้วิจัยนำเสนออันดับค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามแต่ละตัว เรียงจากอันดับที่ 1 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาอันดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และนำเสนอคู่ที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 29 – 40 ตามลำดับ

ในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอการแปลความหมายผลการวิเคราะห์โดยละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของผลการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตรงกัน เฉพาะกรณีที่ใช้เขตภูมิภาคที่ครอบครัวตั้งอยู่ เป็นตัวแปรอิสระเท่านั้น ส่วนการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ในกรณีของตัวแปรอิสระอื่น ๆ อีก 5 ตัวแปร จะเป็นการนำเสนอโดยสรุป ภายใต้หลักและวิธีการเดียวกัน

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสภาพการพึงตนเองของครอบครัว จำแนกตามเขตภูมิภาคที่ครอบครัวตั้งอยู่ ตามตารางที่ 29 และ 30 พบว่ากลุ่มครอบครัวที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคต่างกันมีสภาพการพึงตนเองแตกต่างกันในตัวแปรต่าง ๆ รวม 40 ตัวแปร จากทั้งหมด 58 ตัวแปร ดังรายละเอียดต่อไปนี้